BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre UNIÓ POSTAL: 18 PTS. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.347 - Dissabte, 23 de desembre de 1922 — Edició del vespre — Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Cels Altisent Ceardi

METGE

morí a Conesa el dia 21 del corrent

als 25 anys

havent rebut els Auxilis Espirituals

(A. C. S.)

Els que el ploren: pares Antoni i Assumpció, germans Joan, Lluïsa, Lola i Antoni, germans polítics Carme Balmas, Josep Castells, Ramon Altisent i Antònia Ibos, nebots, cosins, oncles, parents tots i les raons socials **Antoni Altisent, Agustí Castells, Rafael Balmas Ribas**, de Barcelona, **Francisco Altisent**, de Santa Coloma de Queralt i **Sebastià Ibos**, d'Angiesola, en fer sabedors als amics i coneguts la pèrdua irreparable, els preguen que el tinguin present en llurs oracions.

Barcelona, 23 desembre 1922

Margarida Lluvià i Grau

vídua de don Ramon Mestanya

ha mort

havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Els seus afligits fills, fills polítics Josep Farran i Balbina Quintana, néts, germà polític, nebots, cosins, cosins polítics i parents tots, en participar als amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen una oració per la difunta i els estimaran l'assistència a l'acte de l'enterrament, que tindrà lloc demà diumenge, dia 24, a les onze del matí, de la casa mortuòria, Passeig de Sant Joan, 15, a l'església parroquial de Sant Pere de les Puel·les i d'allí a sa darrera estada, Cementiri Nou.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

P.

LA SENYORA

D.ª Teresa Bumbardó i Pubill

vídua de don Domènec Ribot

ha mort a l'edat de 83 anys havent rebut els Auxilis Espirituals

(A. C. S.)

Els que la ploren: Filles Júlia i Agustina, fills polítics don Jaume Aprile i don Josep Griso, néts, germans, cunyats, nebots i parents tots, i la casa comercial **D. Griso**, en assabentar als amics i coneguts tan dolorosa nova, els preguen que vulguin tenir present la finada en llurs oracions i assistir a la casa mortuòria, Rambla del Prat, 8, 2.on, 1.ª, demà, diumenge, dia 24, a dos quarts de deu del matí, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial dels Josepets, i d'allí a sa darrera estada (Cementiri Nou).

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Queda oberta la negociació dels cupons venciment primer de gener 1923

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números... 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Macarrons, Galetes Tiburons i tota classe de pastes grosses. Prunes, «Cascabellitos», Pinyons, Cafès torrats a l'Americana. —J. Quer. Plaça Montcada, 10.

Soler i Torra G.ans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1

Negociem tots els cupons. Veneiment 1.er de gener 1923

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa - Canvi de monedes Girs sobre l'estranger - Comptes corrents.

Admetem dipòsits de valors en custòdia

Facilitem OR per a DUANES

Sucursals: Madrid: Alcalá, 32. Sant Sebastiá: Av. de la Llibertat, 20

Chaves i Puigbert, S. en C.

Banquers

Rambla del Centre, 6 — Telèf. 1230 i 1231 A.

Direcció telegràfica i telefònica: «CHABERT»

Negociem tots els cupons venciment primer de gener pròxim.

Realitzem tota classe d'operacions bancàries

ELS TAN ANOMENATS CARAMELS I BOMBONS MARCA "SOL" REGISTRADA

Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid a provincies. - J. BERNABÉ BARCELONA.-Proveedor de la Reial Casa.

ROSAT

Ultima creacio de

Bodegas Bilbaínas, S.A.

amb el seu GRAN XAMPANY **LUMEN**

IDEAL DE LES SENYORES

LUMEN DAURAT

el predilecte del públic

Indiscutiblement el millor de producció Nacional, elaborat en les seves grans caves que posseeix la Societat a Haro

Se serveix en tots els Hotels i Restaurants - Venda en tots els Colmados i Drogueries

---

Tres grans marques:

Estomacal Escat

Rhum Criolla

Anís Estrella

Demaneu-les a tots els bons establiments

Els millors presents - Els millors preus

Visiteu els nostres magatzems

APARELLS FOTOGRÁFICS. Gran stock de totes marques.

	Ptes.
Aparell ideal de butxaca 4 1|2 x 6 . . .	15
Magnífica llanterna Baby amb 72 vistes .	125
Els millors cinemes per a families des de	200
Instal·lació completa tren elèctric. . . .	120

Immens assortit en locomotores, «mecanos» plomes Waterman, etc.

Casa Cuyás, Portal de l'Angel, 11 i 13

Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona

Horari de les festes de Nadal, Cap d'Any i Reis

Del 21 de desembre al 5 de gener els establiments de venda a la menuda, podran estar oberts fins a les vuit de la nit.

El diumenge, vigilia de Nadal, podran estar oberts tot el dia fins a les vuit de la nit.

El 5 de gener, vigilia de Reis, fins a les dotze de la nit.

En compensació d'aquesta ampliació d'horari, el dies 25 i 26 de desembre, festivitats de Nadal i Sant Esteve, els establiments no compresos en el Ram d'Alimentació, hauran d'estar tancats tot el dia.

El diumenge, 31 de desembre, també estaran tancats tot el dia.

El dia de Cap d'Any, podran estar oberts fins a la una de la tarda.

UN ATUR EN L'EXCURSIÓ

l'aprofitareu per a refer-vos de les vostres fatigues. Escalfeu el menjar amb aparells

META

i amb el combustible sòlid i inofensiu

META

META

Hipofosfits Sant Jordi

reforcen, fan gana i sang nova

De venda: Farmàcies i Centres d'especifics

PUBLICACIONS DE

l'Escola Catalana d'Art Dramàtic

ACABEN DE SORTIR

El Teatre de la Ciutat

per Lluís Duràn i Ventosa

Consideracions sobre les interpretacions dels personatges de Shakespeare

per M. Morera i Galicia

Molière i la farsa dels metges

per Adrià Gual

ADMINISTRACIO:

EDITORIAL CATALANA, S. A. - Escudellers, 10 bis

Preu: Una pesseta cada fascicle

Nadal

BRUCH, 49

Teléfon 7 SP.

GRAN ASSORTIT DE CISTELLES PER A PRESENTS QUEVIURES FINS CONSERVES DE TOTA MENA VINS : LICORS : XAMPANYS AIGUES MINERALS

PERFUMERIA SELECTA I ESTOIGS DE TOTES CLASSES PER A PRESENTS

J. Uriach i C.ª

Si encara no useu la làmpara

VULCAN ½ WATT

assajeu-la i l'adoptareu

Rambla Flors, 26 botiga

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras S. A.

BARCELONA

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma

---

Dr. Camps Puntas VIES URINARIES. Rda. Universitat, 14 pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

AVISOS COMERCIALS

Madrid, 22, 8'50 nit.

Segons avís del consolat d'Espanya a Belgrad, el servei d'inspecció i el comerç d'importació i exportació del regne dels serveis, croates i eslovacs, recorda als comerciants que desitgin importar mercaderies en el territori d'aquell país, que una ordre del ministeri de Finances disposa a aquest efecte la necessitat de proveir-se d'un permís especial del Comitè corresponent.

Les mercaderies que arribin a la frontera sense estar proveïdes de la corresponent autorització d'entrada, no podran introduir-se en el territori d'aquell Regne.

— L'ambaixador d'Espanya a París ha participat al ministeri d'Estat que el Govern de la República francesa ha derogat el decret de 22 de juliol de 1920, el qual prohibeix la importació a França dels mostos (ex-número 84 de l'Aranzel francès), havent disposat que els vins no fermentats originaris i procedents d'Espanya puguin importar-se, d'aquí endavant, sense necessitat d'autorització especial.

Per la seva part, l'ambaixador de França, en confirmar aquesta notícia, ha manifestat al ministeri d'Estat que els esmentats productes (entre els quals estan compresos els mostos ensofrats) hauran, però, d'ajustar-se a les condicions reglamentàries, especialment en ço que es refereix a llur contingut d'anhidrid sulfurós.

CONVOCATORIA

La «Gaceta» publica avui una Reial ordre disposant que es convoqui a noves oposicions per a cobrir com a màximum fins a 20 places de delineants de tercera classe del cadastre de rústica, i una altre deixant sense efecte la convocatòria anunciada per a proveir 15 places de professors mercantils d'Hisenda.

EL SEGON PREMI

Les úniques notícies que s'han tingut del segon premi de 10.000.000 de pessetes, han estat les següents: El 18.639 era un bitllet que anys ha s'expenia en l'Administració de la Plaça de Santa Cruz.

Durant una llarga temporada el dingué abonat una societat obrera, però en un sorteig deixaren d'anar a recollir-lo; i, com que la lotera, donyo Felisa Ortega el va reservar i no resultà agraciat, hagué de pagar el bitllet.

Més tard hi anà una representació de la Societat i li explicaren que l'encarregat de recollir el número s'havia gastat el diner i per aquesta causa no s'havia retirat en aquell sorteig.

Per por d'una nova informalitat, l'Administradora es negà a seguir-lo reservant.

Això succeí fa prop d'un any i, des d'aleshores el bitllet es ven en el mostrador, sense estar abonat per ningú.

Com que la Direcció de Loteries no vol que el dia 23 de novembre quedi cap bitllet sencer a la Direcció per al sorteig de Nadal, la senyora Ortega anà aquell dia pel mig bitllet i el 25 s'endugué l'altre mig.

Ha consultat els seus llibres per a comprovar si el bitllet s'havia venut a Madrid, i, en efecte, entre els que s'enviaren a fora no hi consta el número agraciat amb el segon premi.

Creu que es devia expendre els primers dies de desembre, però ignora si se l'emportaren sencer o en vigèsims. Tampoc se sap a quina persona o persones el va vendre. L'única cosa que pot assegurar és que es va vendre en el despatx de la seva administració.

LA DISTRIBUCIO DEL TERCER PREMI

Madrid, 22, 9'15 nit.

Com havem dit aquesta tarda, l'amo de la carboneria del carrer d'Espejo, qui ha repartit la major part del tercer premi, és diu Vicens Perea. Es un carter afecte a l'estafeta número 12 de l'antiga Casa de Correus del carrer de Carretes i és amo de la carboneria del carrer d'Espejo número 4, on van a proveir la majoria dels carters.

Dels 1.778 carters que hi ha a Madrid, uns 700 porten participacions en el premi tercer, a part, com ja havem dit, d'innombrables dependents de comerç, criades parroquians de l'esmentat industrial.

Es calcula que el tercer premi està repartit entre més de 2.000 persones, perquè hi ha moltes participacions de ral i de dos rals.

No cal dir la forma beneficiosa en què està fet el repartiment entre tanta gent modesta.

Una de les afortunades, Dolors Villegas, que jugava dos rals, es una pobre enllitada, greument malalta.

Una altra de les agraciades, que juga una participació d'un ral, es trobava en la més gran misèria i amb el seu marit a l'hospital.

El porter de la casa on hi ha la carboneria i l'amo de la finca, juguen deu pessetes cada un.

El lotet que ha expès el bitllet premiat amb el tercer premi es diu don Josep María Giménez.

Quan els periodistes estaven conversant-hi, ha entrat al local, tot exaltat, un senyor d'uns 50 anys, anomenat Sévulo Ureña, qui, una volta ha sabut que, en efecte, el número 10.712 havia resultat premiat amb els cinc milions, ha donat mostres de gran emoció, manifestant que havia adquirit una participació de quatre pessetes i que l'havia repartida entre els seus companys d'oficina, que li ho havien pregat.

El senyor Ureña, que és empleat de la recaptació de cèdules personals del districte del Palau, distribuí la seva participació en quatre fraccions d'una pesseta cada una, entre els senyors següents, que són també empleats de l'esmentada oficina recaudatòria: Josep Orozco, un cunyat seu, del qual no en recordava el nom, i Carles Caballero, reservant-se ell la restant participació.

El lotet que ha venut el tercer premi ens ha manifestat que quatre vigèsim staven abonats temps ha, i que els posseïa un tal Gonzàlez (del qual li ignorava el nom), un xofer (del qual sols coneixia de vista), i una venedora de periòdics, natural de Santacruz, anomenada Pasquala. Per cert que un dels sortosos possessors li participà que no jugaria més aquest número si no sortia premiat, estant a punt de deixar-lo. Després de sortir al carrer, sens dubte per fer un cop d'home, tornà i adquirí el bitllet, advertint-li que si sortia premiat marxaria a Amèrica.

EL CINQUE PREMI

A Madrid hi ha correspost també el premi de 1.000.000 de pessetes en el número 38,110, que fou venut per l'Administració de donya María Gonzàlez de Lastra i García.

Aquesta ha dit que el número premiat fou tret amb altres el dia 30 de octubre últim, i que, si bé pel temps transcorregut no podia recordar cap detall particular, pot assegurar que ella no n'havia venut a cap enfitat bancària, i que sencer o en bitllets ha estat venut a particulars el número premiat amb el milió. Unicament sap que el número sencer fou exposat als aparadors el dia 6 d'octubre passat. Creu que un dels bitllets fou despatxat pel dependent de la botiga.

EL GOVERNADOR DE BARCELONA

Madrid, 22, 10'30 nit

Aquesta tarda ha marxat cap a Barcelona, en l'exprés, el nou secretari particular, i l'inspector de policia senyor Honori Inglés.

A l'estació del Migdia l'han acompanyat, entre altres significades persones, el sots-secretari de Governació, el governador de Madrid, l'exministre senyor Jimeno, la duquessa de Canalejas, el fill d'aquesta don Josep i el Comissari regi de Pòsits.

BALANÇ

«La Epoca» fa el següent balanç de l'actuació de l'anterior Govern, tocant al problema del Marroc:

Repatriar 44.000 homes.

Reduir en més d'un 60 per 100 les despeses del Marroc.

Suprimir 153 posicions.

Pacificar la zona occidental i avançar considerablement la nostra línia a l'oriental.

RECEPCIO ACADEMICA

El pròxim diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda, se celebrarà a la Reial Acadèmia de la Història la solemne recepció del nou acadèmic l'il·lustre catedràtic don Rafel Altimira.

EL CONGRES DEL COMERÇ D'ULTRAMAR

El ministeri d'Estat ha traslladat al del Treball, i aquest l'ha transmesa al Comitè organitzador del Primer Congrés del Comerç espanyol a Ultramar, una comunicació de la Cambra espanyola de Comerç de Santa Fe de Gogotà (Colòmbia), dirigida al ministre d'Espanya de l'esmentat país, manifestant-li que la dita Cambra ha resolt assistir corporativament a l'esmentat Congrés.

En igual sentit ha estat traslladada una altra comunicació del cònsol general d'Espanya a Manila (Filipines), donant compte d'haver-se adherit al Congrés la Cambra espanyola de Comerç d'aquell arxipèlag.

EL COMITE DEL LLIBRE

Madrid, 23, 12'30 matinada.

Els presidents de les Cambres Oficials del Llibre, de Madrid i Barcelona, senyors Calleja i Viada, han visitat el president del Comitè Oficial del Llibre, el nou sots-secretari del ministeri del Treball, En Ramon de Castro, i el ministre d'Hisenda, senyor Piedregal, per a oferir-los la col·laboració dels dits organismes, aprofitant la visita al senyor Piedregal per a interessar d'aquest el despatx de diverses disposicions de reglamentació pràctica del Reial decret de la Presidència del Consell de ministres de 12 de maig últim.

EL COMITE DEL CONGRES DEL COMERÇ D'ULTRAMAR

Al ministeri del Treball, Comerç i Indústria, i presidit pel ministre, senyor Chapaprieta, s'han reunit els senyors sots-secretari del Treball, En Ramon de Castro, Ruiz Jiménez, alcalde de Madrid, Francos Rodríguez, Paraíso, Prast, Posadas, Viada, Gascón i Vehils, de la Comissió Executiva del Comitè Organitzador del primer Congrés Nacional del Comerç Espanyol a Ultramar.

El ministre donà compte a la Comissió de l'acord pres pel Consell de ministres relatiu a la concessió d'un crèdit per atendre les despeses d'organització del Congrés.

També s'ocupà la Comissió, de les distintes disposicions preses per la Companyia Transatlàntica per a l'ampliació pràctica de la bonificació del 50 per 100 en els passatges dels congressistes que vinguin d'Ultramar, i per la Companyia de M. S. A. per a l'ampliació de la rebaixa del 50 per 100 en els passatges dels congressistes procedents d'Amèrica i Filipines i de la concessió ordinària corresponent a Congressos i Exposicions per als congressistes establerts a Espanya.

El secretari del Comitè donà compte d'una comunicació de la Companyia dels ferro-carrils del Nord participant que està disposada a concedir la mateixa bonificació que la Companyia de M. S. A., acord que la Comissió acollí amb agraïment, fentlo constar en acta.

Foren aprovats tots els treballs pels quals se propaga la del Congrés a Amèrica i per a la preparació i organització dels viatges dels comissionats especials que han sortit ja vers Ultramar.

S'estudià l'oferta, feta per l'Exposició d'Indústries Elèctriques i General Espanyola de Barcelona, de alguns dels seus edificis per a celebrar-hi els treballs del Congrés corresponents al període preparatori que deu celebrar-se a la capital catalana, i s'aprovaren amb caràcter definitiu els quadros complerts de treball de preparació de les ponències, començant-se l'estudi del quadro d'organització de l'Exposició de la situació econòmica d'Espanya i les seves relacions amb Amèrica i Filipines que ha de celebrar-se durant el període preparatori del Congrés.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Comunicat oficial de Guerra del dia 22:

El general encarregat del despatx participa a aquest ministeri:

Segons comunica el comandant general de Melilla, s'ha fet un comboi a les posicions de Tizzi-Azza, aprofitant-lo per a establir un fiet que domina el coll on l'enemic se situava per a hostilitzar les nostres forces.

Una petita operació s'ha desenrotllat normalment, amb les següents baixes: Terç, Marcelí Ramón Pérez, ferit lleu; Josep Medrano Vázquez i Serafí Pamplona, menys greus, tots dos soldats del cinquè d'Intendència, i un mort i tres ferits indígenes.

Ha marxat a la península, en el vapor correu, la segona expedició de personal del grup d'instrucció d'artilleria.

Els Gums, després de «vivaquear» a Afso, marxaren la matinada del dia 20 a Mesaita-Hevira, sostenint un tiroteig amb l'enemic i rasiant tres duars, recollint bestiar que hi havia, apoderant-se de diversos objectes de menatge, cansant a l'enemic set morts i tornant pel congost de Tauriat-el-Amara.

A la regió occidental, no res de nou.

EL CONSELL DE MINISTRES

El Consell de ministres ha acabat a un quart de deu de la nit, i no s'ha facilitat nota oficiosa.

A mesura que anaven abandonant els ministres la sala de Consells, coincidien a manifestar que, no havent acabat d'emetre les opinions els diversos consellers, demà tornarien a reunir-se a les quatre de la tarda, dubtant, alguns, que pugui arribar-se a concretar un acord.

Encarregat el senyor Chapaprieta de facilitar la referència del Consell, no ha estat més explícit que els seus companys de Gabinet.

—S'ha seguit discutint — ha manifestat el ministre del Treball — i exposant opinions. Han quedat alguns ministres sense emitir-les, com el de Finances, qui desitja informar en l'aspecte econòmic del problema en relació amb la capacitat de la nostra Hisenda.

La deliberació transcorre en un ambient de cordialitat, com passa en tots els Consells i no cal dir com tots anhelem que ens acompanyi l'encert.

I el ministre del Treball no ha dit res més.

Des de la presidència el ministre de la Guerra ha marxat al Palau de Bonavista, celebrant un conferència telegràfica amb el comandant general de Melilla, el qual trasmet notícies que desvirtuen certs rumors pessimistes recollits en les columnes d'alguns diaris.

La moderació i prudència que imperen en aquests Consells, negant-se els ministres a aclarir les actituds en les quals es col·loquen en examinar el probema, els justifiquen dient que s'està examinant la ponència presentada pels ministres de la Guerra i Estat, que ateny tots els aspectes d'una política futura i exigeix una madura reflexió, contrastant-se totes les opinions.

La major part del temps l'ha esmerçat el comte de Romanones en fer una detallada exposició dels seus punts de vista en l'apreciació del problema.

Si bé amb menys extensió, han parlat també el ministre de Marina i el de Foment.

Al Consell de demà parlaran el ministre de Finances, el d'Instrucció i el del Treball, i el cap del Govern.

La discussió està emplaçada en aquests termes: O es prescindeix de resoldre el problema militar, intensificant l'acció política, o s'acorda, conjuntament, la penetració armada per a dominar la cabila de Guelaya, establint una forta línia de defensa en el Kert, perquè garanti degudament la tranquil·litat del territori ocupat.

Trobant-se reunit el Consell comunicaren al ministre de Foment que a l'estació del Migdia havia explotat un vagó de gas, el qual ha causat bastant de desperfectes i la consegüent alarma, però sense haver-hi desgràcies personals.

ESTATUA DE LA REINA

El Rei, acompanyat del seu secretari particular, don Emili María de Torres, ha visitat l'estudi de l'escultor Benlliure, per a veure l'estàtua eqüestre de la Reina Donya Victòria, que l'esmentat artista acaba de fer, i en la qual la sobirana lluheix l'uniforme de coronel honorari del regiment de caçadors de Victòria Eugènia, núm. 22, de l'arma de cavalleria.

GRATIFICACIO

El ministre de la Guerra ha signat una R. O. disposant que el dia 23, Sant de la Reina Donya Victòria, es gratifiqui els sergents amb una pesseta, i amb 50 cèntims els caporals i soldats de l'exèrcit.

FUNERALS

Aquest matí s'han celebrat al Monestir de l'Encarnació, funerals en sufragi del cardenal Herrera, arquebisbe que fou de Santiago de Compostela.

Han actuat en la cedimònia els capellans del Monestir i ha presidit el Nunci de S. S., el qual ha resat unes absoltes.

ASSEMBLEA OBRERA

S'ha celebrat una assemblea d'obrers del Ram de la Fusta.

Molts d'ells han culpat del fracàs de la vaga el Comitè del Sindicat per la seva mala tàctica.

PARTICIPACIO EN EL TERCER PREMI

Diuen de Bilbao que diversos vigèsims del número premiat amb cinc milions havien estat enviats per mediació de la sucursal que el Banc de Bilbao té a Madrid.

Han estat venguts en un restaurant del carrer Nou.

Els vigèsims estan repartits en petites participacions d'una i dues pessetes.

Han correspost a cambrers del restaurant i altres diverses persones, totes modestíssimes.

PARTICIPACIO EN LA GROSSA

Lugo. — El tinent de xarrabiners Manuel Arbós, que presta servei en aquesta ciutat, ha estat afavorit amb la sort.

Jugava 25 pessetes en el 46.460, premiat amb la grossa.

Sembla que va estar no fa gaire a Barcelona, on adquirí la participació.

NEGOCIACIONS

Melilla. — Fa uns quants dies que marxà a Alhucemas un moro addicte, intèrpret de la marina de guerra.

En relació amb aquest viatge, es diu que l'emissari entaularà determinades negociacions prop d'Abd-El-Krim.

Sembla que Dris Ben Said tem baixar a terra i ha sol·licitat l'ajut del dit moro per a portar a cap les gestions que li foren encomanades.

VISTA D'UNA CAUSA

València. — S'ha celebrat a l'Audiència la vista del procés instruït contra Rafel Marqués, per assassinat del director de la Companyia de Tramvies, don Carles Blanco.

El processat declarà que havia procedit en legítima defensa.

La prova testifical ha estat contrària al processat.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Des del dia primer de gener començaran a fer servei la nova intervenció militar dependent del protectorat.

Es crearan quatre oficines d'intervenció militar encarregades únicament de realitzar tasca política.

L'oficina central s'establirà a Tafersit i estarà a càrrec del comandant Pita.

Una altra oficina serà a Dar Mizian i comprendrà les cabiles de Beni Ulichc i Tensaman, exercint la «jefatura» el capità Juli Forte.

La tercera oficina quedarà instal·lada a Tafersit i avarcarà les cabiles de Beni-Tusin, Tafersit i Guesnaya, sota la direcció del capità Simancas.

Finalment, la quarta oficina quedarà instal·lada a Batel i comprendrà les cabiles de Beni Buyahi i M'Taiza, sota les ordres del capità Jiménez Ortoneda.

En cada una de les oficines que dependran de la central establerta a Tarfersit, hi haurà tres interventors civils encara no designats per a les cabiles de Guelaya, Quebdana i Uiat Setut.

ACCIDENT FERROVIARI

Bilbao. — Aquesta tarda, a l'hora en què s'esperava el tren procedent de Barcelona, que arriba a Bilbao a un quart de sis, circulà la notícia d'haver-se esdevingut un descarrilament.

Poc després s'ha sabut que el tren de Barcelona anava endarrerit de més de dues hores des de Saragossa; per qual motiu a Miranda es formà un

tren addicional, que en arribar al quilòmetre 188 entre les estacions d'Inoso i Quesada, a causa d'un esllavicament de terres, segons s'ha dit, descarrilà.

Les notícies són tan confoses i alarmants, que moltes persones han acudit a l'estació, però fins ara no hi ha detalls, i únicament s'ha pogut saber que hi ha dos ferits, lleus, segons es diu.

També s'ha dit que a causa del descarrilament han hagut de transbordar els viatgers que han sortit de Bilbao, en l'exprés de Madrid, els del ràpid de Madrid, i els de Barcelona.

NAUFRAGI

Vigo. — A la costa portuguesa ha naufragat el vapor «Santa Tecla», de la matrícula de Caramiñal.

A les onze d'aquest matí arribaren a Vigo 21 nàufrags, els quals manifestaren que s'ignora on són el maquinista i el fogainer i d'altres trigut en el sinistre.

Els nàufrags són molt atesos per les autoritats de Marina.

Tot el veïnat s'esmera per atendre'ls tant com pot.

VAGA

Oviedo. — La vaga de minaires de l'empresa de carbons La Nueva, continua en igual estat, no havent donat resultat les gestions portades a cap per l'alcalde, per a arribar a una solució.

La Federació de Sindicats Obrers ha convocat a Junta directiva per a tractar de la solidaritat que han de prestar als vaguistes.

Els obrers de la mina de Teverga han acordat declarar-se en vaga, no acceptant la rebaixa de jornals.

VIGESSIMS DE LA GROSSA A BILBAO

Madrid, 23, 2 matinada.

Bilbao. — Aci es juguen cinc vigésims del premi gros, els quals foren demanats a Barcelona pel funcionari del Banc de Bilbao, don Romualdo Incaausti, el qual se'n reservà un, distribuint els altres quatre en el restaurant de la vídua de Larios, al carrer Nueva de los Jardines, la qual va donar participacions de cinc duros a alguns parroquians, entre els quals hi ha soci del Club Cocherito, el guarda municipal Joan Parrado, el regidor republicà don Joan Mendoza i els funcionaris del Banc Jaume Arana i Saldoni Pastor.

PARTICIPACIONS EN EL SEGON PREMI

Santander. — Disset vigèssims del segon premi foren portats a Torrelavega, pel propietari de la farmàcia Ceballos i foren repartits en 1.200 participacions d'una pesseta i 100 de 5.

Els propietarsi de la farmàcia don Josep Cobos i don Antoni Ceballos juguen 80 pessetes cadascun.

Tenen participacions de 25 pessetes Josep Saro, Lluis Quedo i Dàmas Olmos.

Els 14 funcionaris de l'estació telefònica també juguen en el número del segon premi.

APROXIMACIO DE LA GROSSA

Saragossa. — Aci s'ha venut l'aproximació de la Grossa, i també els números del centenar compresos entre el 46461 i 46470.

EL SISE PREMI

Gijón. — El sisè premi ha tocat aci.

Adquirí 14 vigèssims l'obrer torner de la fàbrica de Moreda Marcelí Rodríguez, qui els repartí entre els treballadors de la fàbrica.

També posseeix una participació de 25 pessetes la mestressa d'un bar del carrer de Moreda.

CACERA

Oviedo. — Quan caçaven al clos dels Infants Josep Alvarez Argüelles, Alfons Hoyos i Salvador Miranda, perseguint rebecs, sentiren al canyar un estrèpit com de remoure pedres, i veieren que un ós fugia vers el senyor Hoyos. Aquest li disparà, ferint-lo de gravetat. Aleshores el senyor Argüelles s'encarà amb la fiera i li disparà, matant-la.

Pesa 18 roves.

S'ha enviat a Xerec, consignada als marquesos de Hoyos.

CAMISERIA SANS

Boqueria, 32

Especialitat en camises a mida

FREIXENET

Caves a Sant Sadurní de Noya

Gran Xampany

Premiat amb medalla d'or a l'exposició de vins celebrada a Sant Sadurní de Noya

Representants exclusius { Fill de Jaume Carbó - Floridablanca, 142 - Teléfon 4422 A. / E. Ferrer Mestres - Verdi, 55 - Teléfon 355 G.

EPILEPSIA

O ACCIDENTS NERVIOSOS es curen radicalment, per molt antic i rebeld que arribi a ser el sofriment, prenent l'acreditat Xaropantiepilèptic URGELL (Fórmula del doctor Bayés)

G. ALOMAR Curació ràpida infeccions uretra, les recents 2 o 3 cures mitjançant aparell especial seu. ARIBAU, 5; de 11 a 1 i 3 a 5. Festius: 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20, de 7 a 9

Necrològica

Ha mort a Vacarisses la distingida senyora Na Dolors Peramau i Maciá, vídua de Closa, mare del nostre distingit amic el reverend don Josep Closa, Pvre.

Era la finada molt volguda de totes les seves relacions pel seu temperament bondadós i afable que li conqueria tot seguit les simpaties de tots els que la tractaven.

La seva mort ha estat la del just, rebent amb fervorosa devoció els Sants Sagraments.

El nostre condol a la família i molt en particular al fill de la difunta, reverend Closa.

Els funerals del P. Català

Ahir, divendres, com estava anunciat, se celebraren els funerals per al bé de l'ànima del reverend P. Jaume Català i Comas, Sch. P., com a primer acte de l'homenatge que a la seva bona memòria han organitzat els que foren els seus deixebles.

El temple va omplir-se de gom a gom de selecta concurrència. L'ofertori va durar llarguíssima estona. Era molt aconhortador veure aquell gran nombre d'antics condeixebles i molt més el que hi anessin amb llurs fills i veièrem alguns casos d'anar aplegades tres generacions de la mateixa família. Hi havia nodrides representacions de Cabrera, amb l'Ajuntament i el rector; de Mataró i de Vilanova, amb els senyors rectors.

El dol oficial era presidit pel reverend P. Antoni Mirats, vicari general de les Escoles Pies; el doctor Joan Serra, en representació del senyor Bisbe; el president de la Mancomunitat; el regidor senyor Escolà, en representació de l'alcalde; el senyor Pallés, alcalde de Cabrera; En J. Montserrat Cuadrada, alcalde accidental de Mataró; el doctor Banqué, per la Universitat.

El dol de la família el presidia el nebot senyor Sala Català, cunyats, i cosins, presidits pel reverend P. Provincial Coch; el senyor rector de Cabrera i els cinc PP. Rectors dels Col·legis de l'Escola Pia a Barcelona i dels de Sabadell, Terrassa, Vilanova, Mataró, Alella, Puigcerdà, Morella, etc., del reverend P. Rafel Oliver, secretari del P. Vicari general, i una nodrida representació dels darrers alumnes del P. Català, presidits pel senyor Rector del Col·legi de Sarrià.

El dol de senyores de la família era format per la germana i la neboda, acompanyades pel Consell en ple de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona, presidit per Na Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguer i Callís. Representacions de la Congregació Major amb la seva bandera endolada, i de l'Acadèmia Calasància i altres associacions escolàpies de Catalunya. La Comissió organitzadora de l'Homenatge, presidida pel P. Joan Carner.

Va oficiar el reverend P. Provincial assistit pels PP. Rectors del Col·legi de Sant Antoni i Nostra Senyora, de Barcelona, i va cantar la solemnial missa de Victòria la Capella de Sant Felip Neri, dirigida pel mestre Millet. Totes les misses foren dites per exdeixebles, durant les quals, la Capella de la Casa de Caritat interpretà motets religiosos.

El piadós acte fou un bon començ de l'Homenatge.

SI PATIU DE L'ESTÓMAC

Si us queixeu de l'acidesa, regurgitacions, debilitat general, sotmeteu-vos al règim del delicios.

PHOSCAO

i en pocs dies totes les incomoditats hauran desaparescut per complet

EL MES EXQUISIT DELS DESDEJUNIS
EL MES POTENT DELS RECONSTITUENTS

Venda: Farmàcies, ultramarins i drogueries.

Dipòsit: FORTUNY G.ANS - 32, Hospital. - Barcelona.

Sardanes

PER A DEMA

Matí, a les onze. — La Germanor de Pomells de Sarrià celebrarà la tercera audició matinal d'hivern, a la plaça d'En Prat de la Riba. Cobla La Principal, de Palafrugell. En cas de mal temps l'audició tindrà lloc a l'estatge de l'Orfeó Sarrianenc.

—

Tarda, a les cinc. — La cobla Barcino donarà una audició a l'«Avion bar» (carrers del Marquès del Duero i Parlament). L'audició és organitzada per l'Agrupació Sardanista Barcelona.

—

Nit, a les deu. — La notable cobla La Principal, de Cassà de la Selva, donarà una escollida audició de sardanes al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

La nova Secció de l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Esbart de Dansaires Pàtria ha organitzat una audició de sardanes, a càrrec de la popular cobla Barcino.

A l'Ateneu Obrer Català de Sant Martí (Placa del Mercat, 2), hi haurà una audició de sardanes per la cobla Barcino.

DIADA DE NADAL

Matí, a les onze. — L'Agrupació Sardanista «Mossèn Cinto» donarà una audició de sardanes a l'estatge de Sant Joan (davant del Foment Autonomista Català). L'audició anirà a càrrec de la cobla barcelonina Catalònia.

Per la cobla Barcino es donarà una audició d esardanes a l'estatge del Centre Moral del Poble Nou. (Passeig del Triomf, 53.)

—

Tarda, a les cinc. — El Grup Sardanistic «Nou Esclat» ha organitzat una audició a càrrec de la cobla empordanesa La Principal, de Palafrugell. L'audició se celebrarà a la placa de l'Angel.

—

Nit, a les deu. — Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria. Selecta audició de sardanes, a càrrec de la notable cobla La Principal, de Palafrugell.

PER SANT ESTEVE

Matí, a les onze. — Al carrer Ample, davant de la Casa de Correus, hi haurà una audició per la cobla Catalònia. L'audició és organitzada per l'Agrupació Sardanística Barcelona.

La Secció Sardanística de la Joventut de Les Corts celebrarà una audició de sardanes davant de llur estatge (Plaça de la Concòrdia). Cobla, La Principal, de Cassà de la Selva.

—

Tarda, a les cinc. — Organitzada per l'Esbart de Dansaires de l'Ateneu Nacionalista «Verdaguer» hi haurà una audició de sardanes a càrrec de la cobla La Principal, de Palafrugell. L'audició tindrà lloc al seu estatge (Nàpols, 215).

La cobla La Principal Barcelonina donarà una audició de sardanes, organitzada pel Grup Sardanistic «Nou Esclat», a la plaça de l'Angel.

— Gots amb repeu nomenats parisencs a 7 pessetes la dotzena els d'aigua i a 5'70 els de vi, sols els podreu comprar a les cristalleries de LLUIS INGLADA de la Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

Assemblea Municipal

Junta de vocals associats del dia 22 de desembre de 1922

Sota la presidència de l'alcalde, senyor marquès d'Alella, a dos quarts de sis de la tarda s'obre la sessió que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de l'anterior.

Es llegeixen i són ratificats catorze acords consistorials referents a augment del preu del lloguer dels locals d'altres tantes Escoles Nacionals.

Es ratifica l'acord traspassant a la que fou notable actriu del Teatre Català, Na Mercè Abella, la subvenció de dues mil pessetes que tenia en vida el que també fou notable actor del Teatre Català, N'Armengol Goula.

Un altre acord concedint la remuneració de 10.000 pessetes anyals, en lloc de les 7.000 consignades, per a la conservació del servei horari i astronòmic.

Un altre acord aprovant la pòlissa-contracte amb la Societat Energia Elèctrica de Catalunya, per cinc anys, que finiran en 20 de setembre de 1927, per al subministre d'energia elèctrica per l'estació elevatòria de les aigües de La Trinitat de Montcada, a 0'18 pessetes quilovat els primers 20.000 i a 0'08 la resta; amb la condició de no variar-los durant el contracte.

Un altre acord de contractar mitjançant concurs, el servei d'auto-camió la conducció de cadàvers per l'interior del cementiri.

Són ratificats sis acords consistorials disposant que sigui posat a subhasta l'arrendament d'altres tants quioscos de venda de diaris, i tres altres acords referents a llocs de venda als mercats.

ELS COMPTES DE L'EXERCICI 1921-22

Es presenta la liquidació dels comptes de l'exercici 1921-22. Es nomenen els regidors senyors Sabater, Santamaria i Viza, i els vocals no regidors senyors Colom, Gómez i Torrescassana perquè els examinin i emetin dictamen.

PRESSUPOST EXTRAORDINARI

Es llegeixen les següents proposicions:

Primera. Que s'aprovi la relació de despeses del pressupost extraordinari, format amb subjecció a la Reial ordre de 27 de juny de 1922, d'import 17.830.757'21 pessetes.

Segona. Que s'aprovi l'adjunta relació d'ingressos del pressupost extraordinari format amb recàrrec als cabals generals del pressupost d'import 17.830.757'21 pessetes.

Tercera. Que s'anul·li la consignació d'un milió de pessetes per a Obres en Edificis i Museus, consignades en l'article tercer, partida setena del capítol desè del pressupost extraordinari de 1920-21.

S'hi presenten diverses esmenes.

La Comissió d'Hisenda es reuneix per a estudiar-les i dictaminar, i mentrestant, se suspèn la sessió.

A les 7'10 es reprèn la sessió i es llegeixen les esmenes acceptades. Són:

Consignar un milió de pessetes per a pagar el primer termini del Parc Güell i el Bosc de Vallcarca.

Consignar 1.500.000 pessetes per a atendre a la construcció dels passadissos o túnels soterranis per a la completa obertura i urbanització del carrer de Balmes, segons els acords consistorials de 1 de desembre de 1920 i 31 d'octubre de 1921.

Consignar 67.000 pessetes per a liquidar les obres fetes al Palau de la Indústria-Fira de Mostres.

Consignar 459.792 pessetes per a atendre a crèdits reconeguts.

Aprovades les esmenes s'incorporen al dictamen i aquest resta ratificat.

Es ratifica l'acord d'abonar als hereus de l'arquitecte municipal En Pere Falqués la quantitat de 35.636'76 pessetes que la Junta de Caps de Secció entén que se li han de pagar com a honoraris al propecte de Passatge-encreuament, la qual quantitat és completament de la restant de 232.651'41 pessetes que el Consistori donà com aprovades en 29 de març de 1922.

Es ratifica l'acord del plec de condicions i pressupost relatius a la conservació, durant cinc anys forçosos de l'enquitranat existent al Passeig de Gràcia i plaça de Catalunya, per 174.050'34 pessetes; que s'entengui prorrogat l'actual contracte fins a ésser adjudicat el servei en el nou concurs.

Hi no havent-hi més dictàmens a ratificar, l'alcalde declara closa la sessió a les 7'15 del vespre.

LES FESTES DE NADAL

POEMES

APARADOR DE JOGUINES

Nines, tabals, cornetes, ferrocarrils i nines.
Aquestes són joguines per a jugar-hi els nins.
Davant, els ulls encesos dels nins, les galtes fines.
Aquestes són joguines per a jugà els destins.

VOLTS DE NADAL

A J. M. Junoy.

El fum de cada casa és com una encantada
columna; el sol somriu i no gosa esclatar;
al cel s'hi empereseix dolcíssima ramada
i vent i fred s'ajeuen del món en el llindar.
Ni es mou mentre s'encenen els fruits de l'arbossar;
el pi, tothora jove, de gràcia ben cossada;
als morres de la mula i el bou lluu la rosada,
i el bell encens que en brolla mig no se'n vol anar.
Un àngel posa avui, invisible en son vel,
una mica de gust d'infantesa i de cel
al mató de la plata i la mel de la gerra.
Els núvols passen baixos amb endemigs de blau:
de sota els arbres puja, brandant, boira suau:
es mesclen els alens del cel i de la terra.

JOSEP CARNER

Un Nadal de Ramon Lull, a París

Som a l'any 1310. Mestre Ramon habitava aleshores a una casa del raval de la Boqueria («Boucherie», mercat de carn de boc) més enllà del pont petit del Sena. Era ja ben vell i de cada any que passava era més exacte i just aquell motiu de «Barba florida», que li van treure els escolars de la Sorbona. Però la seva vellesa com una soca antiga d'olivera, plena de brotim ufanós, encara havia de fruitar fruits d'unció i suavitat; i la seva llonganimitat havia de tastar les tendreses de Simeó, en la vermella porta dels seus dies. Vora les belles aigües del Sena, en la nit de Nadal de l'any 1310 en son dit alberg de la Boqueria, Ramon començà son bell llibre dramàtic que ens és arribat en llatí, «Del naixement de l'Infant Jesús». L'Edat mitja, enorme i delicada, omplia aquesta nit de símbols tendres. La neu hi era més blanca i les alzines dures suaven rou de mel. El cel tremolava de fred; els estels, aplegats en rossos esbarts, parlaven, ells amb ells, de la gran nova: que estava a punt d'infantar Nostra Dona, la humil Santa Maria, arrosada de Sant Esperit. El Fruit del ventre virginal era comparat a fulla i a flor, a ametlló i a rosada. Dos dies abans de Nadal s'encontrà Ramon a París, amb sis Dones, belles i tristes. Totes li eren ja conegudes d'antic i havien nom Lausor, Oració, Caritat, Contrició, Confessió i Satisfacció. Despagades del món, se n'havien esquivat i tenien intenció de viure en l'ameníssima solitud dels voltants de París abundosa de bells arbres, de belles fonts i de bella herba.

Aquest llibre lul·lià és un drama religiós, una mena de «Pastorets» on les figures s'hi mouen amb gestos graciosos i lents, que semblen reverències. El llibre va endreçat amb paraules escalfades de cordialitat, al Rei de França, Felip «lo Bell». Per consell de Dona Oració totes les sis Dones se'n van a adorar l'Infant Jesús a l'Establia. Però, Justícia i Misericòrdia en guarden el portal i veden que hi entrin, fins a tant que hagin declarada l'intenció perquè hi van. Totes elles l'expliquen i les Porteres en romanen satisfetes i edificades. Admeses les sis Dones a l'adoració del Nadal·lo diví, s'agenollen i esfloren una salutació, breu i alada, com un vilancet. Aleshores s'entaula un diàleg entre elles i les virtuts divinals. Després que han parlat llargament les dites Virtuts, les sis Dones prenen comiat amb un vincle-ment de genoll, amb un besament de peu i amb un càntic a la Benaventurada sempre Verge Maria, Mare de Déu.

Heu's aquí arromançat el càntic de cadascuna d'elles. Lausor cantà:

Jo vos salut, bella Aurora
que al món fóreu portadora
de l'enyorada alegria.

Oració digué:

Salve, Reina, salve, Mare,
Vida dolça, d'on su-ara
encarnat el Verb naixia.

Caritat pregà:

Ah, del Cel Regina,
ah, Mare divina,
ah, Palau molt noble,

Contricló va dir:

Ave, Gloriosa,
dau socors al poble,
benigna, amorosa,

Confessió adorà així:

Estel del mar, sou vos, Maria,
Mare de Déu i Mare mia
Camí segur, Porta del cel.

I Satisfacció clogué l'adoració d'aquesta manera:

Estel del mar i llum serena
plena de Déu, de gràcia plena,
Mare de Déu, Verge fidel!

I en acabat, totes les sis Dones, amb els llavis dolços del cant i d'haver besat el peu del Minyó, poncella de rosa amoratada de fred, se'n van al palau del Rei Felip «lo Bell», per demanar-li que expulsés del gran Estudi o sia la Sorbona, de París, les errors hereticals d'Averoes; i encara que a París i a altres llocs del món fundés col·legis on s'apenguessin les llengües dels infidels, per tal que hi hagués un sol Ramat i un Pastor únic i totes les gents de la terra adoressin l'Infant benet·que ara tenen en oblit i en vituperi.

LLORENÇ RIBER

Nadal: exaltació de les petites llengües vives

Jesús, encara que omniscient per l'«hypostasi» del Verb, no obstant la seva ànima collia, com els seus pulmons l'aire, del medi exterior, la llengua que l'envoltava; i així com tingué una fesomia personal i un timbre de veu característic, també tingué, recollida dels llavis de sa mare i dels veïns, la seva parla nadiua: era galileu i parlaria galileu.

I aquí cal observar que, així com els béns i tresors que envoltaren Jesús rodaren al marge de la seva naturalesa, ben extrínsecs a Ell, la llengua del poble, recollida pels òrgues auditius i filtrada ànima endintre pels orguens inter-centrals i centrals, es compenetrava en certa manera amb la seva ànima.

Per ço la veu de Jesús tenia el dò de penetrar tan endintre de l'ànima del poble, el qual el seguia embadalit dies i dies, deixant la casa i béns i ni recordant-se del menjar ni del sopuig; tenine el do, el Sermó de la Muntanya, d'aturar el món per a escoltar-lo. I encara, passats dos mil anys, l'humanitat sent nova i fresca, com acavada de dir, aquella paraula eterna, que no passarà mai, de les benaventurances.

Qualsevol suposarà que Jesús, Mestre diví i Universal, doctor suprem de tots els segles i totes les terres, en predicar als pobles ho faria en «hebreu» per ésser la llengua clàssica dels llibres sagrats, llengua de diamant i de marfil, conreada, però morta en temps de Jesús, o bé en la llengua de les sonoritats meravelloses que triomfaven en les arpes dels poetes i en l'oratòria dels tribuns, el «grec», o almenys el «llatí», llengua del poder i del predomini, paraula imperial, que s'imposava a tot el món.

I no fou així. En hebreu, en grec i en llatí, com a tribut del poder a les llengües oficials, fou escrit, en llangot d'«inri», el motiu de la crucifixió: «Jesús Nazarenus Rex Iudaeorum», però per a parlar al poble Jesús manllevà al poble la seva llengua usual, predicant a Palestina, inclús en la part de la Judea, segurament, amb la parla pròpia dels galileus, que no era l'hebreu arcaic, ni l'hebreu clàssic propi de la literatura de l'edat d'or sinó del període caldeu, en el qual la llengua s'altera per la presència i persistència d'altres llengües derivades o veïnes de l'hebreu, una mena «siriocaldaica», propi de Galilea, amb les característiques de confusió de lletres d'un mateix orgue, l'elisió de guturals, la fusió de varis mots en un, pronunciació oberta i mal accentuada, etcétera, etc., que sonaven, com un dialecte provincià, a les oïdes més cultes de la populosa Jerusalem.

I fou en aquest dialecte de galilea, o més influenciat de l'arameu i caldeu, com seria el de les terres més cultes de Judea (però no en grec, la llengua de les lletres, ni en llatí, l'idioma de l'Estat dominador), que Jesús adoctrinà,—com si diguéssim des de la seva terra estant, i amb la seva pròpia parla—, a tot el món.

Hi ha en aquest fet, si no una consagració de les petites parles oblidades, la seva exaltació i apoteosi. I, a més, l'alliçonament vivíssim de quina parla s'ha d'emprar per a dirigir-se a l'ànima del poble, quan se li parla dels interessos suprems del seu esperit.

Es per aquest motiu que avui, aniversari dos voltes milenari del naixement del Fill de Deu, que els catalans, cristians, ens hem de sentir doblement redimits, en l'ànima i fins en la llengua, que, en les traves de l'oficialitat resta engrillonada. I així com al pas de Jesús per les contrades i poblacions de Palestina els orbs recobraven la vista, i els sords l'oïda, i moviment els baldats, i paraula els muts i vida els mateixos morts i soterrats de quatre dies, les petites parles dels pobles vius, si no mortes, mal-ferides i oblidades, per la presència de Jesús, recobren nova vida i formosor.

El renec, en qualsevol llengua redimida per l'exemple del Crist, seria una mossegada de jueu en els llavis de Jesús, un bes de Judes que portaria rera seu, en alçament patriòtic, un «camp de sang».

IVON L'ESCOP

Dues lletres d'En Maragall

Crec un deure sacer dotal i ensems patriòtic en l'aniversari de la mort d'En Maragall, i a les vigilies de Nadal, donar a la publicitat dues de les seves cartes, que en tals ocasions tindran un particular interès.

Elles ens palesen el misticisme del selecte esperit del gran poeta nacional; i encara que ja ens el descobrí en molts dels seus treballs literaris, en aquestes dues cartes hi ha una espontaneïtat i una veritat més ingènua, com sempre quasi es troba en els escrits epistolars, majorment quan sols són deguts a l'expansionament de l'esperit entre amics.

Me feia tenir amagades les dues valuoses epístoles, l'anar endreÑades a mi, per témer que semblés el publicar-les, la recerca d'una petita glòria personal; però ben rumiat, judico que aquest temor no és justificat quan es tracta del bé comú.

Perquè s'entengui més el sentit d'ambdues cartes, he d'assabentar al lector sobre l'anunci del naixement i el cant del Martirologi de la vigília de Nadal, a què fa referència En Maragall.

El Martirologi és un catàleg de tots els sants de l'Església, amb un resum o al·lusió als fets de llur vida i a llur mort, i que van repartits entre tots els dies de l'anys litúrgic. Cada dia en els chors de les catedrals, s'hi llegeix o canta el tros corresponent al dia següent, i es comença anunciant la festivitat o sant principal de què es farà festa l'endemà en la pròpia església. A la vigília de Nadal en anunciar-se la festivitat del dia següent, es fa amb una pompa i majestat desusada: ornaments, ciris, encens, cants... i així com els altres dies sols es publica la data segons la moda llatina, en tal vigília es dóna la data del dia de la festa de Nadal amb relació als principals fets de la història de la humanitat, començant per la creació del món.

En el començament de la seva carta fa referència En Maragall, al tros del Martirologi dessús dit, i la transcripció del qual vaig enviar-li tal com la poso a continuació i que commogué tan fortament l'esperit del poeta i del creient:

«Anno a creatione mundi, quando in principio Deus creavit cœlum et terram, quinquies millésimo centésimo nonagesimonono: A diluvio vero anno bis millesimo nongentesimo quinquagésimoseptimo: A nativitate Abraha anno bis millesimo quintodecimo: A Mayse et egressu populi Israel de Aegypto, anno millesimo quingentesimo decimo: Ab unctione David in Regen anno millesimo trigesimo secundo: Hebdomada sexagesimo quinta juxta Danielis prophetiam: Olympiade centesimo nonigesimoquinta: Ab urbe Roma condita anno septingentesimo quinquagesimo secundo: Anno Imperii Octaviani Augusti quadragesimo secundo, toto Orbe in pace composito, sexta mundi aetate, Jesus Christus aeternus Deus, aeternèque Patris Filius, mundum voens adventu suo piissimo consecrare, de Spiritu Sancto conceptus, novemque post conceptionem decursis mensibus in Bthleem Judae nascitur ex Maria Virgine factus Homo.

Nativitas Domini nostri Jesu Christi secundum carnem.»

He de fer observar que la ponderació laudatòria que fa de la carta meva, que motiva la d'ell datada en la diada de Sant Esteve de l'any mil noucents nou, dient-me: La seva carta és d'or, es refereix a la matèria o substància del meu escrit, no a cap mèrit literari, ni científic: és com si lloéssim l'obra d'un joier, per ésser feta amb or, que no judicaria per res el mèrit de l'artista.

L'amistat entre En Maragall i jo era un seqüela de la que ell tenia al nostre gran bisbe doctor Torras i Bages, a qui estimava xardorosament, i pel qui era plenament correspost amb un singularíssim afecte, com es podrà veure per la correspondència entre els dos, que sortirà a la llum dintre de poc, juntament amb les restants cartes del bisbe Torras; publicació que molt meritòriament s'ha emprès el Foment de Pietat Catalana.

Sobre aquella ferma i íntima amistat entre dos tan eminents i representatius personatges de la nostra nova Catalunya, és cas de què s'hi pari esment, puix dóna una idea clara de l'integral del nostre moviment de regeneració patriòtica, i palesa la influència que l'Església té sobre l'esperit de la nostra gent.

JOSEP DACHS, *Pure.*

«Reverend i estimat amic: La seva carta és d'or, té l'or de Nadal; com l'hi estimo! Així Jesús Infant el beneeixi i li ompli la mesura del bé. M'ha donat un gran desig d'assistir a l'anunci del Naixement en la vigília: tal com vostè me l'explica m'ha enternit; un altre any hi aniré, si Déu ho vol. Per què no són populars aquestes coses? Per què? Hauria perdut la gent el principal sentit? Això arriba a obsessionar-me i aquesta obsessió em domina en el poc que escric per al públic, i com que tinc tan poc coneixement com molta passió d'aquestes coses, els meus escrits poíser resulten irreverends; però, es que em fa l'efecte com si parlés amb sords i instintivament crido, encara que comprenc que resulti de mala educació pels que hi senten. Però aquests em semblen tan pocs! Si en la família que hi ha un sord només, ja tots s'acostumen a parlar a crits a tothom, què farem en això que sembla que tot el món s'hagi tornat sord? Aquests dies fins em venien ganes de posar-me a escriure en «El Progreso», perquè em sembla que en el baix poble hi ha, almenys, més vivor que en altres esferes. Solament que comprenc que em manca molta llum i tinc por d'esgarriar-me: això em deté; i no sols la por d'esgarriar-me, sinó d'esgarriar... En fi, Déu m'il·lumini per a parlar o per a callar.

Jo sempre amb molt desig de veure'l, com també al senyor Bisbe, de qui avui mateix he rebut unes precioses ratlles de contesta. A. S. Ilma. com a vostè saludem tots plegats, els de casa, desitjant-los un bon any nou.

No l'oblida mai i estima sempre molt, molt, el seu record, son afectíssim servidor i amic q. b. s. m. — Joan Maragall.

Barcelona, dia de Sant Esteve 1909.»

«Barcelona, Nadal, 1910.

Estimat Doctor Dachs: Quina fonda sensació m'ha donat, en sa gran sobrietat, el cant del Martirologi pel dia de Nadal. Sembla que a un se li redreci davant tota la majestat dels segles prenent vida i sentit de només aquell fet últim que ofereixen a la nostra contemplació, petit i immens; en sa actualitat, insignificant pél món, i no obstant raó del món. Déu fer tremolar l'anunci final en veu més alta: **Nativitas D. N. J. C. secundum carnem.** Però ningú va a sentir-ho! Què ho fa això, Doctor Dachs, què ho fa? I això és tota la qüestió individual, i social, i de l'Església, i de l'Estat, i de l'home, i del món. Arriba a ésser aquesta per a mi una vera obsessió, i em sembla que encara estem tots adormits, i que tota la tribulació del món no és més que un somni d'aquest dormir, i que pèr tots els problemes en què tanta gent s'esforça, només cal i no més val això: despertar el sentit d'unes paraules que no s'han d'inventar, no, que ja han estat dites i són redites en tot moment, i en tot moment les sentim i no en fem cas. Doncs què és aquest misteri? Sempre penso amb aquella oració castellana a l'Angel de la Guarda, que no sé quin sant la devia fer:

«Despertadme los sentidos
que los tengo adormecidos!»

Això, això! quin son més pesat! On és la veu, la veu viva, el crit que ens eixordi dient eficaçment de nou paraules tan redites, i fent-nos desvetllar i posar de peu dret amb un salt? Oh! quina riquíssima meditació em prometo de les paraules que em diu de Sant Joan que tan encaminades van en aquesta obsessió meva! Crec que necessito semblants ajusts en ella: així em figuro que Nostre Senyor encara està predicant en el món, que la seva predicació no és encara una cosa consumada. «Notum feci eis nomen tuum et notum faciam». Sols així veig esperança. Ja pot comptar, doncs, quina bona notícia em dóna

amb la pròxima publicació catalana dels Evangelis, i més venint amb pròleg del nostre Senyor Bisbe. Com em penetrà el seu discurs en la «Semana Social»! Té un to d'improvisació que li comunica una vida extraordinària. No esta també dintre d'aquest ordre d'idees del desvetllament?

Que el Jesús Infant en son Nadal porti també a vostè, estimat amic, tota aquella frescor de l'ànima que n'és ensems la plenitud. En aquest desig se m'ajunten tots els meus, petits i grans, que sempre es recorden de vostè amb afecte. — Joan Maragall.»

Nadal

Ai, santa dolçor del Nadal!

Què hi fa que la neu empleni collades i barcs i que el sol no escalfi i que l'alè de l'aire sigui poblat d'arestes i espines!...

Què hi fa que les arbredes sien sense remor ni gales i que els camps sien desnus i les aigües s'arrupeixin en crestalls i gebres!...

Santa dolçor de Nadal, que et xucles totes les coses i amb les coses el cor de tots els cristians, benvinguda sies!...

Avui, a totes les llars, per pobres que elles sien, hi ha escalfor de flames i d'amor...

El pare llesca bons bocins i la mare multiplica carícies i tendreses.

Els nois i noies canten nadales vora els tions, en la nit santa; i la noia gran, que ja és promesa, troba la llum de Nadal en els esguards lucents de l'amador qui la contempla.

A fora, sota el pany obscur del cel — guarnit avui amb més llànties enceses, — hi vaga una veu fresca, de misteri: aquella veu que advertí pastors i rabadans en les calmes de la muntanya, la nit de la Santa Naixença...

Aquella veu que recorda:

«Sieu nets de cor i pacífics i dolços, que veureu a Senyor, qui és nascut per a vosaltres.»

I els bons el veuen al Senyor; en les clarors d'aquesta nit, en les albors rosades del nou dia, en la glòria del sol i en les calmes amplíssimes de la santa jornada...

... I el senten com se reposa en les palles del cor de cada u...

...I riuen amb una rialla dolça!...

Ai, Nadal, qui et xucles totes les coses i amb les coses el cor de tots els cristians, benvingut sies, benvingut sies!...

ONE

Vida religiosa

Avui: Sant Nicolau Factor, confessor, i Santa Victòria, verge. — Demà: Sants Delfí, bisbe i confessor, i Llucià, màrtir.

Quaranta hores: Demà, a la capella del Reial Col·legi de Nostra Dona de les Escoles Pies (carrer de la Diputació.) Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: Dominica IV d'Advent, color morat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona del Remei, a Sant Jaume.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Antoni de Pàdua. — Demà, Torn del Purissim Cor de Maria.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Mare de les Animes, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Nostra Dona de la Mercè, a la mateixa capella.

EVANGELI DE LA QUARTA DOMINICA D'ADVENT

L'any quinze del regnat de Tiberi César, essent Ponç Pilat governador de la Judea; Herodes, tetrarca de la Galilea; Felip, germà seu, tetrarca de la Iturea i de la Traconita, i Lisànias, tetrarca de l'Albilena; sota el pontificat d'Anàs i Caifàs, paraula de Déu fou donada a Joan, fill de Zacaries en el desert. I se'n vingué per tota la regió del Jordà, predicant baptisme de penitència per remissió dels pecats, segons és escrit en el llibre dels oracles de Isaïes, profeta: «Veu del qui clama en el desert: Aparelleu el camí del Senyor, féu dretes ses vies. Tota vall serà complida, i tota muntanya i tota serra seran abaixades i els camins torts es faran drets, i els aspres, planers. I tota carn veurà la salvació de Déu.

(Lluc, 1, 3-15).

(De la «Fulla Dominical» del Bisbat de Barcelona.)

— Parroquia de Santa Madrona. — Demà, dia 24 de desembre, misses a cada hora. A dos quarts de vuit, Comunió dels Amants de Jesús Sagramentat. A les deu, missa major cantada per la clerecia i fidels, i Homilia. A les dotze i dos quarts d'una, plàtica doctrinal.

Tarda, a les cinc, Rosari, XL Ave-Maries, exercicis de l'Apostolat de l'Oració, sermó i processó per dins del temple.

Dilluns, dia 25, festa de Nadal. Associació de la visita domiciliària de la Sagrada Família. A les deu de la nit, començarà l'Octavari del Nen Jesús, continuant cada dia a missa de nou. A dos quarts d'onze, cant de Matines, per la clerecia, escolania i fidels. A les dotze, solemne missa del Gall, adoració del Nen Jesús, plàtica i Comunió general.

Les altres misses començaran a les sis, seguint sense interrupció fins a la una.

A les deu, després del cant de Tèrtia, missa solemne amb adoració de l'Infant Jesús.

Tarda, a les cinc, Vespres solemnes, cantades per la clerecia i fidels. Rosari i Novena al Nen Jesús.

Dimarts, dia 26, festa de Sant Esteve, misses a cada hora, l'última a dos quarts d'una.

Diumenge, dia 31, misses cada hora. A les deu, missa solemne i Homilia. A les dotze i dos quarts d'una, plàtica doctrinal.

— Església del Roser, Auzies March, 54. — El Rosari Sabatí serà celebrat com de costum, avui, a dos quarts de set de la tarda, amb els següents cultes: Rosari, acte de Consagració a la Verge del Roser, Deprecació a Sant Domènec, Goig i Salve.

Les misses de la nit seran celebrades a les dotze de la vigília de Nadal, en aquesta església. La primera serà cantada i en ella s'administrarà la Sagrada Comunió als fidels; les altres dues seran resades.

—Reial Capella del Palau. — Residència dels PP. Jesuïtes. — Carrer d'Ataulf.

Dia 25 de desembre: Nadal de Nostre Senyor Jesucrist.— A mitja nit es diran les tres misses amb comunió, càntics i adoració del Bon Jesús. A dos quarts de set del vespre, exposició del Santíssim, Trisagi, benedicció i reserva, acabant amb l'adoració de l'Infant Jesús. L'església estarà oberta a dos quarts de dotze. Hi haurà PP. disponibles per a les confessions.

Dia 31: Dominica infraoctava de Nadal. A les vuit, missa de Comunió i càntics. A dos quarts de set del vespre, solemne acció de gràcies pels beneficis rebuts durant l'any, amb exposició del Santíssim, Trisagi, sermó pel reverend P. Josep Sànchez Oliva, de la Companyia de Jesús, benedicció, reserva i adoració del Bon Jesús.

Gener de 1923. — Dia 1: La Circumcisió del Senyor. La festa titular de la Companyia de Jesús. A les vuit, missa cantada, amb prèdica i Comunió. A dos quarts de set del vespre: Exposició de S. D. M., Trisagi, sermó pel reverend P. Ignasi Corrons de la Companyia de Jesús, benedicció, reserva i adoració de l'Infant Jesús.

Tots els fidels podran guanyar avui una indulgència plenària, confessant, combregant, visitant una església de la Companyia de Jesús i pregant pel Sant Pare.

—Parròquia de Sant Jaume. — Les misses com de costum. A les set serà la parroquial; a les nou es diran les 40 Ave-Maries; a les deu, missa cantada; a les onze, exercicis a Sant Rafel, i a les dotze, catecisme explicat.

Tarda, a les tres, catecisme; a les quatre, la Rda. Comunitat cantarà solemnement Maitines i Laudes del Naixement; a les sis, se celebrarà funció dedicada a la miraculosa Verge de la Canal predicant el Rnd. Eduard Roman, catedràtic del Seminari.

Dilluns, festa de la Nativitat del Nen Jesús. A les set missa del Gall, amb adoració, distribuint-se la Sagrada Comunió dintre la missa; a les deu ofici solemne, cantat també per la capella de música, amb adoració del Bon Jesuset, assistint-hi la Junta d'Obra.

Tarda, a dos quarts de set, funció pròpia del dia, predicant el P. Brú d'Igualada, caputxí.

Dimarts. En aquest dia la Congregació de la Caritat Cristiana celebrarà la seva festa principal amb missa de Comunió general a les vuit, fent la plàtica el Rnd. Joaquim Torner, prevere; a les deu missa solemne predicant el Dr. Pascual Llopez, degà del Capitol Catedral. Es suprimeix la missa de dos quarts d'onze per haver-hi sermó.

Tarda, a dos quarts de set, funció en la qual predicarà el Rnd. don Eduard Roman, Pvre.

Nota: A l'església hi hauran taules per a recollir almoines per als pobres malalts que afavoreix la Caritat Cristiana.

— Parroquia de Sant Agustí.—Demà, diumenge, es diran misses com de costum. A les vuit missa de Comunió general de Nostra Dona de la Corretja. A les deu, missa cantada. A les dotze, missa i punt doctrinal.

Tarda, a les tres, Catecisme. A les sis, funció de Nostra Dona de la Corretja.

Dilluns, Nativitat del Senyor, es dirà la missa del gall amb Comunió general i plàtica pel reverend senyor Rector. A les sis del matí. Les altres misses com en els diumenges. dimarts, Festa de Sant Esteve, es diran misses com en els diumenges.

—Parròquia de Santa Maria del Pi. —Demà, diumenge, la primera missa a les quatre, i la segona a les sis. Les altres cada mitja hora i la darrera, a dos quarts d'una. A les set, missa parroquial i explicació del Sant Evangeli del dia per l'Ecònom. A les vuit, l'Arxiconfraria de la Verge dels Desemparats tindrà missa de Comunió general amb plàtica preparatòria que farà el Rnd. Salvador Roca Prior de la mateixa. A dos quarts de deu, res de Prima i Tercia, ofici conventual cantat i Sexta i Nona per la reverenda Comunitat. A dos quarts de dotze, missa i lectura doctrinal. Tarda, a les tres, Catecisme i a les quatre, per ésser vigília de Nadal, la reverenda Comunitat cantarà Maitines i Laudes. A les sis, res del Sant Rosari, i de les Quaranta avemaries i conclusió de la Novena a la Verge dels Desemparats amb sermó pel reverend P. Brú d'Igualada. Després del sermó es podrà adorar la Imatge de la Santíssima Verge.

Dia de Nadal, a les dotze de la nit, missa cantada i es donarà la Sagrada Comunió. L'església s'obrirà mitja hora abans i l'entrada serà per invitació. Les altres misses seran com els diumenges. A les deu ofici solemne cantat amb assistència de la Junta d'Obra. A les quatre, la Rda. Comunitat cantarà Vespres i Completes. A les sis es resarà el Sant Rosari, Trisagi, meditació i visita al Santíssim.

Arxiconfraria de Teresianes. Dimarts, festa de Sant Esteve, aquesta Arxiconfraria juntament amb les nenes del Ramadet del Nen Jesús, tindrà missa de Comunió general i plàtica preparatòria que farà el reverend Salvador Roca, Pvre.

Tarda, a les tres, catecisme. A les sis, trisagi cantat pel chor de l'Arxiconfraria, sermó, adoració de l'Infant Jesús i imposició de medalles a les nenes del Ramadet del Nen Jesús.

Bisbat

—Amb motiu de les properes Pasques el nostre venerable Prelat doctor Guillament, ha rebut nombroses visites de felicitació.

—Ahir va fer la seva entrada solemne al bisbat de Girona el nou Prelat d'aquella diòcesi, doctor don Gabriel Llompart.

—Ahir varen celebrar-se a l'església de la Casa de Caritat solemnes funerals en sufragi del P. Català, escolapi.

Hi va assistir una gran concurrència de fidels, entre la qual hi havia les més prestigioses personalitats de la família calasància i molts dels deixebles d'aquell il·lustre professor.

El dol era presidit pel vicari general de les Escoles Pies, un representant del Prelat, el president de la Mancomunitat de Catalunya, un delegat de l'alcalde i moltes altres representacions personalitats.

—El senyor bisbe d'aquesta diòcesi conferí ahir la primera clerecia Tonsu, a la capella d'aquest Palau Episcopal, als senyors que a continuació s'expressa:

Don Miquel Bot Puig, don Manuel Canals Sanabra, don Salvador Climent Lorente, don Pere Clot Vila, don Romul Duran Rius, don Antoni Framis Aymerich, don Frederic Martí Albanell, don Rafel Martí Montané, don Andreu Puigdueta Serrallach, don Joan Rey Alujo, don Joan Tous Farell, diocesans; don Salvador Barber Martínez, cartotx; Fr. Lluc de Batet, Fr. Pere Nolasc de Mola, caputxins; don Benjamí Alujas Prats, don Cels Mejido Díaz, don Antoni Sendrós Serramiá, del Sagrat Cor de Jesús; don Alexandre Ayuso Madejon, salesià; don Josep Cubells Salvadó, don Pere Siguan Baella i don Joan Tatjé Lapua, de la Sagrada Família.

—El senyor bisbe d'aquesta diòcesi ha conferit avui ordre generals a la Santa Catedral Basílica, promovent els senyors que a continuació s'expressen:

Presbiterat. — Don Lluis Gran Riba don Salvador Noy Costa, don Rafel Prats Blanch, diocesans; don Sebastià Font del Nen Jesús, don Joan Franquesa de Sant Benet, don Ferran Martínez de Santa Teresa, don Agustí Munfort de la Immaculada Concepció, don Enric Pobla de la Verge de les Escoles Pies, escolapis.

Diaconat. — Don Joan Cot Rovira, don Bonaventura Espriu Gusils, don Manuel Rovira Cardona, don Joan Sardà Canals, don Enric Xicola Pons diocesans; Fr. Joan d'Ordal, Fr. Pere de Marratxi, caputxins; don Joan Padrós Falguera, don Pere Sánchez Perella, paüls; don Josep Fernández González, del Sagrat Cor de Jesús.

Subdiaconat. — Don Pere Ventosa Soler, diocesà; don Josep Ciuró de la Verge de les Escoles Pies; don Angel Coll de les Santes Juliana i Semproniana, don Ramon Edelmann de Sant Climent, don Josep Niemeczek del Beat Pompili, don Marian Punset de la Verge de Tura, don Pere Raich de Sant Estanislau, don Antoni Sagrera de la Immaculada Concepció, don Josep Ullastres de la Immaculada Concepció, escolapis; don Mauro Salvador Bustamante, del Sagrat Cor de Jesús; don Martí Millet Riba, de la Sagrada Família.

Exorcitat i Acolitat. — Don Josep Julià Nadal, don Josep Maria Molist Carreras, diocesans; don Enric Caillard Stone, cartotx; Fr. Joan Crisòstom d'Igualada, Fr. Ramon B. de Manacor, Fr. Rafel de Mataró, caputxins; don Florentí Garcia Mediavilla, del Sagra Cor de Jesús.

Ostariat i Lectorat. — Don Antoni Badia Comas, don Daniel Canals Sanabranabra, don Salvador Climent Lorente, don Josep Maria Garcia Tura, don Lluis Gomis Bayés, don Epifani Lorda Roig, don Frederic Martí Albanell, don Camil Muxi Germà, don Lluis Prat Duran, don Josep Roselló Martí, don Francesc Sagrera Riera, don Jaume Serra Pruna, diocesans; don Salbador Barber Martínez, cartotx; Fr. Lluc de Batet, Fr. Pere N. de Mola, caputxins; don Miquel Riera Elias, salesià.

Missa del Gall a Montserrat

Com cada any, l'Agrupació Nacionalista «Els Montserratins» assistirà a la Missa del Gall que se celebra a les dotze de la nit al Monestir de Montserrat.

Tots els socis qu desitgin assistir-hi, han de trobar-se demà, dia 24, a les cinc de la tarda, a l'estació del Nord, per a sortir amb el tren de les 5'27 fins a Monistrol, per a dirigir-se a peu al Monestir.

Al port de Monistrol es farà parada d'una hora per a sopar.

«Els Montserratins» estan preparant el tradicional «Aplec de Betlem», que se celebra tots els anys el dia de Reis a la Casa Hospitalària de Betlem (vessant del Tibidabo), tenint ja contractada la cobla Barcino.

Com Pius XI estima els valors científics

En la lletra que el regnant Pontífex adreçà, no fa gaire, al President de la Mancomunitat de Catalunya, hi havia més d'una emocionant prova de la manera com se serven vivíssims, en el cor del suprem Jerarca de l'Església, els seus antics amors de bibliotecari. En altres documents del seu tot just iniciat regne pontifici trobaríem proves semblants. Hom diria que aprofita totes les bones ocasions per tal de manifestar la seva devoció a aquell octau sagrament, el sagrament de la ciència, que es complavia en venerar amb afectuoses paraules, quan amb els seus companys d'ordenació celebrà les noces d'argent del seu sacerdoci.

Llavors, en un suggestiu discurs de commemoració, el doctor de la biblioteca ambrosiana ponderava la necessitat de què sigui exercit aquest ministeri de la veritat, ço, deia ell, que Sant Francesc de Sales anomenava l'octau sagrament dels sacerdots per excel·lència. Ara, en diferents ocasions, ha dedicat a homes que han practicat intensament aquest ministeri de la ciència, els millors elogis que han brollat del seu cor i dels seus llavis.

El passat mes d'octubre es complagué vivament en les honoràncies que Mòdena tributà «a la gloriosa memòria de Lluis Antoni Muratori, fúlgid exemple de genialitat i erudició italiana, honor de la humanitat i del sacerdoci catòlic, per la gegantina tasca científica, per l'exercici de les més belles virtuts»; i, unint-se amb tota l'ànima a la commemoració que tenia lloc, esperava que, fent-ne memòria, «s'arboraria en els ciutadans el fervent culte dels nobilíssims ideals que ell perseguí amb puresa i generositat».

Dies després, en l'audiència que donà als alumnes de la Universitat Gregoriana, parlant de l'inefable goig que tindria la seva ànima de poder elevar a l'honor dels altars el cardenal Belarmi, antic professor d'aquest centre docent de Roma, s'expressava en termes de gran efusió de cor per recordar com la vida dels venerable Cardenal fou tota ella consagrada al culte de la ciència i a la defensa de la fe. L'alt interès per a la cultura de la clerecia, manifestat, tan en la lletra l'organització dels Seminaris, com en el «Motu proprio», publicat darrerament per a donar una major importància a l'Escola Superior de Música Sacra, constitueix també un insigne tribut del Papa als més legítims ideals de la ment humana.

Però, potser, el més eloqüent homenatge de l'esperit de Pius XI als ideals científics que tanta atracció havien exercit en ell és l'haver creat Cardenal el P. Ehrle. Quan Monsenyor Ratti recollí la successió de l'eminent jesuïta alemany a la biblioteca vaticana, ell mateix no deixà de manifestar a algun amic el greu que sentia de no veure revestit d'alguna dignitat eclesiàstica el seu venerat mestre que de tan alt prestigi fruïa en el món científic. Ara, amb les seves pròpies mans l'ha revestit de la porpra romana, i l'ha presentat a la veneració de les gents amb les paraules més elogioses.

En la cerimònia de la imposició del birret cardenalici, el Sant Pare ha teixit una corona de lloances per a cada un dels Cardenals novament creats que hi eren presents. Però cap de les altres ha estat tan extensa i tan rica d'afectes i de paraules ponderatives com la que fou adreçada al P. Ehrle. Mereix ésser reproduïda per a tenir una més exacta idea d'un home insigne que coneix i aprecia degudament els valuosíssims tresors de les nostres col·leccions històriques, els homes que treballen en explorar-los i les llurs obres d'erudició científica. I segurament s'alegraran els deixebles que ell té a Catalunya, de llegir totes aquestes següents frases de Pius XI.

«No és cosa fácil la de resumir amb poques paraules els mereixements que cooneix i honora la porpra de l'Eminentíssim Ehrle: mereixements vers la república dels doctes i vers la religió, vers la ciència i vers la Santa Seu. Adhuc per al secret Arxiu pontifici i per a moltes altres institucions fou no poc benemerit l'Eminentíssim Ehrle; és suficient, però, recordar ara que de la Biblioteca vaticana, mercès a la il·lustrada i munífica protecció de Lleó XIII, de gloriosa memòria, ell amb vint anys d'una meravellosa tasca de reorganització n'ha fet el més genial i recercat centre de treball dels doctes, rebuscadors i estudiosos de tot el món, convertint-la en un admirable instrument i una verament activa oficina de tasca i de producció científica i literària. Molt poques vegades la demostració apologètica de l'harmonia entre la fe i la ciència cristal·litzà en un fet com aquest de tan vastes i tan imponents proporcions, de tan bella i esplèndida evidència. Als setze anys, novici ja de la Companyia de Jesús; després, nodrit de vigorosos i amples estudis, principalment en l'immens camp de la filosofia, de la teologia, i, fins i tot, de l'art, dominant diverses llengües, rica de la més variada i sòlida erudició, ell es trobava magníficament preparat per tal d'ésser el Prefecte ideal de la més important i esplèndida biblioteca del món. I ho fou per espai de més de vint anys, amb l'aplaudiment i la gratitud de tot el món estudiós, gratitud que es mereixia certament el Prefecte de la Vaticana pel generós, inexhaurible mecenatisme intel·lectual i moral que venia a l'ajut de tots els estudiosos, acudint-hi tothom de lluny i de prop. Ara ells es disposen a demostrar-li la llur admiració i agraïment en les solemnes honorances que se li tributaran en ocasió d'aquell seu vuitantèssim any que tothom suposaria distar més d'un bieni: és tan perfectament que vós ho disimuleu, sota el florit vigor de la vostra incansable activitat. Nosaltres ens sentim ben joiosos d'arribar els primers en aquest mundial concurs d'agraïments i honorances. En teníem el dret, i en teníem també un particular deure, com ho sap tot el món que un dia ens veia recollir la successió del lloc per vós tan altament il·lustrat.»

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El problema de les reparacions

NOVES PROPOSICIONS ALEMANYES

El Consell de ministres alemany ha discutit les noves proposicions en matèria de reparacions. Abans del Consell el govern havia tingut entrevistes amb els caps de les associacions sindicals i prossegueix les negociacions amb el comitè de l'Associació de la indústria alemanya.

Als círcols ben informats hom diu que el govern està disposat a sumar-se a l'opinió dels industrials, ço és, cercar una solució definitiva al problema de les reparacions en lloc de cercar resoldre'l provisionalment com tenia intenció de fer.

Les noves proposicions consistirien, sembla, en una fixació variable dels pagaments en espècie i de les prestacions que serien establertes sobre una base tenint en compte l'evolució econòmica d'Alemanya. Sobre aquest punt la tesi alemanya seria igual a la francesa, segons la qual la capacitat de pagament d'Alemanya no ha d'ésser fixada segons la situació econòmica actual de l'imperi.

Altrament, hom assegura que la indústria alemanya presentarà un projecte. «La indústria — ha declarat el president de l'Associació — està disposada a sostenir el govern amb totes les seves forces per a l'execució d'aquests projectes.»

El director de la Banca internacional de Comerç de Berlín, senyor Marx, ha donat detalls al «Berliner Tageblat» del projecte de les reparacions que ha explicat a diversos diputats francesos i a algunes personalitats aliades.

El senyor Marx proposa pendre una hipoteca del 20 per 100 sobre la fortuna nacional alemanya. Aquesta hipoteca seria administrada per una banca que es crearia expressament i que seria dirigida per financiers alemanys i representants de l'Entesa. Tindria per capital un mínim d'un miliar de marcs or, i residiria a Berna o a La Haia. El senyor Marx calcula que la fortuna alemanya representa un total de 125 a 150 miliars de marcs or, i, per tant, la hipoteca podria proporcionar de 25 a 30 miliars. La valor d'aquesta hipoteca representaria la quantitat de les contribucions a pagar per Alemanya. La banca creada estaria autoritzada a emetre emprèstits, i el govern alemany tindria el dret de comprar obligacions i també, poc a poc, totes les accions, desaparexent així automàticament la banca i l'hipoteca.

A canvi d'aquest pla, el senyor Marx reclama per Alemanya la remesa del territori de la Sarre, del corredor del Vístula i de la ciutat de Dantzig, la supressió de l'ocupació i de les comissions de control. Afirma el senyor MaMrx que ha obut l'aprovació dels círcols industrials i comercials d'Alemanya.

L'AJUT DELS ESTATS UNITS

Sembla confirmar-se que els rumors circulats aquests dies sobre la intervenció dels Estats Units per a resoldre el problema de les reparacions estan mancats de base.

La banca Morgan ha declarat que no és possible cap prèstec mentre no s'hagi arribat a una solució de la qüestió de les reparacions. Aquesta opinió sembla que és la de l'administració americana encara que aquesta no hagi donat a conèixer cap pla.

Hi ha serioses raons per a creure que el govern americà no s'oposaria a aportar el seu ajut a la reglamentació d'aquest problema si fos plantejat seriosament.

Als círcols financiers, la interpretació que sembla més raonable referent als rumors circulats pels diaris americans, és que es tracta possiblement de fer examinar la qüestió de les reparacions i de la capacitat de pagament d'Alemanya per una comissió de banquers anàloga a la que es va celebrar a París pel maig i juny passats.

Aquesta opinió concordaria amb els informes recollits als círcols oficials sobre l'opinió del govern alemany que seria la següent:

Una comissió d'experts econòmics i financiers examinaria els recursos d'Alemanya i decidiria ço que ella pot pagar. Alemanya preferiria que aquesta comissió fos composta únicament d'experts americans, però entenent que els aliats no ho consentirien, acceptaria que la comissió comprengués representants dels aliats i dels Estats Units, i estaria decidit a facilitar la seva missió sotmetent-li els llibres per a permetre-li fer una enquesta completa.

La comissió fixaria després una xifra definitiva com a límit absolut de ço que Alemanya pot pagar. El govern alemany bauria de respondre aleshores categòricament si o no. El govern alemany no gosa fixar ell mateix aquesta xifra perquè tem que França no la trobi massa baixa i demani que sigui augmentada. En aquestes condicions probablement acceptaria la xifra fixada per la comissió després d'un examen complet dels fets. El total de les reparacions seria probablement doblat si els aliats retiressin llurs exèrcits d'ocupació.

Les ordres de Moscou divideixen novament els comunistes francesos

La Federació comunista del Sena va convocar una reunió dels sens adherits per a donar-los compte del quart Congrés de la Tercera Internacional que s'acaba de celebrar a Moscou. Els delegats francesos que assistiren al Congrés donaren explicacions sobre les noves condicions imposades per la Internacional als comunistes de França.

Aquestes condicions impliquen la ruptura completa dels comunistes amb la franc-masoneria i la Lliga dels Drets de l'Home, de les quals organitzacions en formen part els més significats homes.

També ha decidit el quart Congrés que els militants responsables del partit que hagin format part fins ara de la franc-masoneria han de renunciar, durant dos anys, a ocupar funcions o llocs importants. Durant aquest temps seran posats a observació.

El Congrés de Moscou ha considerat inadmissible que un periodista del partit escrigui al mateix temps a la premsa burgesa.

Finalment ha decidit que les nou desenes parts dels llocs comunistes a la Cambra i als Consells municipals i les nou desenes parts dels llocs directors del partit han d'ésser confiades als elements obrers que treballin en tallers al moment de la designació. L'altra desena part serà atribuïda als intel·lectuals, els quals sofriran enquesta sobre «llurs relacions».

La Federació del Sena aprovà aquestes mesures de la Internacional de Moscou, puix ja el dia abans de conèixer-les acordà adoptar-les.

En canvia entre els capdavanters han produït descontent i encara no se sap la repercussió que tindran. El Comitè director del partit ha adoptat la següent ordre del dia:

«Renova l'expressió de la seva voluntat de disciplina lleial en relació amb la Internacional.

Decideix actuar immediatament a l'objecte d'assegurar l'aplicació efectiva de les seves decisions.

Fixa al dia 21 de gener la data del proper Consell nacional.

Invita cada membre del partit a treballar amb totes les seves forces i bona voluntat, en el sentit de les orientacions de la Internacional comunista.»

Alguns membres del Comitè director s'abstingueren pel que es refereix a les decisions relatives a la franc-masoneria. Al proper Congrés comunista veurem, doncs, com un grup de capdavanters se'n separen quasi obligadament com succeí al Congrés d'aquest any.

El nou president de la república polonesa

El resultat de la votació per a elegir el segon president de la República polonesa indica ben clar que els partits que havien votat el senyor Narutowicz no s'han deixat intimidar per l'assassinat d'aquest. En la primera votació el senyor Estanislau Woyciexowski obtingué 298 vots contra 221 que n'obtingué el candidat de les dretes senyor Casimir Morawski, professor de la Universitat de Cracòvia.

El nou president pertany al partit agrari del senyor Witos, que com és sabut és l'àrbitre de la situació parlamentària. L'haver acceptat aquest partit la designació del senyor Woyciexowski per a la presidència de la República dóna a entendre que les vacil·lacions del partit agrari per a sumar-se als partits d'esquerra o dreta han desaparegut. Així, amb l'ajut del senyor Witos les esquerres tenen majoria per a governar.

El nou president de la república polonesa va nàixer a Kalisz (antiga Polònia russa) el 15 de març de 1864. Féu els estudis secundaris a la seva població natal i estudià després a la Universitat de Varsòvia les ciències naturals i matemàtiques.

L'any 1889 va sumar-se al moviment socialista polonès, però perseguit per la policia, marxà de Polònia, refugiant-se primer a Suïssa i després a París on, en 1891, en companyia de Pilsudski, Limanoswski i altres, fundà el partit socialista polonès, el qual posà com a primer punt del seu programa la independència de Polònia.

Obligat a abandonar París s'installà a Londres, on va viure set anys, continuant la seva acció política i estudiant al mateix temps l'organització de les cooperatives angleses. En 1906 tornà a Polònia i esdevingué el promotor del moviment cooperatiu polonès, demostrant grans capacitats organitzadores i administratives.

La guerra el va trobar a Rússia, a Petrograd. La vida política de la colònia polonesa estava aleshores en el seu apogeu, i aquesta activitat fou orientada del tot a favor de la guerra. Amb l'jut de tots els partits i particularment del partit nacional demòcrata, el senyor Woyciexowski fou elegit president de la Unió dels partits polonesos de Rússia. En aquest lloc tan honorós, en el qual mobilitzava ja la unió sagrada que es féu espontàniament entre la nombrosa colònia polonesa de Rússia, el senyor Woyciexowski orientà l'activitat de la colònia envers els objectius de guerra proposats pels aliats com responent als desigs de la política polonesa.

En 1918 tornà a Polònia i fou cridat totseguit per a formar part del govern del senyor Paderewski ocupant la cartera de l'Interior. En el govern del senyor Skulski conservà la mateixa cartera i exercí un paper important en la política fins a les darreries de 1920.

Durant aquests darrers anys no formà part del partit socialista sinó del partit populista moderat dirigit per Piast, el qual posà la seva candidatura a la presidència de la República.

El senyor Woyciexowski, després d'haver prestat jurament del càrrec davant les Cambres, ha publicat el següent manifest:

«Davant de Déu i la nació polonesa he prestat jurament d'observar, de defensar els reglaments de la Constitució i de consagrar-me fidelment al bé del país. El meu predecessor, el primer president de la República, Gabriel Narutowicz, ha sucumbit per la mà d'un criminal imbuït per una follia venjativa. Una ombra lúgubre pesa damunt l'ordre públic de l'Estat polonès renaixent, i sobre les bases morals de la nostra vida col·lectiva. L'odi produeix la inquietud, el desordre, la ruïna de les famílies i de l'Estat.

La República aguanta la seva dignitat i la seva força en les virtuts laborioses dels seus ciutadans. Imploro a Déu i suplico a la nació polonesa que elimini dels nostres sentiments l'esperit del mal, el jou del qual ha pesat massa temps damunt de nosaltres; que executi dignament el testament dels nostres avantpassats; que basteixi una república indivisible per l'amor del treball i sota la protecció de les lleis.

Recordem-nos tots, sense distinció de partit, de les paraules de Mickiewicz: «Com més milloreu les vostres ànimes, més milloreu les vostres lleis. Fem el vot de col·laborar fraternalment dins la vida pública pel bé general.

Les nostres necessitats més urgents són: un govern estable i segur de la confiança de la Dieta, i un pressupost cobert pels impostos dels ciutadans. Cap gent personal, cap dictadura no realitzarà aquest programa: sols és capaç de fer-ho un esforç comú de la nació.

En nom de la República us convido, ciutadans, a la concòrdia que és la primera condició de la fidel execució de la Constitució per al sanejament de la vida econòmica i per a l'educació dels ciutadans dignes del nom de polonesos.»

Seguint el costum constitucional, el president del Consell, general Sikorski, presentà la dimissió del govern. El nou president de la República refusà acceptar la dimissió i, per tant, el govern resta en funcions.

L'actitud d'Alemanya

Londres, 23.—Segons el corresponsal del «Daily News» a Berlín, als círcols governamentals i industrials alemanys l'opinió es mostra cada dia més convençuda de què és necessari oferir diner a França.

Pel contrari—afegeix el citat corresponsal—el Govern i els caps de les indústries alemanyes han discutit novament el discurs pronunciat al Senat pel senyor Poincaré, i sembla que estan unànimes en creure que alemanya ha de combatre resoltament el deute de França en ço que es refereix a les prendes productives.—Havas.

La Conferència de Lausana

Lausana, 23. — La Conferència no celebrarà sessió demà ni el dilluns, en atenció a la festivitat de Nadal. — Havas.

Lausana, 23. — En la sessió celebrada per la Conferència, es tractà l'assumpte de les minories. Els delegats turcs exposaren algunes reserves a tots els articles que foren objecte de discussió.

També rebutjaren una esmena britànica que proposa sigui autoritzat el Consell de la Societat de les Nacions per a concloure acords amb Turquia per a l'exacte compliment de les clàusules del Tractat. — Havas.

L'aviador Richeler

París, 23.—L'aviador Richeler ha aterrat a dos quarts de nou d'aquest matí davant del Gran Palais. —Havas.

Els ex-ministres grecs afusellats

Londres, 23.—El tinent Socouphopoulos, de la Marina grega ha declarat al «Daily Chronicle» que havia assistit personalment a l'execució dels ex-ministres grecs i que els relats que han circulat sobre els moments que precediren al fusellament, són tan falsos com fantàstics.

Els ex-ministres condemnats a l'última pena anaren a la mort amb fermesa, bravura i serenitat veritablement admirables.—Havas.

Foc a Brusa

Angora, 23. — S'ha produït un gran incendi a Brusa, quedant destruits gran part des arxius oficials.

La situació de Baviera

Berlín, 23. — S'assegura que es portarà a cap una enquesta per a esclarir el fet d'haver passat a mans dels nacionalistes i socialistes de Baviera gran nombre d'armes i municions pertanyents a la Reichsvehr. — Havas.

Foc a Xicago

París, 23. — A la «Chicago Tribune» li comuniquen que un gran incendi ha destruit l'estació del carrer de Dearburg, a Xicago. Les pèrdues es calculen en un milió de dòlars. — Havas.

L'ambaixador espanyol a Atenes

Atenes, 22. — Amb el cerimonial de costum, ha presentat al Rei les seves cartes credencials el nou ministre d'Espanya en aquesta capital.—Havas.

La guerra civil a Irlanda

Londres, 23.—Al «Times» li comuniquen des de Dublin que el Govern ha promès alliberar els presoners que hi si per escrit es comprometen a no fer armes contra l'Estat.

Nombrosos presoners han aprofitat l'oferiment.—Havas.

Dublin, 23.—Hi ha hagut un intens foc de fuselleria per haver estat atacats els soldats de l'Estat i alguns edificis governamentals.

Hi ha un soldat mort i un altre ferit.—Havas.

Dublin, 23.—A última hora de la tarda d'ahir es renovà el foc de fuselleria amb gran intensitat en diversos punts de la població mentre la gent es dedicava a les compres de Nadal.

Les patrulles de l'exèrcit nacional atacaren els rebels, matant aquests un soldat i ferint-ne un altre.

Els edificis del Govern foren tirotejast amb insistència. Les tropes feren ús de les armes per a dissoldre els rebels.—Havas.

L'ambaixador de Grècia a Berlín

Atenes, 23.—El senyor Canollopoulos, ex-ministre de Grècia a Constantinoble, ha estat nomenat ambaixador a Berlín.—Havas.

El port de Salònica

Belgrad, 23.—El Govern ha resolt no ratificar el conveni serbi-grec relatiu a la zona lliure serbia, del port de Salònica.—Havas.

Temporal al Mar del Nord

Londres, 23. — Segons el «Daily Mail» una violenta tempesta de pluja i vent regna a les costes angleses des de fa 48 hores.

A conseqüència del temporal nombroses cases han quedat inundades enderrocant-se moltes. Alguns navilis estan en perill essent abandonats per la tripulació. El steamer «Eleonore» tapà als escolls de Godrevy enfonsant-se seguidament. S'assenyalen tres víctimes.—Havas.

La marina mercant nord-americana

Washington, 23.—Ha prosseguit al Senat la discussió del projecte de llei referent als subsidis a la marina mercant.

El senador Mac Keller presentà una esmena en la qual proposa que es procedeixi a l'anul·lació d'alguns tractats de comerç, especialment Espanya, en els quals es toleren i admeten determinades traves que ja havia denunciat el president Harding, malgrat que la llei anterior els declarava nuls i inadmissibles respecte a la marina mercant.—Havas.

La Universitat de Gant

Brusel·les, 23. — En conèixer-se la notícia d'haver estat votada per una petita majoria el projecte de flamenquització de la Universitat de Gant, es produïren manifestacions i col·lisions entre els estudiants i la policia, resultant tres estudiants i quatre policies ferits. — Havas.

L'ajut financier dels Estats Units

Washington, 23.—Una elevada autoritat americana ha desmentit categòricament l'especie de què els Estats Units, Anglaterra i Alemanya negocien en l'actualitat un acord que tendeix al nomenament d'una Comissió encarregada de fixar l'import total de les reparacions.

La dita autoritat ha precisat que el Govern americà enten que el problema de les reparacions ha d'ésser resolt exclusivament per les potències interessades, tenint en compte llurs drets i els que els confereixen els tractats de pau.

Acabà l'al·ludida autoritat insistint en la necessitat que a aquest assumpte no se li dóni cap caràcter oficial que poguessin concebre o proposar els homes de negocis de Nord Amèrica.—Havas.

Amnistia a Itàlia

Roma, 23. — El rei ha signat el decret d'amnistia que s'havia anunciat. — Havas.

Alemanya i Rússia

Berlín, 23 — L'ex-ministre de l'Interior al ministeri Wirth senyor Koester, ha estat nomenat ministre plenipotenciari d'Alemanya a Riga, en substitució del senyor Wallroth, que passa a exercir la secció d'Assumptes russos al ministeri de Negocis estrangers. — Havas.

La Veu de Catalunya
DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES
Dissabte, 23 de desembre de 1922

L'obsessió suïcida

LES converses del Govern amb l'Alt Comissari i les declaracions d'aquest, ens ofereixen una nova avinentesa de glossar alguns conceptes dels articles en els quals En Cambó exposà, amb una clarividència que els fets confirmen cada dia, el seu criteri sobre la campanya del Marroc.

El fet de què «*els governs d'Espanya no han dirigit mai l'acció espanyola al Marroc, sinó que s'han limitat a aprovar o a deixar fer — sobretot a deixar fer — l'exèrcit*», sembla que vol ésser rectificat pel Govern actual. Si no fos així, no ens explicaríem el descoratjament — denunciat per un diari de Madrid — de l'Alt Comissari en veure la fredor amb què han estat acollits en les esferes oficials els seus projectes personals; si la rectificació del fet assenyalat per En Cambó fos una realitat, el Govern no té més remei que cercar el desllorigador de donar per acabada la campanya del Marroc, i en trobar-lo caldrà *contrariar l'opinió de gran part de l'exrcit, puix és precís que el Govern, en un punt en què la majoria de l'exèrcit té una opinió, tingui i segueixi una opinió distinta.*

El general Burguete, aludint precisament els articles d'En Cambó, s'ha permès qualificar d'una mica absurda, pel que toca a l'ocupació militar d'Alhucemas, l'opinió del gran polític català en afirmar que, suposant que *l'èxit acompanyés l'empresa de l'exèrcit espanyol, llavors començaria a Alhucemas el mateix problema crònic que hem patit i seguirem patint a les zones ja ocupades militarment*, deduint, per tant, la inconveniència absoluta de la dita ocupació militar. Per desfer aquesta assenyaladíssima opinió, torna a retreure En Burguete (magnífic exemplar de la raça a què pertany), tot allò de l'honor, de la dignitat i de la posició d'Espanya dintre de la Societat internacional. Aquest senyor és d'aquells que *creuen que l'honor d'Espanya i especialment l'honor de l'exèrcit, no estaran vindicats fins que hàgim envaït el territori dels huni-urriaguels i allí hàgim fet un escarment memorable.* I afegeix l'Alt Comissari: «Africa per Espanya és això; o se sosté acceptant el que això costa, o s'abandona renunciant al seu esdevenidor i a la seva actual consideració en el món.» Deixant de banda allò de l'actual consideració d'Espanya en el món, que tothom, menys el general Burguete, sap quina és, l'Alt Comissari, que, segons s'ha dit, és tingut com un dels prestigis tècnics més sòlids de l'exèrcit espanyol, endut per la illusió dels seus genials projectes, palesa, ultra el fals concepte de la missió militar, del qual En Cambó parlava, l'obsessió suïcida que Espanya ha d'ocupar, vulguin o no vulguin els seus habitants, i per l'acció de l'exèrcit, la seva zona de protectorat. Això o l'abandó, ve a dir el general Burguete.

No és que ens inspiri una gran confiança l'acció de l'actual Govern quant a la política d'Espanya al Marroc, però volem creure i esperar que amb l'experiència que cada dia ens parla sagnantment dels perills que ofereix la continuació de la campanya militar al Marroc, i per la missió que, segons ha dit el mateix Govern, té de fer efectives les responsabilitats del darrer desastre, descorà en absolut els plans del geni que dirigeix l'acció militar al Marroc. Les actituds arrogants del general Burguete el porten a desafiar totes les responsabilitats que dels seus plans es deduexin, segur que d'aquí a tres mesos, si el deixen fer, la pacificació de la zona espanyola serà un fet. L'home que respon de la submissió d'un moro amb la seva vida com ho fa En Burguete, parlant de la submissió del Raisuni no pot oferir-nos cap seriosa garantia de pacificació, perquè, o demostra ésser un illús o un desconeixedor de les realitats més vives que als seus ulls es presenten.

Diuen els diaris que la petició que el general Burguete fa al Govern és concloent i concreta: o li deixen les mans lliures o abandona el càrrec retirant-se a la vida privada.

Es el Govern que ha de decidir. Però si la nostra opinió pogués ésser imposada, diríem al Govern, que, si vol rectificar la dissortada política d'Espanya al Marroc i vol la pacificació de la zona espanyola de protectorat, no sols no ha de deixar lliures les mans al general Burguete, sinó que ha de lligar per sempre més les d'aquells militars o civils que creguin que amb l'acció guerrera serà pacificat el Marroc i vindicats l'honor i la dignitat d'Espanya.

ANTONI MIRACLE

Cultura

El setmanari de Vilanova i Geltrú «El Vilanovi», ha publicat en forma de suplement la comentada conferència de l'il·lustre escriptor En Josep M. Junoy, donada l'onze del corrent a l'Ateneu Barceloní sobre «El Singular Aruspex de Castelló d'Empúries».

Al preu de 50 cèntims, es pot adquirir el text de la dissertació, a les llibreries principals com Verdaguer, Llibreria Nacional Catalana, Políglota, López, etc.

El nou governador

L'ARRIBADA

En l'exprés d'aquest matí ha arribat el nou governador de Barcelona, En Salvador Raventós. A l'estació de França l'esperaven l'alcalde senyor marquès d'Alella; el senyor Vallès i Pujals per la Mancomunitat i la Diputació; el governador dimissionari senyor Ardanaz; el cap de policia senyor Borrué; el capità general senyor marquès d'Estella; el general d'Estat Major senyor Gil, i el governador militar senyor Aguado; el vicari capitular doctor Parés, en representació del senyor bisbe; el president de l'Audiència senyor Alvarez Vega; el delegat del treball senyor Algarra; el comandant de Marina senyor Castillo; representacions de la Cambra de Comerç, Cambra de la Indústria, Foment del Treball, generals i caps dels cossos de la guarnició, el comitè organitzador del partit romanonista i moltes altres representacions i empleats del Govern civil.

També l'ha anat a rebre una nombrosa representació de Vilafranca presidida per l'alcalde. Aquest l'ha saludat en català i el senyor Raventós ha contestat en la mateixa llengua.

En baixar del tren el nou governador fou saludat per totes les autoritats. Després de les salutacions el senyor Raventós ha estat acompanyat a peu per tots els que l'esperaven a l'estació fins al Govern civil. A la sala de recepció li foren presentades les autoritats i els alts empleats. Amb el senyor Raventós venia el seu fill que exercirà de secretari particular.

DECLARACIONS

El senyor Ardanaz presentà al senyor Raventós els periodistes, als quals, després d'estrènyer-li la mà, els féu les manifestacions següents:

Abans de tot una salutació a la «provincia» de Barcelona.

Qüestió social: La qüestió social és la que més he estudiat i ço que més m'ha preocupat. Així que vaig ésser cridat pel Govern hi he dedicat de pler tota la meva atenció. Vull mostrar sempre dolcesa i suavitat. Les qüestions socials seran tractades per mi paternalment, de tal manera que la paraula intransigència desitjo que sigui esborrada per a sempre. El meu lema serà pau, pau i pau, i els meus esforços es dirigiran a què la pau regni sempre a la «provincia». Però si en un moment aquesta dolcesa meva que prometo fos interpretada com a senyal de debilitat, la meva actitud seria la més enèrgica, encara que sense apartar-me per això de les lleis.

En política, imparcialitat i neutralitat; deixar que les opinions es manifestin lliurement. Però si en el camp de l'opinió brotessin males herbes tinc el deure d'arrancar-les. En qüestions de moralitat procuraré sempre que regni la justícia.

I no he de dir res més per ara. Espero que la premsa m'ajudarà a complir satisfactoriament la missió que em porta aquí.

Després el governador va prometre als periodistes que els rebria a l'hora de costum per a donar-los totes les noves que tingués i fins per a rebre d'ells consell i saber el pols de l'opinió.

LES RIFES

Al migdia el senyor Raventós ha rebut novament els periodistes manifestant-los que havia acordat autoritzar les rifes de Nadal pels cafès i bars durant els dies 24, 25, 26 i 31 de desembre, i 1, 5 i 6 de gener.

Ha advertit que prohibia que es donessin diners a canvi dels objectes rifats i que si algú contravingués aquesta ordre li posaria una multa que ningú la hi faria perdonar.

El governador, parlant en català, ha recordat que quan vivia a Catalunya li agradava veure aquestes rifes tradicionals.

VISITES

El governador ha visitat aquest migdia les autoritats.

Han estat al Govern civil per a saludar el governador diverses personalitats, entre elles els senyors Monegal, Dualde, Daurella i Portela.

Municipi

SERVEI D'APARTAT PER A L'ARBITRI SOBRE LLOGUERS

L'Alcaldia, a petició de l'encarregat de la recaptació de l'arbitri sobre lloguers, fa públic que l'esmentat senyor, atenent la iniciativa de molts contribuents, ha organitzat un servei d'apartats per a reunir en un sol pagament els rebuts de molts contribuents que pertanyen a una sola empresa industrial, comercial, etc. D'aquesta faisó liquida amb el caixer de l'empresa, totes les quotes corresponents als funcionaris, els quals no incorren mai en el perill del recàrrec per no trobar-se a casa cap individu de la família en el moment de la cobrança a domicili, o per oblidar-se alguns contribuents de passar, en temps oportú per les oficines de recaptació i recollir el servei pendent.

El servei d'apartats és gratuit i l'encarregat de la recaptació de l'arbitri sobre lloguers ho fa públic, fent avinent que donarà totes les facilitats a les empreses comercials i industrials que vulguin acollir-se als beneficis de la millora indicada.

VISITA DEL GOVERNADOR

Tantost arribat de Madrid el nou governador civil, senyor Raventós, ha anat a visitar l'alcalde, i no havent-lo trobat a l'Alcaldia, hi ha deixat targeta.

Generalitat

Avui no hi ha hagut despatx a les oficines del Palau de la Generalitat.

—

E nou governador senyor Raventós, ha estat a complimentar els presidents de la Mancomunitat i Diputació.

—

El senyor Puig i Cadafalch ha assistit als funerals que s'han fet a l'església de la Casa de Caritat en sufragi de l'il·lustre pedagog de l'Escola Pia, P. Jaume Català.

Els transports ferroviaris

ACABA l'any — un altre any! — sense que sigui resolt el cabdal problema ferroviari. Sobtadament clos el Parlament espanyol en mig d'un pas de comèdia en forma d'escàndol provocat pels més interessats, En Cierva el primer, en què no s'aclareixi la qüestió de les responsabilitats derivades del vergonyós desastre sofert per Espanya al Rif, que ha fet i fa vessar encara tanta sang catalana, el projecte dit d'«Ordenació ferroviària», pendent de discussió al Congrés, resta indefinidament arreconat. I el temps que hi restarà. Al pas que porten els lliberals — encara se'n diuen — per a reunir noves Corts, poca esperança hi ha que el projecte pugui reeixir en tota la vinent anyada.

I el problema és greu de debò per a l'economia catalana. Producció i circulació són en certa manera inseparables, per tal com, en ordre a llur finalitat respectiva, cada una d'elles és alhora base i complement de l'altra. Sense un adequat aparell circulatori, sense un bon sistema de transports, no és pas possible pensar amb una producció intensa; i fins la valoració d'aquesta, ultra altres diverses circumstàncies, guarda estreta relació amb els graus de perfeccionament d'aquell sistema.

Problema de producció i problema de circulació són principalment, gairebé exclusivament, els nostres problemes. Molt pitjor que la Duana que l'*A B C* vol dreçar part enllà de l'Ebre, per als nostres productes, és l'obstacle que representa la situació actual del tràfec carrilaire, el perfeccionament del qual ve obstruccionant l'un any darrera l'altre, la política de l'Estat espanyol. Al capdavall, la idea d'implantació d'aquella Duana pot donar peu a molt variades hipòtesis respecte els aventatges o inconvenients que podria comportar d'una part i d'altra. Si reeixís l'intent de separar Espanya de Catalunya, lleure hi hauria d'escatir-ho. Però és evident que el present estat de desgavell i insuficiència dels transports causa greus perjudicis a tothom; per tal com, gravant enormement les mercaderies i dificultant, gairebé impedint del tot en molts casos, llur accés als mercats, provoca restriccions de consum i manté injustificats encariments de la vida.

Aquest mercat espanyol (del qual ens diuen explotadors, malgrat tots els estudis fets fins ara demostrin el contrari) és després de nosaltres, de vida econòmica més intensa, la gran víctima d'aquest vergonyós servei de transports, que ja no pot comparar-se ni de lluny amb el dels països que directament sofriren el trontoll de la passada guerra. I precisament aquest any és quan més ens en ressentirem tots. La forta depreciació que sofreixen els productes agrícoles en general, fa que el mercat espanyol sigui encara més pobre. Els productors catalans ja ho comencen de trobar. Un sistema de transports perfeccionat i a bon preu no hi ha dubte que contribuiria a alleujar la crisi, així com el present servei deficient i car no pot menys que agreujar-la. I, si dura gaire això i el servei de transports ferroviaris, vital com és, segueix empitjorant per obra de la política espanyola, tant se valdrà que n'hi hagin com no, de Duanes, part enllà de l'Ebre. Més ben dit, ja hi seran de fet. Però amb tots llurs inconvenients i sense cap de llurs aventatges.

MANUEL PUGES

Polítiques

SORTINT

El diputat a Corts N'Indaleci Prieto marxà ahir a Madrid.

L'Exposició Internacional del Moble

Abans d'ahir, a la tarda, el president de la Secció segona de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, En Santiago Marco, rebé en les oficines de la dita Exposició, la visita de nombrosos industrials d'aquesta ciutat desitjosos d'informar-se detalladament d'aquest proper certamen i de determinar diferents detalls relatius a les instal·lacions que pensen fer-hi.

Fou aquesta la primera de les sessions anunciades per a cada dijous a la tarda, i tenint en compte la impressió rebuda i el resultat obtingut en aquestes primeres visites, pot assegurar-se que dintre de molts pocs dies quedaran completament compromesos tots els stands corresponents a l'esmentada Secció.

Així donc i com sigui que el termini per a la presentació d'inscripcions provisionals fineix el dia 15 del pròxim mes de gener, el Comitè de la dita Exposició fa avinent als industrials de Barcelona la conveniència de que formalitzin tot seguit llurs inscripcions car qualsevol retràs en aquest tràmit implica la possibilitat de no disposar després del lloc que necessitin

De Madrid estant

Sant Tomàs, advocat d'Espanya

(Evocació bíblica)

«I mentre ells marxaven, alguns dels guàrdies vingueren a la ciutat i notificaren als prínceps dels sacerdots tot el que havia succeït.

I, reunits amb els ancians, havent celebrat consell, donaren molts diners als soldats,

dient: Digueu: Els seus deixebles vingueren de nit i el furtaren, mentre nosaltres dormíem.»

S. Mateu. XVIII. 11-12-13.

«Emperò, Tomas, anomenat el Dídim, un dels dotze, no era amb ells, quan Jesús vingué...

. . . . . .

Jesús li digué: Perquè m'has vist has cregut, Tomàs; ditxosos els que no han vist, i han cregut.»

S. Joan. XX. 24-29.

I, trobant-se Tomàs, apesarat i consirós, descansant al marge d'un camí, veié que una munió de mendicants se li acostava.

I trepitjaven la mateixa pols que havia ell trepitjada, amb les seves sandàlies de pell d'ovella.

I suaven del foc del mateix sol.

I bevien de l'aigua de la mateixa font que havia apagada la set de la seva boca, mes no la del seu esperit.

Mes no aquella set secreta i interior, inapagable, obstinada, que enfonsava en l'ànima seva el coltell enverinat del dubte.

El Rabí, el Senyor, el Mestre, on era? Qui havia pertenència del prodigi?

I Tomàs, que es diu el Dídim, es turmentava i debatia, en voler arrencar-se de l'ànima ferida el glavi feridor.

I arribà fins a ell la munitud agra i xiscladora.

I en la confusa cridòria de les seves veus, sentí Tomàs que parlaven de la seva pròpia vacil·lació terrible.

Dient: Els seus deixebles el furtaren mentre els soldats dormien.

I una dona, que vestia una túnica rossa, color de blat rossejant, reia amb un riure de llum.

Dient: I ara diuen que es compliren les Escriptures.

I un xaval, que vestia túnica morada, color del suc dels raims, afegia el riure sonor al riure placèvol de la mossa.

Dient: No saps que Maria de Magdala l'ha vist?

I d'un altre grup que seguia al primer, les mateixes veus s'alçaven.

«I anaren a la nit els seus deixebles i furtaren el cadàver mentre els guardians dormien.»

I s'allunyaren tots, camins enllà.

I Tomàs restà sol amb el seu pesombre.

Un vol de colomes blanques creuà damunt del camí la pau del cel.

Tomàs alçà els ulls, i l'encegà la llum.

Un instant, el concirós tingué por de sí mateix: On ets, Déu meu, que m'has abandonat?

Començà a deambular pel caminal, en el mateix instant en que les colomes blanques, amb un alegre batre d'ales abatien el vol damunt dels ceps retorçats i dels pàmpols generosos.

Li semblà que el pit se li buidava i que el cor s'alliberava a la blancor d'altres caminals.

Maria de Magdala l'havia vist. On era el Senyor

Qui el va veure en el punt mateix del miracle, després de la plenitud de la seva vida material?

I Tomàs anà a aplegar-se amb els onze.

* * *

I esdevingué que ells amb els llurs senyals i les paraules llurs acreixeren els dubtes del vacil·lant.

Senyor, que jo et vegi i que palpi les teves cicatrius, per tal que trobi conhort la meva ànima.

I reaparegué el Senyor.

I el deixeble incrèdul el veié, palpà les cicatrius, sentí la veu d'Aquell que ressuscità als morts.

I renasqué, amb la credulitat seva, la dolça tendresa de la seva fe.

El veieren tots en el gaudir d'una joia nova, que li pervenia de la magnanimitat del Mestre.

I a totes les boques era detinguda la gràcia d'un somrís, com una abella daurada.

Més el Rabí s'apropà a Tomàs, que sentia en l'ànima una claror no presentida, i li digué:

Perquè m'has vist, Tomàs, has cregut. Benaurats aquells que no veieren i cregueren.

Tomàs sentí traspassada l'ànima per una espasa de foc.

I les abelles daurades aixecaren el vol.

En l'instant mateix en que fou dita la paraula eterna.

La paraula aquella, que mai s'havia d'allunyar de la dolor del món.

La paraula d'inquietud, que havia d'ésser el llevat espiritual, la secreta freturança de totes les generacions.

* * *

I Tomàs, ferida l'ànima per una inquietud, fins aleshores desconeguda, veié poblar-se de fills seus tots els camins del món.

I, en una visió turmentadora i, a l'ensems gloriosa, arribà a veure les generacions futures, ferides i adolorides per aquella mateixa inquietud que era, en l'hora aquella, turment de l'ànima seva.

I ja en l'angoixa del defalliment, sentí creuar damunt de totes les generacions, de tots els camins, la paraula del Mestre: «Benaurats aquells que no veieren, i cregueren.»

I li semblà entendre que al seu costat, Maria de Magdala, la repetia, somniosa i convençuda.

* * *

I encara avui el món és ple de Crist, però també de Tomàs, un dels Dotze, que es diu el Dídim.

I per a aquest fill proterviós i turmentat hi ha, en cada dolor i en cada dubte, una paraula del Mestre, repetida per una Maria de Magdala.

Benaurats els que sense veure-hi saben creure en ella!

RAFEL MARQUINA

19-XII-22.

AVÍS:

Per a donar al personal que intervé en la confecció de LA VEU DE CATALUNYA ocasió de celebrar el Nadal amb llurs families, i seguint el tradicional costum d'honorar el Senyor en la festa de la seva Nativitat, deixarem de publicar les edicions corresponents al dilluns vespre i al matí de dimarts.

La inflexibilitat de les disposicions que regulen el descans dominical per a la premsa, no permetent publicar número en diumenge, obliga que LA VEU DE CATALUNYA no surti fins dimarts al vespre.

Bones festes a tothom.

Qüestions socials

CONFERENCIA D'EN PESTAÑA

Anit passada donà una conferencia a l'Ateneu Enciclopèdic Popular el propagandista Angel Pestaña.

Tractà, entre altres coses, de la questió que es discuteix al si dels Sindicats sobre si deuen pendre part a les lluites polítiques, presentant-se per diputats i altres càrrecs representatius. El criteri defensat per En Pestaña és contrari a aquesta participació, puix diu que els obrers sols deuen preocupar-se de les coses i millores que els pertanyen directament. Per tant, deixà entendre que no tenen cap fonament les noticies que circulen — avui especialment han circulat per Madrid, segons telegrames rebuts — dient que als sindicalistes pendran part a les pròximes eleccions generals.

Després parlà contra el règim capitalista, dient que deu destruir-se'l. S'ocupà del problema de l'habitació dels obrers, ja que el mal allotjament és causa de molts dels embrutiments de la nostra classe obrera, ja que l'allunya de la llar, empenyent-lo cap a llocs dolents de divertiment.

Afegí que els obrers del Ram de Construcció no deuen permetre que es tiri a terra cap casa sense que se n'edifiquin cinc per a obrers.

Trobà que l'Ajuntament no es preocupa prou del foment de la casa per a obrers, deixant entendre qué tenia en poc el que projecta la majoria consistorial.

No es mostrà conforme que es destinin milions per a l'Exposició, ja que diu que serà profitosa per als plutòcrates i no per als obrers.

Finalment excità a la construcció de cases a bon preu per a obrers.

ASSEMBLEA A MANRESA

Al Teatre Nou, de Manresa, se celebrà l'Assemblea de l'Art fabril i tèxtil.

El local estava ple, ocupant la presidència N'Angel Pestaña.

El sindicalista Pestaña pronuncià un discurs recomanant l'organització obrera per a defensar-se dels capitalistes, i enaltí la tasca que realitzen els professors de primera ensenyança, censurant a l'Estat perquè no col·loca a les escoles primàries a l'altura dels Instituts i Universitats, puix aquests centres solament serveixen per a la burgesia.

Afegí que el valor de les nacions augmenta segons el grau de la cultura popular, i per últim exhortà als treballadors perquè facin donatius en metal·lic amb l'objecte de poder establir una impremta pròpia per a la publicació del diari sindicalista «El Trabajo».

Finalment quedà constituït el Sindicat de l'Art fabril i tèxtil, elegint-se la Junta directiva del dit Sindicat.

«CATALUNYA SOCIAL»

El número de Nadal d'aquesta revista, corresponent a la data del 23 de desembre és doble; té 32 pàgines, i publica el següent sumari:

Salutació de Nadal. — El què passa, per J. — La Kalenda de Nadal, pel P. Gregori M. Suñol, O. S. B. — La nit de Nadal, per Joan Llimona. — Jesús i les parles humils, per Ivon L'Escop. — El rústec villanoet, per Josep Carner (poesia). — Conte de Nadal. La nit meravellosa, per J. Civera i Sormaní. — Una nit a Betlem, per Pere Ginebra. — Un problema d'ara. El control obrer. I. En què consisteix, per Josep M. Gich. — Mai més vells!, per Jaume Raventós. — Pressentiments de Nadal, per Llorenç Riber, prevere (poesia). — Pàgina blanca. Un Asil que no cobra del joc. L'Asil de Pobres de Sant Vicens de Paul, d'Hostafranchs, per R. Rucabado. — Virtut de Nadal, per J. M. López-Picó (poesia). — La petita anècdota. El prohom inconegut, per Juli Vila Ortiz. — La gràcia que ens duu l'Infant, per R. Negre-Balei. — El Nadal, segons el poble, per Aureli Capmany. — Or, incens i mirra, per Verasc. — Betlem, de Miquel Costa i Llobera. — Els núvols de Nadal, de Joan Maragall (poesia). — A Mallorca. Impressions de Nadal, per Miquel Ferrà. — Nadalenques, per A. Z. — La Festa de la Epifania. La dogmàtica del Misteri, per Alfons M. Ribó. — Els llibres nous. «Historia de Derecho Español», del Salvador Minguijón, ressenya per F. Manich. — D'aci i d'alla. — Noticiari.

Gravats: Portada decorativa, per F. Badia. — La nit de Nadal és nit d'alegria. (Maleida guerra, que deixes les llars tristes i buides), dibuix per Joan Llimona. — A la fira de Sant Tomàs (dibuix).

Una Conferència d'En Ramon Albó

Nova escomesa del centralisme

La mort de la Junta de Presons

Ben just acaben de passar vint-i-quatre hores que donàvem compte del preciós i eloqüent document del senyor Villar, adreçat al president de la Mancomunitat, amb motiu del vergonyós resultat de les oposicions per a la càtedra de Botànica de la Universitat de Barcelona. Ben just passades vint-i-quatre hores, ens escau de donar compte d'un altre document com és la conferència que ahir, a l'Ateneu Barceloní, donà l'ex-diputat i ex-director general de Presons, En Ramon Albó.

Són les campanyes que els de Madrid ens fan. Amb gestes com la de les esmentades oposicions, la mort de les Juntes de Presons, els articles, com és ara els d'«A B C», i tantes altres, s'esdevé que els més incondicionals unionistes es passen amb armes i bagatges al catalanisme.

Davant d'un públic nombrós i selecte, donà ahir, com dèiem, a l'Ateneu Barceloní, la seva anunciada conferència, En Ramon Albó, per a donar compte de la monstruositat que representa el Reial Decret de 18 d'octubre de 1922, en virtut del qual l'Estat s'incauta del pressupost i de les facultats que eren encomanats a les Juntes de Presons, restant aquestes mortes, i passant a la categoria de simples entitats particulars, quan fins suara eren entitats oficials.

Comentant aqueixa disposició absurda i reaccionària, el conferenciant féu una còpia de consideracions i glossà una sèrie de dades que és impossible ni d'extractar lleugerament.

Es refereix a l'eixorquia de la política penitenciària espanyola, fomentada en gran manera per fets com que durant trenta cinc anys que fa que la Direcció General de Presons depèn del ministeri de Gràcia i Justícia, hi ha hagut quaranta directors generals: durant aquests quatre anys darrers, n'hi ha hagut tretze. Compara aquesta inestabilitat amb el que s'esdevé a Itàlia, Bèlgica, França, Suècia, Noruega i altres nacions, on els directors generals duren anys i anys.

Parla de la seva anada a Madrid, junt amb En Francesc d'A. Bartrina i mossèn Josep Pedragosa, formant comissió. Es veieren amb En Burgos Mazo, Lerroux, marquès d'Alhucemas, comte de Romanones, Roig i Bergadà i altres personalitats. Tots estaven conformes amb les raons que la comissió al·legava per la restauració immediata de les Juntes de Presons, tal com funcionaven fins ara; però....

Veierem el ministre. En sent demà ens digué que trobaríem a la «Gaceta» una Reial Ordre, que els donaria raó, posant les coses en son lloc. Efectivament, aqueixa R. O. venia encara a complementar allò que en el Reial Decret es disposava: i semblava feta expressa per la Junta de Presons de Barcelona (i la de Madrid).

Abans el Patronat o Junta de Presons era una institució oficial: d'ara endavant serà ni més ni menys que una de tantes societats particulars.

Qui sap si ens exposarem a haver de tornar a fer allò que abans era tan corrent d'haver de fer, en anar a practicar la bona i bella tasca de visitar les presons: o sia, en l'una mà el barret i a l'altra, un cigar de 0'15 pessetes... perquè permetessin l'entrada.

L'Estat, que s'ha demostrat i es demostra incapacitat, inepte, en tantes funcions, se'n vol acaparar una altra encara. Un Estat, al qual se li pudria el blat importat als molls, mentre el pa anava tan car; un Estat, en el qual els pagesos han de vendre el blat a baix preu, mentre el pa està tan car. Un Estat en el que veiem la vergonya d'aquestes eternes cues d'estanc. Un Estat que sosté vilipendis tan ignominiosos, desastres tan formidables com els d'Annual....

...I no obstant, vinga augmentar-se el nombre de funcionaris, els quals d'ença de 1917, segons deia fa poc el comte de Romanones, han augmentat en 15,000.

Parla de l'estat en què es troben els presidis d'Espanya. Mentre les cel·les millor construides i millor adaptades als corrents moderns de ciència penitenciària, no costen més enllà de 7,000 pessetes cadascuna, per exemple, a Anglaterra, aquí hem vist que el cost era de 15,000 pessetes.

Cita i esmenta una sèrie de casos verament esgarrifosos; per exemple, els referents a manca d'higiene en els establiments penitenciaris.

En tant, el Patronat de Barcelona, amb només que dos funcionaris (el de Madrid en té quatre), i havent de lluitar amb els entorpiments d'una legislació que data de l'any 1870, ha resultat una obra que de propis i estranys ha merescut llarguíssims elogis. Retreu gran nombre de fets de la Junta de Barcelona; per exemple, que, malgrat de comptar amb un dèficit, en el sol espai d'un quinquenni, de 299,000 pessetes, per atencions carceràries (per retards de pagament de corporacions que havien de fer-ho), ella va arranjar-s'ho de manera que les finalitats de la seva obra no se'n ressentíssin.

Havia creat una fundació escolar per als fills dels funcionaris de presonsdes de l'edat de dos anys i mig.

Havia posat mestres i practicants a la presó. Un professor de música de la categoria d'En Pérez Moya, fundant un chor compost de reclosos.

Havi aestablert la gimnàstica sueca i cursets de conferències.

I moltes i moltes altres coses, que, sons des de l'edat de dos anys i mig, pessetes a la Junta.

Trèiem els nois del contagi dels grans i els duíem a l'Asil Duran, a l'Asil del Bon Pastor, a la Casa de Família.

Per part d'aquest mateix Estat, que ara ens mata, haviem rebut molts elogis.

Es refereix a la tradició i a l'Escola penitenciària catalana, singularment a Barcelona, on culmina la figura de N'Armengol i Cornet. Historia, sintèticament, la tradició catalana en penitenciària, d'ença de l'època romana.

I acaba dient: perquè compliem, se'ns lleven les facultats. I això que la Junta és composta de magistrats; per tant, persones nomenades i designades a Madrid, i per altres membres íntimament lligats també amb Madrid. Què faria si aquesta Junta la nomenés la Mancomunitat?

La Junta de Presons de Barcelona obsequiava els reclosos amb ranxos extraordinaris i postres en les grans diades de l'any. Ara, per Nadal, els donava ranxo extraordinari i torrons. Els ho donarà això l'Estat?

I serà aquest també el darrer acte de la Junta de Presons: enguany, encara, obsequiarà els penats de la mateixa manera que els altres anys, per Nadal.

Després.... veurem: però jo crec en la seva ressurrecció.

Llargs aplaudiments.

L'Aplec a Santa Maria de Terrassa

D'arreu tenim notícies falagueres que fan preveure un èxit per als organitzadors de l'aplec. Hom espera amb viu interès als parlaments dels oradors, degut als últims greuges inferits al nostre idioma.

Per assistir des de Barcelona a l'Aplec hom deurà servir-se dels trens de la Plaça de Catalunya, essent el més indicat el que surt a les vuit del matí, tornant-se al migdia.

Els Cavallers de Sant Jordi han rebut fins ara l'adhesió de les següents entitats:

L'Ajuntament de Terrassa, Agrupació Excursionista Badalona Directori dels Pomells de Joventut, Agrupació Nacionalista els Montserratins, Associació Catalana d'Estudiants, els Pomells de Joventut Els Ginesters, Llar Nostra, Auba de Pàtria i Sant Jordi; Ateneu i Escoles Prat de la Riba, Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat (Bonanova), Schola Cantorum de Sant Just, així com la de molts particulars que han promès assistir-hi.

Recomanem a les entitats i als particulars que tinguen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma.

DARRERES INFORMACIONS

Terrible catàstrofe carrilaire a Ontinent

Un tren militar topa amb un altre tren de mercaderies
Dotze morts i més de cent ferits

PENINSULA

DE LA PRESIDENCIA

Madrid, 23, 2 tarda.

El sots-secretari de la Presidència ha manifestat que el president, com els ministres, havien anat al Palau a signar a les llistes pel Sant de la Reina.

Ha afegit que després el cap del Govern ha despatxat amb el Rei extensament, parlant de les deliberacions que manté el Govern sobre el Marroc.

Ha acabat dient que el governador de Barcelona havia telegrafiat donant compte d'haver pres possessió del seu càrrec.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació, en rebre aquesta tarda els periodistes, ha manifestat que les noticies oficials relatives a la catàstrofe d'Ontinent (València), coincidien amb les particulars.

El governador de la província i el capità general de la regió s'han traslladat al lloc de la catàstrofe.

Ha confirmat que els morts són 12, entre ells el tinent coronel senyor Cañavate.

Els ferits passen d'un centenar, i entre ells figura el comandant senyor Puchon i el tinent Delgado Valera.

Dels ferits, 60 són a l'Hospital d'Ontinent, i el restant es troba a les cases particulars.

Vint dels ferits estan en greu estat.

D'aquests ferits, alguns són empleats del tren.

CATASTROFE FERROVIARIA

València. — Terminades les maniobres militars de Xest, tornaven les tropes a llurs punts de destinació, marxant a Xàtiva el batalló d'Otumba, i a Alcoy, el de Vizcaya.

S'ha rebut un telegrama expedit a l'estació d'Ontinent, comunicant que en la cinquena via de l'estació, ha topat el tren militar que portava les tropes a Alcoy, amb un altre tren de mercaderies que estava parat a la mateixa via.

La topada esdevingué a les 8'20 de la nit.

El nombre de morts, segons els informes tramesos des de l'estació, pugen a 11.

Els ferits passen de 90.

Alguns es troben en gravissim estat.

Aquests, després de curats al botiquí de l'estació, han ingressat a l'Hospital d'Ontinent.

Tot just es tingué noticia de la catàstrofe, sortiren trens de socors amb tota classe d'elements sanitaris, de Xàtiva i Alcoy.

El tren militar es componia de 22 coixes i dos furgons.

A l'estació de València hi acudiren el governador civil i el capità general, demanant noticies d'Ontinent.

El capità general marxarà avui al lloc del succés amb el coronel d'Estat Major.

Probablement sortirà aquesta matinada de València un tren especial amb personal facultatiu per si fossin necessaris els seus serveis, si bé, segons les noticies que es tenen, estan ben atesos els ferits.

El moment de la topada fou horrorós, a jutjar pel nombre de victimes.

A Ontinent es va produir veritable consternació.

Les autoritats i tot el veïnat acudiren a l'estació, rivalitzant tots en la tasca penosíssima de prestar auxili als ferits.

Entre els morts figura el tinent coronel senyor Cañavate, cap del batalló de Biscaia.

El tren, que portava dues màquines, sortí d'Ontinent cap a Agres.

A uns tres quilòmetres de la primera de les dites estacions, s'inutilitzà una de les màquines, en una gran pendent, per no poder fer pressió el foc de vapor l'altra màquina no va poder arrossegar el comboi i retrocedí.

En el seu retrocés arribà fins a l'estació d'Ontinent, on el furgó de cua embestí un de mercaderies que feia maniobres, produint-se la catàstrofe.

Així ho expliquen a l'estació.

Segons les noticies particulars, en pujar el tren militar la pujada fins a Agres, es van despendre tres vagons, que retrocediren vertiginosament, topant, prop d'Ontinent, amb un de mercaderies, anant a parar els tres vagons al barranc.

Des d'Alcoy sortí un tren de socors.

Demés sortí una comissió de la Creu Roja amb material.

De Madrid ha sortit cap a Ontinent, lloc de la catàstrofe ferroviària, el director d'Obres públiques senyor Nicolau, acompanyat del cap de secció senyor Valenciano.

Al dit lloc es reuniren els enginyers de la província.

EN CAVALCANTI I EN LERROUX

El general Cavalcanti ha fet pública la següent carta que li trameten els padrins que designà per a demanar explicacions al senyor Lerroux, per les frases que li dirigí en el miting celebrat a València:

«Excm. Sr. D. Josep Cavalcanti.

Nostre respectable general i distingit amic:

Al nostre requeriment contestà el senor Lerroux, en carta de la qual és paràgraf pertinent:

«Tinc l'honor de posar en son coneixement que no em considero obligat a donar a la qüestió que vostès plnategen la tramitació que pretenen, perquè, segur de no haver inferit cap greuge personal al seu representat, tinc, demés, el convenciment que, essent ell, com jo, home consagrat a la vida pública, l'exercici de la crítica és un dret d'ambdós, i en els dos obligació de suportar-ho sense altres límits que els que dicten les lleis a l'empar de les quals confien els ciutadans el seu dret i el seu honor.»

Admiració immensa ens produeix l'afirmació del Sr. Leroux, d'estar segur de no haver inferit cap greuge personal a vostè en les frases que li dedicà en son discurs de València.

Això ens resulta incomprensible i inaudit. Pel que es veu professem molt distintes opinions a les del senyor Lerroux el ço que esguarda al concepte del greuge.

Ara bé; els fets realitzats per vostè als quals es contrauen les frases objecte d'aquesta qüestió han estat o estan essent tema de tants aclariments i apareixen tan notoris que no poden entelar-ne el significat lleugerissimes i arbitràries apreciacions des deixades anar en determinat moment, per orador polític de l'estil del senyor Lerroux.

Creiem, per tant, la nostra missió acabada.

Lliures queden a vostè altres camins, ja que el seguit ara no acondueix a la reparació a què tant dret té en aquest cas; però ens permetem aconsellar-li que desisteixi d'emprendre'ls. Per a què? Reservi's el dret que li assisteix de criticar la conducta dels homes públics, que estan obligats a suportar, i el de fer d'aquesta carta l'ús que tingui per convenient.

De vostè bons amics, Gonçal Queipo de Llano i Angel Dolla.»

Madrid, 23, 4'15 tarda.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

Reial Ordre del ministeri del Treball disposant que en el successiu entengui, per delegació, el sots-secretari d'aquest ministeri, en totes aquelles facultats que per al bon règim i funcionament de les Cambres de Comerç, Indústria i Navegació confereixen les disposicions que s'indiquen als ministres de Foment i Treball.

Avis del ministeri de Foment atorgant definitivament a don Josep Pagès i Puvill la concessió dels aprofitaments d'aigua que s'indiquen dels rius Arneda, Cal del Rei i Osuayer, al terme de Massanet de Cabrenys (Girona).

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 23, 5'15 tarda.

Poc després de les quatre han quedat els ministres reunits a la Presidència per a celebrar l'anunciat Consell.

El ministre de Foment s'ha parat a parlar un moment amb els periodistes, dient que tot el Govern estava molt impressionat per la catàstrofe esdevinguda a Ontinent.

Immediatament — ha afegit — s'ha ordenat que sortissin cap al lloc del succés el cap de la divisió de ferrocarrils, senyor Montagut, i el senyor Valenciano, director del servei de ferrocarrils del ministeri.

Ambdós porten instruccions del Govern per a depurar les responsabilitats.

Per noticies que havem rebut sembla que el comboi s'organitzà a la lleugera, enganxant major nombre de vagons dels que permetia la potència de la màquina.

Després ha dit que fins ara, només el duc de Fernan-Núñez havia rotulat els terrenys infectats de llagosta i si els altres aristòcrates no ho fan, l'Estat roturarà llurs terrenys per compte d'ells.

El president del Consell ha dit que, segurament demà es reunirà novament el Consell per a continuar les seves deliberacions, perquè en el d'avui convé acabar molt aviat.

Els altres ministres no han fet manifestacions d'interès.

EL SEGON PREMI

El bitllet corresponent al segon premi està des d'ahir, a la tarda, dipositat al Banc d'Espanya.

Les pessetes, de seguida que sia cobrat el premi, seran trameses a Torrelavega (Santander) i a Xile, i unes quantes restaran a Madrid, perquè ha esdevingut que don Alfred Velarde, muntanyenc d'origen, d'estada eventual a Madrid, i de residència a Xile, comprà, a la loteria núm. 16, el 18689, i seguidament ho comunicà al seu parent senyor Ceballos, farmacèutic de Torrelavega, que disposava de 17 vigèssims; a un cunyat que tenia a Xile, li féu saber que posseia un vigèssim i el senyor Velarde disposà a Madrid només que de dos vigèssims.

El senyor Velarde és persona de posició econòmica forta. Se li calcula una fortuna d'uns 15 milions. A Xile posseeix importants hisendes. Quan l'infant don Ferran estigué fa alguns mesos, en aquella capital d'Amèrica, s'allotjà al domicili d'un cunyat del senyor Velarde, que ara cobrarà l'import d'un vigèssim.

Es home afortunat en la loteria, puix amb aquesta vegada són quatre les que ha aconseguit gaudir dels beneficis de la grossa.

EL GOVERN I EL PROBLEMA DEL MARROC

Diu «El Sol»:

«No hi ha perquè estranyar que el Govern celebri molts Consells de ministres per a tractar de la qüestió del Marroc.

Procura amb això donar temps a què s'acabi una important negociació començada fa molt pocs dies, de la qual no tenen coneixement sinó quatre ministres, els senyors marquès d'Alhucemas, Alba, Alcalà Zamora i comte de Romanones i que potser sigui definitiva i favorable per a Espanya.

Cal esperar una setmana aproximadament, però si aquesta gestió fracassa, s'haurà de planyer llavors una agravació extraordinària en el problema del Marroc.»

LES ELECCIONS

S'atribueix al Govern el propòsit d'avançar la data de les eleccions generals.

El preocupa molt el resultat de les eleccions de Madrid, perquè els maurins es proposen presentar candidatura tancada per a obtenir els sis llocs de la majoria i els organitzadors de la candidatura pro-responsabilitats treballen molt activament perquè sigui aquesta la que triomfi. Ara s'està fent una gestió perquè els sindicadistes prenguin part en les eleccions i un dels candidats sigui En Pestaña o el Noi del Suore.

L'ASSEMBLEA NORMALISTA

Sota la presidència del director d'ensenyament primari s'ha celebrat la sessió de clausura de l'Assemblea del professorat d'Escoles Normals.

Hi han assistit gran nombre de professors.

El senyor Lozano, president de l'Assemblea, ha fet el resum dels treballs realitzats per aquesta, i ha sol·licitat el concurs del Govern perquè les conclusions aprovades arribin aviat a constituir la legislació de l'ensenyament normalista.

Ha pronunciat després un discurs el senyor Gascon i Marin, fent ressaltar l'interès amb que procedeix el professorat de les Escoles Normals i la justicia de les conclusions.

Ha afegit que perquè prosperi tota reforma que tendeixi al millorament de la cultura pàtria, és indispensable que concorrin dos factors: la cooperació econòmica de l'Estat i la vocació i competència dels professors.

A judici de l'orador, no s'ha d'aspirar únicament a la formació científica dels futurs educadors, sinó també a la preparació moral del professorat.

El senyor Gascon i Marin ha estat molt aplaudit.

Ha parlat, pel últim, el director d'ensenyament primari, senyor Nacher, el qual ha glossat les conclusions de l'Assemblea. I en nom del ministre ha promès vetllar pels alts interessos de la cultura nacional.

Els assembleistes han aplaudit el senyor Nacher.

BARCELONA

Imprudència

Al carrer de Balmes, encreuament amb la Ronda de la Universitat, un autoòmnibus, malgrat l'ordre del guàrdia, volgué passar abans que el tren de Les Planes que pujava, el qual va donar un cop amb el salvavides a l'autobús, quedant romput el salvavides.

No hi hagué desgràcies degut a la ràpida parada del tren.

Societat Econòmica Barcelonina d'Amics del País

Honorant a Na Francisca Bonnemaison, vídua de Verdaguer i Callís

La Junta de Govern d'aquesta tradicional Corporació de la nostra ciutat, aprofitant l'avinentesa de la celebració del repartiment de premis dels seus concursos a la Virtut i al Mèrit, que s'escau aquests dies, ha visitat donya Francesca Bonnemaison vídua de Narcís Verdaguer i Callís, per assabentar-la de la següent comunicació oficial:

«Fou acord unànime de la nostra Corporació, en Junta general, a proposta de la Junta de Govern, concedir-vos un premi extraordinari d'homenatge a la vostra fidelitat exemplar i a la vostra ciutadania militant.

La vostra obra social, avui ja, en vida vostra, popularment arrelada a la tradició barcelonina i la discreció cenyida d'eficàcia amb que haveu honorat la memòria del vostre espòs En Narcís Verdaguer i Callís, publicant la traducció catalana de la «Divina Comèdia», que ell llegà a la nostra cultura, fent d'aquesta faisó tan digna i tan sòbria, participes la nostra terra de la solemnitat universal del Centenari del Dant, justifiquen el nostre acord i fan sobrera la insistència en els elogis.

Accepteu, senyora, el nostre acatament i la joia amb què el fem públic.

Vulgui Déu servar molts anys la vóstra vida. — Barcelona, 21 de desembre de 1922. — El president, J. Garriga i Massó; el vocal secretari, F. Martínez Seriñà.—Senyora Francesca Bonnemaison, vídua de Narcís Verdaguer i Callís.»

El president de l'Econòmica En Joan Garriga i Massó, a qui acompanyava la Directiva corporativament, ha ofrenat a la il·lustre dama una medalla commemorativa de l'homenatge, escaient-se dit acte a la Sala de Juntes de l'Institut de Cultura per la Dona, que tant enalteix Barcelona i tan vivament palesa l'eficàcia de l'obra de la senyora vídua d'En Verdaguer i Callís.

De Societat

Per Nadal...

Atret pel Nadal cristià de Catalunya, i l'escalf de la llar de casa seva, aquest vespre, en l'exprés de França, arriba de Londres, on ha passat i aprofitat mig any de vida culta i efusiva, En Jaume Surinach Oller, el fill petit del nostre amic i company de redacció.

FIVE

Els Pomells de Joventut

Els Pomells de Joventut La Llar, L'Escó, Cors blancs i Caliu de Pàtria portaren a cap la festa que tenien assenyalada, amb la conferència sobre «Història de Catalunya», pel propagandista En J. Valldeneu, el qual amb brillants paràgrafs va glossar alguns dels principals fets dels nostres avant-passats, animant-los a seguir el camí emprès; va acabar la vetllada amb una conferència sobre ballets populars catalans, deixant una vegada més ben sentat el seu pavelló l'Esbart Català de Dansaires, dirigits pel seu mestre senyor Blasco.

Al mateix temps, els dits Pomells fan saber als altres que estan preparant una Gran Diada Pomellista, a la vila de Sant Cugat del Vallès, amb motiu d'anar a felicitar als Pomells allí constituits per haver obtingut de l'Ajuntament el canvi del nom d'una de les seves places pel de Plaça dels Pomells de Joventut, perpetuant així el nom de la institució.

Hi ha estat convidat el mestre i fundador, En Josep Maria Folch i Torres, prometent l'assistència d'alguns dels elements del Directori.

Es convida a tots els Pomells de Catalunya, i especialment a tots els que tinguin bandera, el dia 2 de febrer vinent, diada assenyalada perquè se'ls ajuntin a retre aquest just homenatge als Pomells de Sant Cugat del Vallès.

Per a les adhesions a la redacció d'«Amfora», a l'Ateneu del districte VII (Aragó, 135), o a l'estatge del conseller de La Llar, Diputació, 158, principal, segona, de vuit a nou de la nit.

—

Demà, diumenge, es farà una Gran Diada Pomellista a Tàrrega.

Al matí hi haurà misa solemne de comunió, i a la tarda un gran festival a l'estatge de l'Orfeó Nova Tàrrega.

Aquest prendrà part a la festa.

Els esports

NATACIO

Hi ha veritable interès per a presenciar la lluita que s'ha d'entaular demà entre els nedadors per a obtenir la «Copa Nadal», oferta per l'entusiasta soci del Club de Natació de Barcelona, don Martí Oliva.

L'ordre del programa serà el següent:

A dos quarts de dotze, carrera de neòfits, 66 metres (Reservada al C. N. B.).

A dos quarts de dotze, carrera de debutants, 66 metres (Inter-Club).

A les dotze, carrera «Copa Nadal», 200 metres (Inter-Club).

Les dites proves tindran lloc a la piscina del C. N. B.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 22 de desembre de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 762'1, 7 9'9, 758'8.

Termòmetre sec: 7'6, 14'0, 11'3.

Termòmetre humit: 8'0, 10'6, 10'1.

Humitat (centèsimes de saturació): 77, 53, 84.

Direcció del vent: O. Calma.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 0. 0.

Estat del cel: Quasi tapat, Tapat.

Classe de núvols: C.St.K., St.K., N.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 14'1; mínima, 7'6; mínima prop del sol: 5'6.

Oscil·lació termomètrica: 6'8.

Temperatura mitja: 10'7.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 14 km.

Observacions particulars: Pluja menuda a les 17 h. 25 m.

El director, E. Alcobé.

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

L'automòbil núm. 920 va agafar a la plaça de Leseps el soldat de Sanitat Militar, Eusebi Martí, de 22 anys natural de Salamanca, produint-li una contusió al genoll dret.

JOIES **VILANOVA** Unió, 6

Bomboneres per a bodes i bateigs
Grifé & Escoda. - Fernando, 36

— Calefacció Ideal
Estufa J. M. B.
València, 346 — Telèfon 747 S. P.

Descarregant ferro a la fàbrica del carrer de Llull, núm. 53, va pendre mal el carreter, Guillem Latorre, de 22 anys, agafant-se el dit petit de la mà esquerra.

-Coberts i ganivets d'alpaca i platejats
Grifé & Escoda - Fernando, 36

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdaguer. Ronda Universitat, 9.

-Objectes per a presents
Grifé & Escoda. - Fernando, 36

Uns desconeguts, que es feren escàpols, van agredir, al carrer de Consell de Cent, cantonada al de Roger de Flor, a Joan Bardina Solares, de 19 anys, fent-li una contusió a l'avantbraç dret.

CASA PUJOL — Duran i Bas, 3
Proveu
El Gran Licor CUMÍ
Duran i Bas, 3 — ANÍS PUJOL

• Jocs de cafè Grifé & Escoda Fernando, 36

— Paraigües **CLAPÉS** Fernando, 14, casa

Al taller de bosses de paper del carrer de Sant Pau, núm. 83, va pendre mal, per haver-li agafat el dit anular de la mà dreta una màquina, l'obrer Rafel Cantó Lapana, de 30 anys.

-Nadal Assortit complet de bateria de cuina en alumini extra
Coberts metall blanc
Llorens Germans. Rambla Flors, 30

• Orfebreria Grifé & Escoda Fernando, 36

—DEPILATORI BELLESA treu d'arrel el pèl moixí, pèl de la cara i braços. Resultats pràctics. Venda en perfums.

N'Enric Ayné Plà i En Francesc Badia Guia han instal·lat un pessebre als baixos de la torre número 3, del carrer de la Font Castellana, tots els diumenges i dies festius, des de la data del 24 de desembre de l'any 1922, a l'últim diumenge del mes de febrer. Les hores d'exhibició són de les onze a la una del matí i de les tres a les set de la tarda.

Majestic Hotel Inglaterra

Amb tot i les reiterades sol·licitacions rebudes com tots els anys de famílies que s'interessaven en què la Direcció d'aquest Hotel organitzés el sopar de la Nit de Nadal, s'ha desistit de celebrar-la per a poder imprimir la major activitat als treballs d'ampliació amb els nous locals del carrer de València destinats a

Grill Room

que així es podran acabar abans de fi de mes. A tal fi, desitjant poder donar satisfacció a tots els compromisos, la Direcció prepara una formosa

FESTA DE REVEILLON

en la qual, a més d'una esplèndida sorpresa a les dotze de la nit i d'oferir-se un valiós record a cada senyora, se servirà el següent exquisit

MENÚ

Cokta i Naná.
Consomme Riche en tasse.
Laugouste et langoustins a la Bordelaise.
Vol-au vent Regence.
Medaillons de veau Crecy.
Poularde a la Cocotte.
Salade de saison.
Coupes Majestic.
Frivolitées.
Raisin 1923.
Moka et liqueurs.

Vins:
Rhin du pays
St. Julien Lalande.
Champagne Moet et Chandon Brut imperial.

Preu del ticket: 20 pessetes

Els amos dels establiments premiats en el IV Concurs d'Hotels, Fondes i Hostals, poden passar per les oficines de la Societat d'Atracció de Forasters, R. del Centre, 30, baixos, per a indicar els objectes en l'adquisició dels quals desitgen invertir l'import dels premis en metàl·lic, atorgats als mateixos, procedents de les quantitats donades per l'Automòbil Club de Catalunya i l'esmentada Societat.

-Cristalleries Grifé & Escoda Fernando, 36

-La Isla de Cuba
Plaça Reial, 12
Gran varietat en joies i rellotges de marques garantides i articles per a presents. PREU FIX.

-Serveis de te Grifé & Escoda Fernando, 36

L'Afició Artística, domiciliada a la Ronda de Sant Pau, 77 i 79, demà celebrarà una vetllada teatral, posant-se en escena les obres «El octavo no mentir» i «La casa de socorro», acabant l'acte amb un ball.

-Vicens Ferrer i Comp.ª
Plaça Catalunya, 12. Telèf. 112 A
Llard pur llauna d'un quilo, 2'90
Llonganissa extra, el quilo, a 11
Preus excepcionals, degut a importants i oportuns ajustos a l'acreditada fàbrica
Sibèria-Vich

-Vaixelles Grifé & Escoda Fernando, 36

PERMANYER
Confiteria - Pastisseria
Gran assortit de paneres i elegants capses per a torrons: Especialitat en el torró de crema i les neules de nata
Passeig de Colom, 2. - Tel. 2826 A

L'Orfeó Núria prepara per als dies 26 i 31 d'aquest mes, a la tarda, la inauguració de la temporada lírica amb l'estrena del melodrama en tres actes i en vers, del malaguanyat escriptor Ramon Pàmies, amb música del mestre Climent Lozano, «Déu Infant».

-REIS Fonògrafs, discos, articles futbol, joguines, Sta. Anna, 21

Un carro que passava pel carrer de Marian Aguiló, davant del núm. 126, ha fet caure a Victòria Sansón Cernuda, de 37 anys, produint-li una ferida de pronòstic reservat al peu dret.

— Torró verament de Crema superior els de més fama Caròl. Salmerón, 98.

Al dispensari d'Hostafranchs van curar Josep Mestres Trullà, de 44 anys, d'una ferida de pronòstic reservat que li féu amb un cop de llima al ventre l'aprenent lampista Josep Ruiz Arnau, de 14 anys, el qual treballava amb ell al taller Sangrà, i que aleshores, es trobava al domicili del ferit, Carretera del Port, 35.

QUÈ LI REGALEU?
Paraigües, Vanos, Bolsos, Bisuteria
SEGURA
Portaferrissa, 20. - Boqueria, 2
Avinyó, 4. - Paseig de Gràcia, 37

Davant del núm. 53 del carrer de Magallanes, uns socis de la Creu Roja recolliren una dona que es creu es diu Anneta Gòmez, de 35 anys, casada, habitant al pis tercer de l'esmentada casa.

La portaren al dispensari del carrer del Roser, morint pel camí. Diu que havia caigut o s'havia llançat pel balcó de casa seva.

- R E I S

Bicicletes nen i nena, des de pessetes 195. Làzaro i López, Rambla Catalunya, 111.

Reunit el jurat qualificador del concurs de segells per la Unió Jurídica Catalana, va acordar, per unanimitat, concedir el premi al dibuix que porta per lema «Avant!», i l'accèssit a «ompliment».

Cal també fer especial esment dels dibuixos «Trofeu», «Ocells» i «M. P.».

Signa el veredicte el Jurat qualificador, compost dels senyors: Apeles Mestres, Jordi Olivar, Joan Maluquer, Ferran de Sagarra i Dionís Baixeras.

FAYANS CATALÀ
Corts, 615 Telèfon 1884
NADAL 1922
«Arbre de Noël»
per XAVIER NOGUÉS
Grans novetats en objectes per a presents. La casa s'encarrega de guarnir-los amb torrons, xampanys, etc.
Presentació exquisida

- Gran Marca «Alella Vinícola» Vins fins de taula. Demaneu-la a tots els restaurants i colmados

---

De dues nenes argentines hem rebut 25 pessetes per al «Nadal i Reis del Nen Pobre».

Avís. - L'Associació d'Empresaris d'Espectacles, d'aquesta ciutat, fa assaber al públic que els associats a aquesta entitat no anuncien llurs espectacles al diari «La Vanguardia».

-La Garza Cafè pur, exquisit. El venen als colmados

Ha tornat de Madrid el president de l'Associació de la Premsa Diària, de Barcelona, don Eugeni d'Ors.

- Torró de crema
creació de la
Dolceria LA COLMENA
Plaça de l'Angel, 12
Salmerón, 15. — Plaça Sta. Anna, 18.

Quatre dones que viuen a les barraques de Can Tunis, denunciaren a un guarda que havia desaparegut una dona, modista, que vivia rellogada en una d'aquelles barraques, nomenada Mercè Serra Cullill, de 36 anys, casada, emportant-se'n diversos trossos de roba per a vestits i abrics que havia de fer per les denunciants.

Després s'assabentaren que la Mercè estava comprant a una merceria de la carretera de Can Tunis, i allí fou detinguda. Portada al quarteret municipal, va manifestar que les robes preses les havia empenyorat, i, en efecte, portava nou paperetes.

L'obrer Francesc Pujol Ruiz, de 30 anys, solter, que viu rellogat al carrer de Marian Aguiló, 60, ha denunciat que en tornar del treball, un veí va dir-li que li havien robat el bagul.

Pujat al seu domicili, pogué apreciar que, en efecte, li havien robat una cartera en la qual hi havia 425 pessetes, una llibreta de la Caixa d'Estalvis, per valor de 900 pessetes, un moneder de plata, una cadena d'or, documents i prendes de roba.

Els lladres no han fracturat cap porta, la qual cosa fa sospitar que tenien claus.

— Selectíssimes Neules en capses xixona i Cocentaina Caròl. Salmerón, 98

— Moscatell
"Vídua de Robert"
SITGES

Amb motiu de les propvinents festes de Nadal, la Biblioteca del Poble (Canuda, 13, primer), sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària, romandrà tancada al públic des del dia 23 de l'actul al primer de gener inclòs.

HOTEL RITZ
Per al SOUPER de REVEILLON
sols podran assistir-hi les persones que tinguin taula reservada

---

— Hotel Retz. El Sigló. Sant Cugat Vallès. Carta, coberts des de 6 pessetes. Habitacions. Diumenges i festius en saló especial dinar, cafè, té dansant, Tziganes Sazz Band.

A la capella pública del Sanatori Marítim de Sant Josep, de la Barceloneta, com tots els anys, tindrà lloc avui, la tradicional missa del Gall. Aquest any, si així es pot dir, revestirà major solemnitat, pel fet de trobar-se la capella completament restaurada i engrandida en part, gràcies a l'abnegada activitat i bon zel del director doctor Giró.

A les dotze se celebrarà el solemnial ofici pel reverend capellà de la casa, don Ramon Noguera. Hi assistiran, ultra el director i la seva distingida família, el Centre de Nostra Dona del Montserrat, establert en la pròpia barriada, invitat prèviament a l'efecte.

Durant el transcurs de l'ofici i de l'adoració al Diví Infant, es cantaran típiques corrandes pel chor del Sanatori.

PER A NADAL
Articles per a presents i taula
Preus sense competència
Fàbrica d'orfebreria
Portaferrissa, 4

— Moscatell
"Vídua de Robert"
SITGES

Del Comitè Pro-Carnaval de Barcelona havem rebut el cartell anunciador de les festes que se celebraran al Parc de Montjuich, durant els dies 11, 12 i 13 de febrer propvinent.

Oportunament detallarem els premis que s'adjudicaran.

La casa **Vda. de F. Rosés**
desitja als seus clients molt felices Pasqües
Galons i adornos daurats religiosos i de novetat
Plaça Nova, 11

El Consell Directiu de la Cooperativa de Periodistes per a la Construcció de Cases barates, ha fet una visita col·lectiva al regidor d'aquest municipi don Joaquim Maria de Nadal, per a tractar assumptes d'interès per a l'esmentada corporació.

FORN del CISNE
— Pelayo, 38. — Telèfon 2973 A.
Exquisits torrons especials de crema, nata, Xixona, Alacant, massapà de Càdiz, etc., etc.
Neules en capses metàl·liques.
Riquísim pa de Gènova

S'avisa als que tinguin joies penyorades a la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat, Sucursal núm. 1 (Padró), les dates de renovament i penyorament de les quals siguin anteriors al 28 de febrer darrer inclusiu, que en la subhasta pública que se celebrarà en aquest Mont de Pietat el dia 28 de l'actual desembre, es procedirà a la venda de les prendes dels prèstecs número 28000 al 83115 que no hagin estat prorrogats, desempenyorats o venuts anteriorment.

VI MOSCATELL
Vídua de Robert
SITGES
es el millor
—
Demaneu-lo a les tendes ben assortides
—
Dipòsit:
Daniel Robert
Claris, núm. 72
Barcelona

Aquest matí s'ha fet a la Casa Aeolian la inauguració d'un bell pessebre mecànic.

Està instal·lat al fons dels magatzems que té al carrer del Bonsuccés l'esmentada casa, i ofereix un aspecte agradabilíssim, tant per la seva perspectiva, com per les figures que conté, totes elles molt notables.

A la inauguració hi han assistit molts clients i amics del popular establiment.

— Havem tingut ocasió d'admirar uns models encisadors en mobles de mèdula i jonc esmaltat, a la fàbrica del passeig de Gràcia, 115.

Havem rebut de J. C. 5 pessetes per als pobres.

Les havem distribuïdes.

— La casa Emili J. Escat posa en coneixement dels seus clients i del públic en general que a partir d'avui, al seu magatzem al detall de la Ronda de Sant Pere, 11, té organitzat un servei permanent per atendre totes les comandes que puguin afavorir-la. Diumenge, vigília de Nadal, i dilluns, tindrà el dit magatzem obert durant les hores autoritzades per aquestes festes.

Indiscutiblement
Per a comprar bé,
Per a comprar a baix preu,
Per a comprar els abrics,
única casa:
LA FILOSOFIA
10 - CARME - 10

Obituari

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Josep Maria Vives i de Ferrater. Va morir ahir.

Na Rosa Maristany i Colomé d'Arnó. Ha estat enterrada aquesta tarda, al Cementiri Nou.

En Cels Altisent i Elardí, metge. Va morir a Conesa, el dia 21 dels corrents.

Na Francisca Gurgui i Baquiel, vídua d'En Joaquim Aldrufeu. Ha estat enterrada aquesta tarda.

Na Magdalena Mialet i Folch, vídua d'En Josep Ferrer i Vallespinon. Ha estat enterrada aquest matí, al Cementiri de Les Corts.

Na Francisca Gurgui i Baquiol, vídua d'En Joaquim Aldrufeu. Ha estat enterrada aquesta tarda.

Na Maria Sauca i Villanueva, vídua de Ruiz. Ha estat enterrada aquest matí.

ENTERRAMENTS

En Joan Elias Bragulat. Demà, diumenge, a les onze. C. M. Aribau, 28.

LES TERRES CATALANES

SABADELL

Sardanes

El Foment de la Sardana de la Joventut Nacionalista, ens consta que està organitzant una audició pel dia de Nadal al migdia, enfront de l'estatge social.

La cobla de la ciutat «La Principal del Vallès» està estudiant algunes sardanes, i probablement n'estrenarà alguna per la dita diada.

Obituari

Ha mort En Jaume Déu i Clerch, distingit professor de l'Escola Industrial d'Arts i Oficis i del Col·legi Mercantil.

El senyor Déu tenia les simpaties de tots els que l'havien tractat, i d'una manera especial dels seus deixebles.

Home bondadós i de talent gens comú, era estimat de tots els que el coneixien.

El seu enterament, com els seus funerals, s'han vist molt concorreguts, posant-se de relleu les belles condicions esmentades.

En els referits funerals s'hi han repartit uns artístics recordatoris, amb una sentida prosa necrològica de mossèn Josep Cardona.

D. E. P. el distingit professor.

L'exposició d'En Bassa

Demà, dissabte, a dos quarts de deu de la nit, s'inaugurarà l'exposició d'En Bassa, ja anunciada, a la sala d'exposicions de l'Acadèmia de Belles Arts.

Hom diu insistentment, que aquesta obertura serà un veritable esdeveniment i revestirà tot l'honor d'una festa selecta.

El pessebre de can Gambús

Encara que es guarda molta reserva, hom ha descobert un nou pessebre de primera categoria a Sabadell, i aquest és el pessebre de la família Gambús, de la via Massagué el qual ha estat confiat a un expert pessebrista, que ha posat tots els seus sentits en el més franc reeiximent de la seva obra.

Vària

La gent diu que per la vigília de Cap d'Any una entitat artística de Sabadell prepara una «reveillon» íntima

El pessebre de la Casa de Caritat

La vigília de Nadal, a les set de la nit, s'inaugurarà el pessebre de la Casa de Caritat, el qual podrà visitar-se tots els dies de festa, de les cinc a les vuit de la nit, havent-hi durant els dies que podrà visitar-se aquest pessebre, festes per a la mainada, rondalles, cançons, jocs i músiques, especialment la diada de Sant Esteve, i el diumenge després de Reis.

Hom, que ha vist la preparació d'aquest pessebre de la Casa de Caritat, diu que serà potser el millor dels pessebres d'enguany.

Amics del Pessebre

Ara mateix, hom deia si en l'avinentesa del gran nombre de pessebres que enguany es fan a Sabadell en sorgirà la plasmació d'una iniciativa, de la qual se n'ha parlat amb força d'efecte, i és l'organització d'una entitat, sota el nom d'Amics del Pessebre, la qual tindrà per objecte l'afermació i profusió dels pessebres cada any en acostar-se els temps nadalencs.

Si aquesta idea, de no sabem qui, però que sembla ve tenint bona acollida, reix, no cal dir com nosaltres l'ajudarem amb totes les nostres forces.

Pla del Llobregat

MOLINS DE REI. — La Joventut Catòlica de Molins de Rei, anuncia per als dies 25, 26 i 31 del corrent desembre, i 1, 6 i 7 del vinent gener, la representació del drama sacre d'En Frederic Soler (Pitarra), «El bressol de Jesús», el qual serà presentat esplèndidament.

— Durant aquestes diades es podrà visitar l'artístic i original pessebre, construit curosament per socis de la Joventut Catòlica.

Amb aquestes funcions es farà la inauguració del nou estatge, situat al carrer dels Pomells de Joventut.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

ENTRADA OFICIAL DEL BISBE DOCTOR LLOMPART

Avui al matí, en l'exprés del migdia, ha arribat el nou bisbe d'aquesta diòcesi, doctor don Gabriel Llompart.

L'acompanyava, des de Barcelona, el canonge capitular doctor Morea Herrera.

A l'estació espeaven el prelat totes les autoritats i nodrides comissions de les entitats religioses.

Al saló de descans de l'estació el doctor Llompart ha rebut la benvinguda que li ha estat donada pel governador civil, pel president de la Diputació, pel de l'Audiència i pel diputat a Corts senyor Pla i Deniel.

S'ha format la comitiva, que ha acompanyat el prelat fins a la Plaça del Marquès de Camps. A l'entrada d'aquesta plaça l'esperava l'Ajuntament en corporació, presidit per l'alcalde, doctor Coll.

Aquest ha saludat cordialment el doctor Llompart, el qual, parlant en català, ha regraciat la respectuosa rebuda que li feia la ciutat, a la qual saludava en la persona dels seus representants allà presents.

El nou bisbe s'ha dirigit al mig de la plaça. Allí l'esperava el Capítol Catedral. Després de besar la Veracreu, que li ha estat presentada pel canonge degà, s'ha revestit de pontifical, formant-se de seguida una lluida processó, en la qual el nou prelat anava sota tàlem.

Les vares del tàlem eren sostingudes per dos regidors, dos militars i dos diputats.

La processó ha recorregut els principals carrers de la ciutat, i ha entrat a la Catedral.

A la porta del temple el bisbe ha fet el jurament en la forma acostumada.

Dins la Catedral, la comitiva s'ha dirigit a l'altar major, i, rera el cant solemne del Tadeum, ha estat llegida la butlla del Sant Pare adreçada al Capítol Catedral, a la clerecia de la diòcesi i a tots els fidels d'aquesta.

El doctor Llompart ha donat la primera benedicció al poble congregat dins del temple, i després, acompanyat del Capítol i la clerecia, s'ha dirigit al palau episcopal. Al saló principal ha rebut la salutació del Capítol, feta pel canonge degà, al qual ha contestat el bisbe amb paraules plenes d'efecte i d'agraïment a les entitats representades.

Els presents li han besat l'anell, i li han fet un acomiadament respectuós.

Impressió general de l'entrada del doctor Llompart és que ha estat un acte seriós i solemne. I, pel que toca a la futura actuació del nou bisbe, ho diu la seva simplicitat i les manifestacions que ha fet de voler-se compenetrar amb el poble.

ALTRES NOVES

Diumenge i dimarts vinents, al camp de la U. D. G. jugaran els primers equips de la U. E. Fommierois, de Lenguadoc.

Aquest partit s'espera amb un gran interès.

Vallès

CALDES DE MONTBUY. — La companyia d'aficionats del Casino Caldense donarà una extraordinària funció teatral el dia 24 del mes que som, posant en escena «La Alsaciana» i «Los Africanistas».

L'endemà, diada de Nadal, hi haurà al mateix Casino ball de societat pel Quintet Emporium.

— Se'ns diu que hi ha una gran demanadissa de localitats per a les funcions de teatre català, al Círcol Instructiu i Recreatiu, durant les festes de Nadal, on, com anunciàrem, s'hi representaran «La Xinel·la preciosa o Galdric i Guiomar» i «Conte de Nadal».

— Gairebé sobtadament ha mort el sereno Domènec Rovira Sapès, al qual trobant-se al camp d'esport, el diumenge passat, a la tarda, li sobrevingué una feridura cerebral. A pes de braços fou tret i portat dins d'una tartana a casa seva, morint a les poques hores.

El finat s'havia conquerit bones simpaties del veïnat per la seva bonhomia de caràcter i servicialitat.

A. C. S.

VALENCIA

El nou governador civil. — Solemne repartiment de premis als nois de les Escoles d'Artisans.

El divendres últim va arribar a aquesta ciutat el nou governador civil En Xavier Cabello Lapiedra, el qual es va possessionar del càrrec el matí del dia següent, cessant en la seva interinitat el president de l'Audiència, senyor Santiuste.

El senyor Cabello Lapiedra figura en el partit democràtic del marquès d'Alhucemas. Es advocat de l'Estat i cap de l'Assessoria del seu cos al ministeri d'Instrucció pública. Es també periodista, havent estat, fins avui, el crític musical del diari democràta «La Mañana», de Madrid, on nasqué.

Fou abans governador de Múrcia i Pontevedra, i a la nostra ciutat es diu que estigué vàries vegades, una d'elles per a estrenar al seu teatre Eslava una obra dramàtica, de la qual n'és autor.

En rebre els periodistes, féu les manifestacions de rigor, adreçades al compliment de la llei en tots els ordres, i va sol·licitar, així mateix, el concurs de la premsa en la seva gestió.

* * *

El dilluns darrer es va celebrar a les nostres Escoles d'Artisans el solemne repartiment anyal de premis, als nens que s'eduquen en les mateixes.

Als acords d'una marxa interpretada per una banda de música, penetrà la comitiva a la sala, procedint-se pel secretari de la institució, senyor Peris Griñena, a la lectura de la pertanyent memòria del passat curs acadèmic, demostrativa de la importància de la tasca cultural que es realitza.

Acte seguit va començar el repartiment de premis de Primera Ensenyança i d'Arts i Oficis, explicant els premis en metàl·lic el professor En Josep Ortiz, i atorgant-se el de l'Ajuntament a l'alumne Enric Torres.

El president va concedir la paraula al culte doctor en Dret N'Ignasi Villalonga, qui va pronunciar, en llengua valenciana, un formós discurs, en el qual es va ocupar de la tasca feta per les benemèrites Escoles d'Artisans des de la seva fundació.

Va parlar del caràcter valencià, que per un excés de modèstia deixa en el silenci les més belles obres, mentre a l'estranger saben valoritzar-les de manera que es comprengui la importància llur.

Va al·ludir a la llibertat d'ensenyament que es practica a les Escoles d'Artisans, remarcant la bella dada que tret el compte del que costa la instrucció dels alumnes amb referència amb la consignació que es gasta, resulta la xifra de vint pessetes per individu.

Tingué un moment eloquentíssim en relacionar això, amb el pas com alumne en l'escola de l'il·lustre pintor Sorolla, al·legant que no hi ha millor negoci al qual pugui dedicar-se el diner que a la creació per vint pessetes d'intel·ligències com la del mestre.

Tractà després de les institucions que a València es desenrotllen amb vida pròpia, a semblança de les Escoles d'Artisans, lloant la seva valencianía; i terminà advocant perquè s'intensifiqui l'ensenyament tècnic que posi a l'obrer en condicions aventatjoses per a la lluita per la vida en la societat moderna.

Fou ovacionat xardorosament.

A continuació, el representant de l'Ajuntament, primer tinent d'alcalde senyor Marco Miranda, va parlar també en valencià.

Adreçà frases encoratjadores als fundadors i sostenedors de les Escoles d'Artisans, institució tan admirable, com poc coneguda.

Assentà que era aquella una festa que degués haver presenciat tota la ciutat.

Recordà la importància cultural que suposa per a les esmentades Escoles tenir 53 anys de vida, i haver passat per elles més de 74.000 alumnes.

Afegí que amb això es porta a les fàbriques i tallers l'esperit de l'Escola d'Artisans, que és el que anima les glòries de València.

Féu oferiments per a millorar la condició econòmica de la institució, com a regidor de l'Ajuntamnet, i va acabar amb aquestes inspirades paraules, que adreçava als alumnes:

«Obrers: Jo vós ofendria si us recomanara que poseu afecte i gratitud en els vostres professors. Enlluerneu la vostra intel·ligència amb la llum que aquí se us dóna, tenint sempre el treball com els catòlics tenen als seus sants, perquè quan tot es perd en la vida, resti esplendent i domenyador el sacrosant amor al treball.»

Fou aplaudidíssim durant el seu vibrant parlament algunes vegades i en terminar.

Resumí els discursos pronunciats el president de la Comissió d'Ensenyança, senyor Salines, resultant l'acte enguany commovedor i valencianíssim.

E. M. F.

València, a 21 de desembre de 1922.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

FALTA DE LLUM

Entre els veïns dels voltants de l'escorxador i de la Rambla d'Aragó ha produït una forta protesta la conducta de la companyia «Riegos y Fuerzas del Ebro», pel que toca al servei de llum, les deficiències del qual son degudes a l'augment d'abonats i a l'escassa potència de la línia.

Malgrat ésser unànimes les reclamacions del dit veïnat, mai no són ateses.

DISSOLUCIO D'UNA JUNTA

Aquesta tarda el governador accidental senyor Martí ha presidit la reunió que s'havia anunciat per a procedir a la dissolució de la Junta d'obres que s'havia creat amb motiu de la construcció de la carretera de Balaguer a la frontera francesa.

La Junta esmentada ha quedat dissolta, essent substituïda en les seves funcions per la «Jefatura» d'Obres Públiques.

ALTRES NOVES

—Ahir va reunir-se la Comissió d'Hisenda de la Diputació, estudiant i resolent diversos assumptes.

—El dia 7 de gener l'Ajuntament celebrarà sessió de segona convocatòria.

—Ajustant-se a les instruccions del ministre de la Guerra, s'ha concedit llicència a molts soldats d'aquesta guarnició, amb motiu de les festes de Nadal i Any Nou.

—L'Associació de Dependents prepara per al dia 25 un gran ball de gala al nou Café del Comerç que aquell dia ha d'inaugurar-se.

Els organitzadors no hi volen plànyer res, i es proposen de donar-hi un bon caient de catalanitat.

La Sagarra

IGUALADA. — A la sala d'audicions del Conservatori de l'Ateneu d'Igualada es va celebrar el primer dels deu concerts del present curs, dedicats a l'Agrupació d'Amics de la Música, a càrrec del mestre Borguñó i dels senyors Rafel Serra i Santi Sagrera, director i professors, respectivament, d'aquell Conservatori.

Després d'un breu parlament del mestre Borguñó exposant l'orientació d'aquestes audicions, anaren desgranant el següent programa: «Sonata», Veracini, per a violí i piano; «Sonata en re», Bach, per a violoncel i piano, i «Trio en sol», de Mozart, les quals obres foren interpretades d'una manera acuradíssima pels esmentats artistes, que demostraren haver-ne fet un estudi ben seriós.

El Trio de Mozart fou gairebé tot ell bisat, per a correspondre als insistents aplaudiments del públic.

Cada obra fou precedida d'un lleuger comentari de la mateixa i de l'autor, que la direcció va encomanar a l'intel·ligent violoncel·lista senyor Sagrera.

La distingida concurrència en servarà un bell record de tan interessant vetllada.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

INAUGURACIO D'UNES ESCOLES

El dia 29, a les tres de la tarda, a La Canonja, se celebrarà la inauguració oficial de les escoles que l'Ajuntament d'aquella població ha fet construir.

Assistiran a l'acte l'Emm. senyor Cardenal-arquebisbe de la nostra Seu Metropolitana, totes les auoritats de Tarragona i el Rector de la Universitat de Barcelona senyor Carulla.

LA VENDA DEL PA

Les taules reguladores fetes instal·lar per l'Ajuntament per a la venda de pa, comencen demà a vendre'l a 6'30 ptes els 10 ks.

Els forners el venen a 6'80.

LA RIFA

Del bitllet que ha obtingut el primer premi de la rifa, s'escau d'haver-n'hi algunes participacions en aquesta ciutat.

Els empleats del Banc de Roma senyors Montbrió i Rosanes hi tenen 5 ptes., i també hi té participació l'industrial Josep Cornadó.

PELS ASILATS

L'alcalde, senyor Segura, ha fet donació de 1.500 ptes. per als establiments benèfics d'aquesta ciutat, amb motiu de les festes de Nadal.

La dita quantitat és el producte del festival de la plaça de braus celebrat les últimes festes de Santa Tecla.

ALTRES NOVES

Han estat denunciades algunes venedores del Mercat Central, les quals venien articles amb falta d'exactitud en el pes.

—La guàrdia rural ha detingut a Joan Roca Piñol, qui havia comés un robatori en una casa dels afores de Tarragona.

—Ha mort, a Osca, N'Angust Vidal Perera, el qual havia estat director de l'Escola Normal de Mestres de la nostra ciutat.

ELS JOCS FLORALS DE REUS

L'Orfeó Reusenc recorda que el dia 31 de l'actual acaba el termini per a l'admissió de treballs destinats als Jocs Florals (Festa de la Poesia i de la Música), que té organitzats.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET. — En l'assemblea general de la Germandat de Sant Isidre, celebrada recentment, entre tot ço acordat esmentar: l'adhesió unànime a la Quinta de Salut L'Alianza, de Barcelona, i cridar una altra assemblea dintre el mes de febrer, per a aprovar definitivament a reforma total d'estatuts i reglaments interiors, rebaixant-se l'edat d'ingrés, augmentant-se la quota, subsidi, defunció, invalidesa i, probablement, la creació d'una pensió vitalícia per als associats que comptin un cert nombre d'anys d'estada a l'esmentada associació.

La Costa

ARENYS DE MAR. — El quadro dramàtic del Centre Regionalista, juntament amb la Joventut Nacionalista, han confeccionat un espléndid programa de festes, per als dies 24, 25 i 26 del corrent.

El dia 24 se celebrarà una gran diada sardanística, a càrrec de l'acreditada cobla La Principal de Bordils, la qual estrenarà una sardana, original del nostre amic En Xavier Maimí.

El dia 25, al matí, sardanes, al camp d'esports en construcció, propietat de la Joventut Nacionalista.

A la tarda, representació d'una revista titulada «Fantasies o realitats», dividida en tres actes i onze quadros, a la sala d'epectacles del Centre Regionalista. Ha estat confeccionada per alguns amics nostres, havent-hi un davasall de decorats, vestits i il·luminacions fantàstiques.

El dia 26, a la tarda, representació de l'emocionant drama d'En Frederic Soler, que porta per nom «El Contramestre», tres actes.

—Amb satisfacció comuniquem que s'estan acabant les obres del camp d'esports.

Ja s'han format alguns equips que han anat a jugar a fora, aconseguint per tot arreu ressonants triomfs.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 22

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Villarreal», de Cartagena i escales, amb càrrega general i 70 passatgers.

Vapor espanyol «Cullera», de Gandia i escales, amb càrrega general i 28 passatgers.

Vapor espanyol «Canalejas», de València, amb càrrega general i 123 passatgers.

Vapor anglès «Churruca», de Gijon, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Balear», d'Eivissa, amb càrrega general i 6 passatgers.

Vapor espanyol «Cabo Peñas», de Sevilla i escales, amb càrrega general i 4 passatgers.

Vapor espanyol «Margarit», de Gijon, amb carbó.

Vapor noruec «Noreg», de Cardiff, amb carbó.

Vapor alemany «Torcador», de Cardiff, amb carbó.

Vapor belga «Danubier», d'Ambers, i escales, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Kemmel», de Marsella, amb trànsit.

Vapor espanyol «Manin», de la mar amb peix.

Balandra espanyola «Enriqueta», de Tarragona en trànsit.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor americà «West Chetac», de trànsit cap a Tarragona.

Veler espanyol «Gorgomio», amb càrrega general cap a València.

Vapor francès «Mont Kemmel», amb càrrega general i trànsit cap a Tarragona.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Vizcaya», amb càrrega general cap a Bilbao i escales.

Vapor anglès «Volsella», amb bocois buits cap a Suez.

Vapor espanyol «Claudio López», amb càrrega general cap a Manila i escales.

Vapor belga «Lys», amb càrrega general i trànsit cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general cap a Eivissa.

Vapor alemany «Málaga», amb càrrega general i trànsit cap a Puerto Maurizio.

Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general cap a Palma.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Anvers, 18. — El vapor belga «Sambre», que entrava al port, topà amb el vapor anglès «Smaragd», que sortia cap a Cardiff, amb càrrega general. El «Sambre» resultà amb greus avaries. El «Smaragd» continuà el seu viatge.

Riwadesella, 18. — El vapor espanyol «Elvira», procedent de Bilbao, en lastre, ha embarrancat a l'entrada del port. El vaixell resta damunt un banc de sorra i quan baixa la marea queda en sec.

Galveston, 18. — El vapor nord-americà «Lavada» ha topat amb un remolcador al canal de Houston, tenint avaries.

Constantinoble, 18. — El transport francès «Vinh Long», que cremava davant el far de Sant Esteve, ha estat abandonat i s'ha enfonsat. Tot el dissabte ha estat cremant. Hi ha algunes desgràcies.

Cleveland, 18. — El vapor anglès «Thunder Bay» ha varat al peu del llac Erie. El temporal dificulta els treballs de salvament.

Karls-Krona, 19. — El vapor alemany «Bertha», amb càrrega de fusta, ha embarrancat i probablement serà pèrdua total. Li han estat tramesos auxilis, però no han aconseguit fer-lo surar. La tripulació ha desembarcat. Hi ha un fort temporal.

Bilbao, 19. — El vapor noruec «Start», en viatge de Requejada cap a Dunquerque, amb càrrega de zinc, ha naufragat davant d'aquesta costa. La tripulació ha desembarcat. Hi ha temporal.

Hamburg, 19. — El vapor alemany «Neptun», en viatge de Bremen cap a Anvers, ha topat amb el vaixell anglès a motor «Renfield», en viatge d'Anglaterra a Bremen, amb càrrega de carbó, prop del far de Bremen. Ambdós vaixells resultaren amb greus avaries i arribaren a Bremenhaven.

Copenhaguen, 19. — El vapor tanc anglès «Trivia», en viatge de Gothenburg a Rotterdam, ha varat a Saltholm. N'ha estat tret per dos remolcadors.

Sant Pere (Miquelon), 19. — La goleta anglesa «Lucid», que embarrancà anit passada a la costa oriental, ha estat recollida i remolcada sense novetat.

València, 19. — El vapor noruec «Agga», que havia embarrancat, n'ha sortit i ha fondejat avui al port.

Liverpools, 19. — El vapor anglès «Bradavon», procedent de Baltimore, en entrar ahir al dic Langton, topà amb el moll, tenint avaries.

Copenhaguen, 20. — El vapor tanc anglès «Trivia», sortí anit passada cap a Rotterdam.

Nova York, 20. — El vapor anglès «Athelmere», en viatge de Rotterdam cap a Nova York, demana auxili. Llença les mercaderies al mar intentant arribar al port.

Hamburg, 20. — El vapor alemany «Palermo», en viatge d'Hamburg cap al Mediterrani amb càrrega general, ha topat amb el vapor alemany «Neguda», en viatge de Xile cap a Hamburg, amb càrrega general, a l'entrada de l'Elba, durant una borasca. Ambdós vaixells resultaren amb avaries i el primer tornà a Hamburg.

Weymouth, 20. — El tanc anglès de petroli «Scandinàvia», en viatge de Londres a Manchester, ha varat al moll de Portland. La tripulació ha desembarcat. Queda el vaixell en situació perillosa. El petroli s'escampa damunt la mar.

Sant Pere (Miquelon), 20. — El vapor nord-americà «West Hardaway» era remolcat pel vapor nord-americà «Agus» cap a Nova York, però es trencà el remolc. Haurà d'esser recollit altra vegada. Hi ha temporal de neu.

Copenhaguen, 20. — El vapor suec «Asta», en viatge d'Hull cap a Karsabeckminde, ha varat a Omo Sund. Li han estat tramesos auxilis.

EL COMERÇ AMB ALEMANYA

En contestació al telegrama tramès darrerament per don Josep Cabré i Gelabert, president de la Cambra Mercantil, al senyor ministre d'Estat, s'ha rebut el següent:

«Responent al seu telegrama del 15, li faig avinent que des de la meva entrada en aquest departament estic a la parla amb el Govern alemany per a tractar de negociar un arranjament provisional que eviti acabar la vigència de l'actual «modus vivendi». Corresponc a la seva atenta salutació.»

BORSA DE BARCELONA

23 desembre de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 70'05 a 70'15 i a 70'10, Alacants a 70'00, i Colonials a 68'15.

A la tarda: Es fa de Nords de 70'05 a 70'00 i a 70'05, Alacants a 69'95, Andalusos de 56'55 a 56'70 i a 56'60, Colonials a 68'15, i Metropolità de 116'00 a 116'50 i a 116'35.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», * a 99'75 i 99'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, * a 106'00.
Barcelonesa de Navegació 6 %, * a 54'00 i 00'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 %, * a 95'00.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 91'50.
Mines de Potassa «Súria» 7 %, * a 100'00.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, * a 97'50.

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'05 de Nords i d'Alacants.
De la del matí, a la de les quatre de la tarda d'avui, es baixa 0'05 de Nords i d'Alacants.

REBLSI

Cafès. — Continuen en plena època de més gran consum, i els preus ferms en tots els mercats, cotitzant-se en el nostre com segueix:

Moka legítim, de 610 a 620 pessetes els 100 quilos.

Semi-Moka Harrar i africans, de 580 a 590 pessetes.

Puerto Rico Caracolillo, de 600 a 610 pessetes.

Puerto Rico Yauco especial, de 585 a 595 pessetes.

Puerto Rico Yauco superior, de 570 a 580 pessetes.

Puerto Rico Hisenda, de 540 a 550 pessetes.

Caracas, Costa Rica i semblants, de 550 a 560 pessetes.

Trillats extra, de 515 a 525 pessetes.

Puerto abello i corrents, de 510 a 520 pessetes.

Palembang, de 475 a 485 pessetes.

Pasillas, de 455 a a 465 pessetes.

Cacaus. — Sense noves arribades d'aquest gra, es va operant continuament, amb poca variació en els preus indicats, o sigui per al consum com segueix:

Guayaquil Arriba, de 370 a 380 pessetes els 100 quilos.

Guayaquil Balao, de 355 a 365 pessetes.

Fernando Póo de primera, de 330 a 345 pessetes.

Fernando Póo de segona, de 320 a 330 pessetes.

Fernando Póo de tercera, de 300 a 310 pessetes.

Fernando Pó de quarta, de 280 a 290 pessetes.

Caracas de primera, de 485 a 495 pessetes.

Caracas de segona, de 430 a 440 pessetes.

Canyelles.—Ceilan extra, a 7'80 pessetes el quilo.

Idem número 1, a 6'80 pessetes.

Idem número 2, a 6'55 pessetes.

Idem número 3, a 6'30 pessetes.

Idem número 4, a 6'10 pessetes.

Xina, a 5'50 pessetes.

Rasures de Ceilan, a 4'40 pessetes.

Pebres. — Singapore blanc, a 6'60 pessetes el quilo.

Idem negre, a 5'80 pessetes.

Penang i Tallicherri, a 5'75 pessetes.

Tabasc o Jamaica, a 5'70 pessetes.

Clavells espècies. — Classe superior, a 9'25 pessetes el quilo.

Destillats, a 4'15 pessetes.

Anuncis oficials

SOCIETAT GENERAL D'AIGUES DE BARCELONA

Obligacions 3 per 100
Emissió de 15 de juny de 1897

En el sorteig celebrat en el dia d'avui, per al reemborsament de cent obligacions, de conformitat a l'escriptura d'emissió de les mateixes, ha correspost la sort als deu lots de deu obligacions cada un, que a continuació s'expressen:

Núms.	11.881	a	11.890
»	3.141	a	3.150
»	8.221	a	8.230
»	12.891	a	12.900
»	541	a	550
»	861	a	870
»	8.231	a	8.240
»	2.631	a	2.640
»	7.421	a	7.430
»	4.981	a	4.990

A tenor de la pròpia escriptura d'emissió, es participa als interessats que podran cobrar des del dia 1.er de gener propvinent, els dies feiners, la quantitat de cinc centes pessetes per cada una de les obligacions compreses en els deu lots més amunt indicats, deducció feta de l'impost sobre la prima d'amortització.

El dit pagament s'efectuarà a la caixa de la Societat Anònima Arnús-Garí, passeig de Gràcia, núm. 9, d'aquesta ciutat, mitjançant remesa dels títols reemborsables amb el cupó número 53 i següents.

Barcelona, 22 de desembre de 1922. — El director, E. Raison.

SOCIETAT GENERAL D'AIGUES DE BARCELONA

Obligacions 3 per 100
Emissió de 15 de juny de 1897
Pagament del cupó núm. 52.

Vencent el primer de gener propvinent el cupó núm. 52 de les esmentades obligacions, es participa a llurs tenedors que, a partir de l'expressada data, quedarà obert el pagament de l'expressat cupó, tots els dies feiners, deducció feta dels impostos legals, a les oficines de la Societat Anònima Arnús-Garí, passeig de Gràcia, número 9, d'aquesta ciutat.

Barcelona, 22 de desembre de 1922. — El director, E. Raison.

Banca Tusquets, S.A.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Banc de Catalunya
Barcelona
Central: Rambla d'Estudis, 4
Agències: N.° 1: Creu Coberta, 8.
N.° 2: Sant Andreu, 146
N.° 3: Salmerón, 111.
Negociem tots els cupons venciment 1.er de gener l'import líquid dels quals ens sigui conegut
Apartat de Correus: 568
Direcció telegràfica:
CATALONIABANK

Banco Español de Crédito
Capital: Ptes. 50 millions
Rambla d'Estudis, 14
Admetem imposicions en Compte d'Estalvis des de 1 a 10.000 ptes., abonant el 4 per 100 d'interès.
Cupons - Valors - Giros - Descomptes i cobrament de lletres
Canvi de monedes.

CASA
PANTALEONI G. ANS
ACTUALMENT REGEIXEN A TOTES LES SECCIONS
Notables rebaixes
13, Portaferrissa, 13

D'ací d'allà

Ha sortit el
Número Extraordinari de Nadal

Extensa i variada col·laboració profusament il·lustrada.
Magnífics suplements en color i en roto-gravat.

Més de cent planes de text
Preu: 1'50 pessetes.
Els subscriptors la rebran sense augment de preu

Subscriviu-vos al Magazine
D'ací d'allà
La millor revista per a les famílies

Escriviu avui mateix a Escudellers, 10 bis, Barcelona

D'espectacles

Tívoli

«Pel teu amor», tragèdia lírica en dos actes, lletra d'En Poal Aragall, i música del mestre Ribas.

La lletra

En els cartells, l'obra d'En Poal-Aragall i del mestre Ribas és classificada de «sainet lírico-dramàtic», però, a desgrat de classificacions paradoxals, resulta una tragèdia, amb tots els ets i uts. Paral·lelament a l'acció sentimental i ombriua, n'hi ha una altra de jocosa, que no té res que veure amb la primera — com no s'hagui per a destorbar la possible emoció de la concurrència — i que va intercalant-se a dosis regulades per allo del contrast.

El vell tema d'una noia enganyada per un galant, sense llei ni vergonya, i venjada per un bon minyó, que l'estima de veres i s'hi casaria i adoptaria el fill de l'altre, si no fos que no se sap estar de matar el seductor, que no és pas manco, ni covard, ni curt de llengua, serveix de fonament de l'obra. Sempre que l'argument dramàtic exigeix la intervenció del jutjat, un hom tremola, esperant que comparegui la parella de civils abans de caure el teló.

Això resulta més greu, per tal sue el crim es realitza entre la gent pacífica de Blanes o Lloret, on s'acontenten en saber i en dir «reconxo» i «repunyella», i no pas en treure tripes, encara que siguin tan llordes i andrimontades com les de l'interfecte, amant de la Rosa. Si el fet hagues estat atribuit als de Sant Pol, als quals coneixem de fons, des d'ara assegurariem que és fals i que En Poal els hi lleva amb no gaire caritat.

En fi, com que en tractar-se d'escriure una obra lírica no cal encaparrar-s'hi, el llibretista ha escollit un argument, sense pensar si era o no calumnios.

I se li endevina la innocència amb el seguit de frases fortes, d'improperis i de maledicions, que fa dir als personatges, en la intervenció d'una gitana, que passa per bruixa, i d'un vell que atia al venjador (per cert, que en Vergés l'interpreta vodevilescament), bo i estimant-lo com un fill — refiant-se — cal suposar-ho — que, per ara i tant, tots els jurats absolen els reus d'un crim passional.

Es ben lloable, tanmateix, que l'autor de «L'amor vigila» demostri en matèria de deshonres i baralles un coneixement imperfecte i esmerci un llenguatge més convencional que humà.

En aquest ram és preferible dialogar amb tòpics usats que distingir-se fent comprendre a l'auditori que es parla per experiència. Pel demés, la prosa i els versos d'En Poal Aragall se sostenen dintre una tònica i correcció que altres autors de llibret per a «sarsuela» envejarien.

En la part jocosa, ha estat més afortunat. El tipus de pallardàs irascible i tímid, anti-clerical, però fanàtic de la Verge, patrona dels mariners, que esdevé joguina d'una noia i barret de rialles del jovent, és un encert innegable. N'hi han d'altres de menys importància i que no són obiradors, gràcies al domini gairebé absolut de la part melodramàtica, la més insincera i vulgar.

El tipisme hi és a dosis prudencials, i el llenguatge comarcal no hi sobra, però tampoc s'hi trobaria a mancar. El que en «Retorn», tractant-se d'En Roger, té una explicació, no la té en «Pel teu amor», i després d'En Ruyra, el dialecte blanenc sembla massa postís en altres plomes.

El públic, si hem d'ésser verídics, escoltà el «sainet lírico-dramàtic», amb molt calor. Es veu que la majoria de les persones tenen el cor tan som que amb un no-res s'hi arriba.

La interpretació de la Josefina Bugatto — que bé estava amb la cabellera desfeta! — i de l'Emili Vendrell, va contribuir a l'entusiasme.

L'empresa va escatimar les decoracions i presentà els mateixos elements escènics de «Retorn», causant-nos la sensació de què assistiem a la segona part de l'obra d'En Roger.

P. B.

LA MUSICA

Gairebé no caldria parlar d'aquesta perquè del nostre temps no recordem altra producció musical on la personalitat artística de l'autor s'hi trobi en una absència més total que en la que anit passada s'estrenà al Tívoli.

No podem negar que el mestre Josep Ribas és un gran coneixedor del teatre. Ha oït demés, molta música, i s'assimila les idees i els procediments dels altres autors amb una facilitat extraordinària, la qual cosa dóna a la seva música una fluidesa melòdica natural que el públic escolta ben agradat perquè li recorda moltes coses conegudes, des del foxtrot de darrera hora fins els efectes enlluernadors usats per En Puccini i altres mestres de l'escola verista.

Hi ha moments, no obstant, en què la música sona d'una manera més expressiva i amb un sentiment just. Els dos duos de Blai i la Rosó, per exemple, i la ben sentida ària de la darrera, en el quadro segon, desperten certa emoció. Els interpretadors d'aquests dos papers, el tenor Vendrell i la senyora Bugatto, foren els herois de la nit: troberen, els dos, accents d'una força dramàtica que tothom elogià, i lluiren llurs facultats vocals amb un esplendor inusitat. En Vendrell, continuament festejat, es va veure obligat a repetir la seva ària de sortida, que maldà amb l'art exquisit que tots li reconeixem.

En acabar l'obra, el públic ovacionà llargament els autors i els artistes. El mestre Ribas dirigí l'orquestra, aconseguint tot l'efecte desitjat. — S.

—

Avui, nit, tindrà lloc al Teatre Romea, l'estrena de la comèdia en dos actes, de J. Dregeli, adaptació d'En Joaquim Montero, «Quant elles volen...».

Per a demà, diumenge, a la primera sessió, es representarà la funció infantil «Els Pastorets», i a la de dos quarts de sis, la rondalla «El princep banc», i la nova comèdia «Quant elles volen...». A la nit, la magistral obra de Vildrac, «El paquebot Tenacity» i «Quan elles volen...». Per les funcions de la diada de Nadal l'elecció no és dubtosa, la festivitat del dia i les exigències d'un èxit creixent imposen «Els Pastorets» com exclusius del cartell.

—

L'Acadèmia Calasància, tal com ha fet en anys anteriors, organitza per aquest, un cicle de Teatre Català al Romea les tardes dels dies 27 i 29 del corrent.

Les funcions aniran distribuides així:

Dimecres, dia 27, «El princep blanc», espsectacle en tres actes, dividit en set quadros, d'En Josep M. Folch i Torres.

Divendres, dia 29, «Fanny i els seus criats», comèdia en quatre actes, d'en Jerome K. Jerome; traductor, En Millàs-Raurell.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 22 de propietat i abonament. A dos quarts de nou. L'òpera en quatre actes **GLI UGONOTTI**, pels eminents artistes POLI RANDACCIO i LAZARO; senyoretes CASSANI i LUCCI; Srs. SAROBE, MELNIK i OLAIZOLA. Mestre PADOVANI. — Demà, tarda: **EL PRINCEP YGOR.** — El dilluns, nit: **EL PRINCEP YGOR.**

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4 : Tels. 5125 i 4736 A

Durant les festes de

NADAL

tarda i nit, i en obsequi al públic, pendran part en la revista

CRI-CRI

que segueix representant-se en aquest teatre, amb

extraordinari èxit

els renomenats dansarins russos

Lydia Johnson i Alperof

els quals per no haver arribat ahir a temps, van ajornar llur

DEBUT

per a

avui, dissabte, dia 23

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500. — Avui, nit: EL PAQUEBOT «TENACITY» i estrena de la comèdia en dos actes, de gran broma QUAN ELLES VOLEN...! Butaques, a 2 pessetes. — Demà, a les tres: ELS PASTORETS O L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS. A dos quarts de sis: 2 magnífiques obres, 2. EL PRINCEP BLANC i QUAN ELLES VOLEN..! Nit: EL PAQUEBOT «TENACITY» i QUAN ELLES VOLEN...! — Dilluns, tarda, a les cinc, i nit, a les deu: ELS PASTORETS O L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS. — Dimarts, a les tres: ELS PASTORETS. A dos quarts de sis: Programa eminentment còmic: ELS RETRUCS DE L'AMOR. Nit: EL PAQUEBOT «TENACITY» i QUAN ELLES VOLEN...! — Es despatxen a Comptaduria.

TIVOLI

Companyia lírica catalana i castellana. Direcció: Josep Bergés. — Nit, a les deu: L'obra del dia,

PEL TEU AMOR

llibre de M. Poal Aragall, música del mestre Ribas. Protagonistes: senyora Bugatto i senyor Vendrell, LA ALSACIANA, per la senyora Vela i el senyor Sagi-Barba; EL GUITARRICO, pel senyor Sagi-Barba. — Demà, tarda: DON JOAN DE SERRALLONGA i PEL TEU AMOR. Nit: PEL TEU AMOR, MOLINOS DE VIENTO i LA ALSACIANA. — Dilluns, tarda: MARUXA, LA ALSACIANA i MOLINOS DE VIENTO. Nit: LA DOGARESA i PEL TE UAMOR. — Dimarts, tarda: EL PAJARO AZUL i PEL TEU AMOR. Nit: PEL TEU AMOR i LA DOGARESA. — Es despatxa a Comptaduria. — En aquest teatre hi ha calefacció central.

Teatre de Novetats

Circ Eqüestre

Grandiosa Companyia de Mr. Ventura Gannau. — Avui, dissabte, a tres quarts de deu del vespre. EL MILLOR PROGRAMA DE CIRC DEL MON!!! Exit de tota la Companyia. Ovacions al més intrèpid dels domptadors Mr. FORTUNIO, amb els seus ferotges,

LLEONS SELVATGES

magnífics exemplars de la seva. Espectacle artístic i emocionant. Exit delirant a l'atracció més gran de l'any, presentada pel célebre domptador BRECKER'S,

Els ÓSSOS COMEDIANTS

El mai vist. Ossos acrobates, ciclistes patinadors i tanguistes. Completaran el programa 12 atraccions notabilíssimes, de reconegut mèrit. — Demà, diumenge, el dilluns i el dimarts, tarda, a les quatre, i nit a tres quarts de deu. Estupends programes, prenent-hi part tota la companyia i els ovacionats LLEONS SELVATGES i OSSOS COMEDIANTS. — Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Companyia de sarsuela

ORTAS : : LEONIS : : GALLEGO

Avui, a les deu de la nit. La divertida sarsuela en un acte, dividit en cinc quadros, de Sinesio Delgado i mestre Lleó, LA BALSA DE ACEITE Estrena de la joguina còmica en dos actes, original de Pere Muñoz Seca i Pere Pérez Fernández, EL GOYA.— Demà, diumenge, tarda: LA NIÑA DE LAS PLANCHAS, LA MAGDALENA TE GUIE i LA GUILLOTINA. Nit: EL BARQUILLERO i EL GOYA.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Dia 27 de desembre, nit.

COMMEMURACIO DELS SANTS INOCENTS

Grandiós esdeveniment, que passarà a l'esdevenidor. Vetllada solemnial. Danses. Coblejadores. Conferències. Acudits. «Xistes». Gatades. Pocasoltes. Estrena de l'espatarrant obra

AVENTURA EXTRAORDINARIA D'UN COMTE I UNA HERBOLARIA

Fastuós vestuari. Nombrosa comparseria. Chors. Banda de música en escena, etc., etc. — Per l'extraordinària importància de l'espectacle, es representarà 24 hores abans de la diada. FIXAR-SE QUE AL ROMEA ELS INNOCENT SE CELEBREN EL DIMECRES, 27. — Es despatxa a comptaduria.

TEATRE NOU

Companyia d'opereta, sarsuela i revistes

dirigida per ENRIC BEUT

Funció per a avui, dissabte, dia 23 Nit, a dos quarts de deu,

LA CASA DE SOCORRO
LA RUBIA DEL FAR-WEST
MIS OJOS ESTAN EN TUNEZ

grandiós èxit

QUE ES GRAN BARCELONA

per la senyoreta Fuentes, Bañuls, Beut, i principals parts de la compania.

NOTA: Demà, diumenge, dues grans funcions: Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a un quart de deu.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, nit, a dos quarts de deu. Primer, LOS ASSISTENTES. Segon, el drama en sis actes i vuit quadros, LA MISSA DEL GALLO O EL CRIMEN DE NOCHEBUENA, prenent-hi part una nodrida rondalla de guitarres i bandúrries i el célebre cantador de jotes Just Royo.

Teatre Victòria

Avui, a tres quarts de deu de la nit, PIM-PAM-PUM, i estrena de LA REINA DE LAS PRADERAS.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil, Pep Santpere. —Avui, nit, a les deu: L'obra del dia: A L'OMBRA DE MONTJUICH.

TEATRE GOYA

Companyia MORANO

Avui, nit, gran esdeveniment. Estrena de la SATIRA SOCIAL, de Francesc de Llorca i Carles Micó LA CONCIENCIA PUBLICA.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Güell - Tudela - Asquerino - Cortès

Nit, a les deu, popular. BUTACA PLATEA AMB ENTRADA, DUES PESSETES. El creixent èxit, en tres actes de don Josep Fernàndez del Villar,

EL CLAVO

Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, primera sessió, ASI PREDICABA DIEGO. A les sis, sessió especial, i nit, a les deu, el veritable èxit.

EL CLAVO

Dilluns, Nativitat de Nostre Senyor, tarda, a dos quarts de sis, sessió especial, i nit, a les deu, LA POBRE CENICIENTA (LA VENTAFOCS). — Dimarts, festivitat de Sant Esteve, tarda, a dos quarts de quatre, primera sessió, LA POBRE CENICIENTA. A les sis, sessió especial, ASI PPREDICABA DIEGO. Nit, a les deu, EL CLAVO.

Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

PROXIMAMENT:

LOS FRECOS

de don Pere Muñoz Seca.

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adrià. Nit, a tres quarts de deu:

El Cardenal

CIRC PALISSE

Marquès del Duero, cantonada Comte Asalto

L'EXHIBICIO DE FERES MES GRAN DEL MON

32 ossos 6 elefants, 10 lleons, 6 tigres reals, 17 simis, 32 cavalls, camells, búfals, etc., etc.

El mai vist, fenomenal

COMPANYIA DE CIRC

Clowns, troupes d'acròbates, extraordinaris voladors, etc., etc.

Debut, avui,

a dos quarts de deu de la nit. — Demà, diumenge, tres funcions, tres. Tarda, a dos quarts de quatre i sis en punt. Nit, a les deu.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dissabte, extraordinaris programes: UN ROBATORI, EL DOCTOR CANINO, la gran creació de Norma Talmadge, DESINTERES, i la preciosa pel·lícula d'interessant argument, interpretada per Magda Kenedy, EL SOMRIURE DE LA NATURALESA.— Demà, diumenge, sessions d'onze a una, matí, i de tres quarts de quatre a sis i de sis a vuit tarda, i a les deu de la nit.

Diorama

Programa per a avui: «Els tres mosqueters», segona jornada, per Douglas Fairbanks; «La catàstrofe d'un poble», «El capità Kidd, episodis primer i segon, per Eddie Polo; «El que porta la gelosia» còmica de gran broma. — Demà, diumenge, tarda, grans sessions. Nit, augment de programa i estrena de la tercera i última jornada de: «Els tres mosqueters», per Douglas Fairbanks.

Saló Catalunya

Gran Cine, de Moda

Notable sextet Jordà. — Avui, dissabte, últim dia irremissiblement, de la més gran pel·lícula de la temporada, l'èxit dels èxits:

JOANA D'ARC

o la donzella d'Orleans, 4.000 metres, en dues jornades, projectant-se sencera, magistral creació d'art de les dues estrelles Geraldina Farrar i Wallace Reid, presentació enlluernadora com no s'ha vist en cap pel·lícula. Ningú deixi de veure «Joana d'Arc», el més gran en pel·lícula. Exits: «Amics d'infància», preciosa comèdia; «Sexe fort», còmica. — Demà, diumenge, gran matinal, i a la tarda, el grandiós èxit: «El cor d'una nena» (Repertori M. de Miguel), per la genial artista Alla Mazimova. Nit, grandiosa estrena: «Jach l'endemoniat» (exclusiva), pel simpàtic William Russell. — Dilluns, estrena: «Quan el deure mana» (P. Rialto). — Dimarts, estrena: «23 hores i mitja de permís», formosíssima comèdia del Programa Ajuria. Preferència, 1 pesseta. General, 0'60. — Avís: Avui es despatxen butaques numerades per a la sessió de dos quarts de set de demà, a la tarda.

Palau de la Música Catalana

Avui, a les deu del vespre, última sessió cinematogràfica, organitzada pel «Centre Excursionista de Catalunya», en la qual es projectaran les pel·lícules de gran èxit,

ESPORTS D'HIVERN A NÚRIA - 1922
LES MERAVELLES DEL SKI

Esplèndida visió dels Alps Suïssos. Per localitats i entrades al Palau.

Palau de la Música Catalana

Diada de Sant Esteve, a dos quarts de cinc de la tarda

CONCERT NADALENC

per l'ORFEO CATALA

dirigit pel mestre En Lluis Millet. Primeres audicions de NADALES POPULARS CATALANES i BASQUES. Programes i localitats: magatzem Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Porta de l'Angel. Condicions especials per als senyors socis de l'Orfeó Català.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

El saló de més confort de Barcelona. — Orquestrina Suñé. — Avui, dissabte, insuperable programa, gran èxit de la comèdia marca Goldwyn EL SOMRIURE DE LA NATURALESA, interpretada per Mugde Kennedy, èxit colossal de la pel·lícula ELS FARSANTS, per la gentil Mey Allison; èxit sorollós del sensacional cine-drama de gran realisme PER QUE EL VA MATAR? (exclusiva), el més acabat estudi del cor femení, magistralment interpretat per la genial actriu Lucy Doraine, i les ACTUALITATS GAUMONT. — NOTA: Avui, dissabte, d'onze a una i de sis a vuit, i demà, diumenge, d'onze a una, en la sessió matinal, es despatxaran butaques numerades per a les sessions especials de les sis de la tarda de demà diumenge, dilluns i dimarts. El vinent dilluns, gran esdeveniment, estrena de la super producció cinematogràfica ANNA BOLENA (exclusiva), fidel reconstrucció del regnat d'Enric VIII, per la eminent artista Henny Porten.

Frontó Principal Palace

Avui, dissabte, dia 23. Vespre, a un quart d'onze, escollit partit a cistella. Vermells: VICENTE i SALSAMENDI. Blaus: BARRENECHEA i CASTAÑAGA.

FUTBOL

GRANS PARTITS INTERNACIONALS

Dies 24 i 25, a les onze del matí

WIENER SPORTKLUP (Campio d'Austria)

C. D. EUROPA

CAMP EUROPA A LES 11 MATI

Per entrades i localitats, carrer de Salmerón, núm. 25 i 27, pral., segon. De deu a una i de quatre a nou.

Restaurant del Parc

Nova direcció ARBÓ (FILL)

GRANS REFORMES

Servei a coberts i a la carta. Especialitat en banquets. Grans salons per a festes i balls. Calefacció elèctrica. Telèfon 2160 A.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Exit: **CANDELARIA MEDINA, RAMPER, CAROLINA DE LA RIVA, LES ARTHOS.** Tots els dies. **Aperitif Dancing Americà.**

Els monjos de Montserrat i la casa J. Fonolleda Serra, de Barcelona

fan avinent que l'únic licor elaborat en aquell Monestir és el que es ven a tot arreu amb el nom de

AROMES DEL MONTSERRAT

Al CAMP i a la CIUTAT

AMB UNA LÀMPARA DE MÀ
i PILA ELÈCTRICA

LOT

TINDREU LLUM BLANCA I PERMANENT
A TOT ARREU

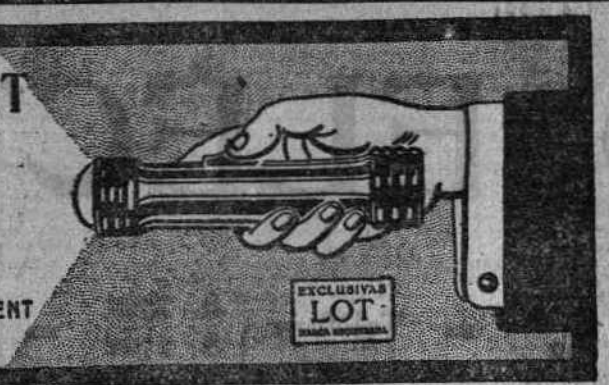

De venda en: «Suprema», Pelayo, 56.—E. Schilling, Fernando, 23.—Beristain i C.ª, Fernando, 1.—Laplana i C.ª, Fernando, 15.—Vicens Ferrer, Plaça Catalunya, 12.—A. Valverde, Comtal, 9.—Vilalta, Cucurulla, 2 Lorés, Codina i Roig, Trafalgar, 3.

L'admiració d'un nen en despertar

es veure realitzada sa il·lusió amb un bonic ferrocarril elèctric LIONEL

"SUPREMA" Pelayo, 56

Joguets instructius i articles de la més alta qualitat

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

El vapor **MONTSERRAT**

Sortirà el dia 25 de gener de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Càdiz cap a Nova York, Havana i Veracruz.

El vapor **ALFONSO XIII**

Sortirà el dia 17 de gener de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.

El vapor **BUENOS AIRES**

Sortirà el dia 10 de gener de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Càdiz cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES

El vapor **REINA VICTORIA EUGENIA**

Sortirà el dia 4 de gener de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Càdiz cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINEA DE FERNANDO PÓO

El vapor **CATALUÑA**

Sortirà el dia 15 de gener de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Càdiz cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Póo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dóna allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

Es la reina de les aigües de taula la de la
VALL DE SANT DANIEL
El seu representant: Josep Pagàns, Ponent, 28

Catarro dels nois

L'Anti-catarral BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Per a Comerç i Idiomes, Taqui-Meca, etc., estudiï, senyor o senyoreta, en la

ACADEMIA COTS

Carrer Archs, 10
Telèf. 5.041 A.
La més important d'Espanya.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, plati, brillants i perles.
Joieries de J. Núñez
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8.

S'ADMETEN

fins a les vuit de la nit quantitats per a imposar en el

GIR POSTAL

en l'Administració principal de Correus

Certificació de cartes, Valors declarats, Sobres moneders

i gestionem la tramitació de tota classe d'assumptes en les Oficines de Correus

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 16, baixos.
Telèfon 4863 A.

Lloguers

Pianos de lloguer de varis preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

TENIR

UN BON PAÏDOR

és una gran riquesa, una fortuna inapreciable. Pair-ho tot sense molesties, sense fadigues, sense dolors, és un tresor que cobdicia aquell que té l'estòmec delicat. — *D'això no en pue menjar... — Això potser em farà mal... — El metge m'ha dit que d'això...* Proveu tant sols vuit dies de prendre l'**Estòmec Artificial**, i totes aquelles exclamacions desapareixeràn de vostres llavis. *Alivi immediat. Curació certa i prompte.*

ANEU EN COMPTE
Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya I. Uriach i C.ª Brnoh, 49

Demaneu-lo en farmacies i centros d'especifics

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusibles d'originals mecanografiats.

Mobles
Fitxes
Carpetes

Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES
originals a màquina
HAMMOND
per a escriure, de tipus canviables

Casa Garcia Suárez
38 - Rambla de Catalunya
Telèfon 4335 A

ELECTROMOTORS I DINAMOS

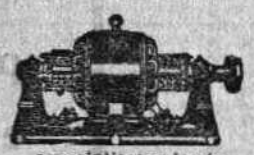

especialitat en les de
ELECTROQUÍMICA
Bobinats · Instal·lacions
Reparacions
Maquinària Elèctrica, S. A.
(Antics tallers Balcells)
Corts Catalanes, 416. T. 568 H.

Administració de Finques

J. LLAMUSI
De 5 a 7
Muntaner, 28, principal

POSSEIDORS D'ARXIUS VERTICALS I FITXERS

ES DE SON INTERÈS VISITAR LA CASA

R. TERMENS BADAL

RONDA SANT DE ANTONI, 84 - BARCELONA

a fi de refer-se de material per al pròxim any

PEDRO SIMÓN
SUCCESSOR DE
RAMÓN MARTÍ

CASA FUNDADA EN 1890
Carme, 51, botiga
AL REGULADOR
TELEFON A 62
BARCELONA

Herniats (Trencats)

Voleu curar les vostres hernies? Voleu evitar el seu desenrotllo? Voleu prevenir els seus perills? Voleu anar còmodes? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMÓN obtindreu aquestes aventatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 13, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pessetes un. Faixes higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER.

Fábrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

MÉS DE 8.000 PERSONES

podent justificar avui la perfecció amb que aquesta casa fa exàmens visuals per a l'aplicació de lentes o ulleres. Si vosté te algun defecte de refracció, no dubti: vagi tot seguit a

«LA OPTICA MEDICAL»

on, amb aparells matemàtics, li diran els cristalls que vosté necessita. Com aquesta operació es per a vosté de molt interés, no esperi a demà, vingui avui i quedarem molt honrats en servir-lo.

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Rauric, 2

BARCELONA

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vostres hèrnies sense operar és el **BRGUER MEDICL VIVES**, admiració de la Ciència Médica i sens parió al món. Rebutgeu les imitacions.

Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7

Rambla del Centre, 12, pral.-Casa VIVES

(TOCANT AL LICEU)

Anuncis

Medicaments

químicament pura, específics farmaceutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Bottai Baltà. Rambla de Catalunya núm. 1, cantonada Rondadela Universitat

Professor de piano i solfeig

s'ofereix: Consell de Cent, 391

Reumatisme
Neuràlgies
Ciàtica
Lumbac

CALMA a les primeres dosis. CURA aviat.—ANALGESIC SOLER ARANDAS. Dipositaris: Fills de J. Vidal i Ribas, S. en C.—De venda: Centres d'específics i farmàcies.

COOPERATIVA DE FLUID ELÈCTRIC

Plaça de Catalunya, 9, 1.er - Telèfons { A. 2721 / A. 2722 - Barcelona

Subministre d'energia elèctrica per a força, il·luminació, calefacció i tot altre us industrial i domèstic.

Producció i distribució del fluid, exclusivament entre els seus associats, a base de l'explotació de les importants mines de carbó i de la construcció dels grans salts d'aigua que posseeix aquesta entitat

Subministre l'any pròxim

A les oficines centrals (Plaça de Catalunya, 9) es faciliten tota classe de detalls a qui interessi el seu ingrés com a abonat i consumidor d'energia